

รายงาน
การติดตามความก้าวหน้า
การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษา
ปี ๒๕๕๕



สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๘) และข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) เน้นการพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยกำหนดแนวนโยบายไว้หลายด้านสำหรับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทุกภาคส่วน ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาการศึกษาตามบทบาทความรับผิดชอบ

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวนโยบายการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมาย จำเป็นต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานทั้งในระดับภาพรวมและระดับปฏิบัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเชิงนโยบาย และชี้แนะแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น สำหรับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการประเมินผลการจัดการศึกษาภาพรวมของประเทศ จึงดำเนินการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๘) และข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลผลการดำเนินงานในปี ๒๕๕๕ ของแต่ละหน่วยงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานการติดตามความก้าวหน้าการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษา ปี ๒๕๕๕ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้การพัฒนาการจัดการศึกษาบรรลุตามเป้าหมายต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
๓. ขอบเขตการดำเนินงาน	๒
๔. สาระสำคัญของแนวนโยบายด้านการศึกษา	๒
ส่วนที่ ๒ สภาพการจัดการศึกษา	๖
๑. ระบบการศึกษา โครงสร้างและระบบบริหารจัดการ	๖
๒. หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	๗
๓. จำนวนนักเรียน/นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	๑๒
๔. จำนวนครู-อาจารย์	๑๔
๕. งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา	๑๔
ส่วนที่ ๓ ความก้าวหน้าการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษา	๑๕
๑. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้	๑๕
๒. การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	๑๖
๓. การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา	๑๙
๔. การผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ	๒๔
๕. การพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	๒๕
๖. การผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	๒๖
๗. การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	๒๗
๘. การใช้ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	๒๙
๙. การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	๒๙
๑๐. การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้	๓๐
๑๑. การส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬา	๓๒
๑๒. การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา	๓๓
๑๓. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและเรียนรู้	๓๕
๑๔. การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา	๓๖
๑๕. การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	๓๗
๑๖. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษา	๓๗
๑๗. การพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	๓๗
๑๘. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา	๓๘

	หน้า
ส่วนที่ ๔ ผลการพัฒนาการศึกษา	๔๒
๑. คุณภาพการศึกษา	๔๒
๒. โอกาสทางการศึกษา	๕๙
๓. การมีงานทำ	๖๓
ส่วนที่ ๕ ประเด็นการพัฒนาในระยะต่อไป	๖๖

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑	จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในระบบ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำแนกตามระดับและประเภทการศึกษา ๑๓
ตารางที่ ๒	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามระดับ/ประเภท การศึกษา และสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ๑๓
ตารางที่ ๓	จำนวนครู-อาจารย์ทั้งหมดที่สอนในสถานศึกษาของรับและเอกชน จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ๑๔
ตารางที่ ๔	ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาทั้งงบประมาณทั้งหมด และกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปีงบประมาณ ๒๕๕๐-๒๕๕๕ ๑๔
ตารางที่ ๕	คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ชั้น ป.๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ จำแนกตามกลุ่มสาระและภาค ๔๒
ตารางที่ ๖	คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ชั้น ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ จำแนกตามกลุ่มสาระและภาค ๔๓
ตารางที่ ๗	คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ชั้น ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ จำแนกตามกลุ่มสาระและภาค ๔๔
ตารางที่ ๘	คะแนนเฉลี่ยความถนัดทั่วไป (GAT : General Aptitude Test) คะแนนเฉลี่ย ความถนัดทางคณิตศาสตร์ (PAT๑) และคะแนนเฉลี่ยความถนัดทางวิทยาศาสตร์ (PAT๒) จากการทดสอบของ สทศ. ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๕ ๔๕
ตารางที่ ๙	คะแนนเฉลี่ยร้อยละด้านการศึกษาจากระบบ (N-NET) ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำแนก ตามสาระ ๔๖
ตารางที่ ๑๐	คะแนนเฉลี่ยด้านการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematics Literacy) และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ของ นักเรียนอายุ ๑๕ ปี จากการทดสอบของโครงการ PISA (Programme for International Student Assessment) ๔๖
ตารางที่ ๑๑	คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประเทศไทย ปี ๒๕๕๔ จากการทดสอบของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) จำแนกตามภาค ๔๗
ตารางที่ ๑๒	คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ประเทศไทย ปี ๒๕๕๐ และปี ๒๕๕๔ จากการทดสอบของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) จำแนกตามภาค ๔๘
ตารางที่ ๑๓	คะแนนเฉลี่ยด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับ ปวช. และ ปวส. ปีการศึกษา ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ จำแนกตามสมรรถนะด้านต่างๆ ๔๘

	หน้า	
ตารางที่ ๑๔	ร้อยละของจำนวนสถานศึกษาที่มีผู้เรียนระดับประถมศึกษา – มัธยมศึกษา มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดีขึ้นไป ตามผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓)	๔๙
ตารางที่ ๑๕	จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๐
ตารางที่ ๑๖	จำนวนเด็กและเยาวชนเข้ารับการบำบัดยาเสพติด ปี ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔	๕๐
ตารางที่ ๑๗	จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี และต่ำกว่า ๒๐ ปี ที่ตั้งครุฑและคลอบบุตร ปี ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔	๕๑
ตารางที่ ๑๘	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๔ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจรรย์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามภาค	๕๒
ตารางที่ ๑๙	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๖ การแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามภาค	๕๒
ตารางที่ ๒๐	เวลาเฉลี่ยที่คนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ใช้ในการอ่านหนังสือต่อวัน จำแนกตามกลุ่มอายุ	๕๓
ตารางที่ ๒๑	เวลาเฉลี่ยที่คนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ใช้ในการอ่านหนังสือต่อวัน ในปี ๒๕๕๔ จำแนกตามภาค	๕๓
ตารางที่ ๒๒	ร้อยละของประชากรอายุ ๖ ปี ขึ้นไป ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ในปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ จำแนกตามกลุ่มอายุ	๕๔
ตารางที่ ๒๓	อันดับของประเทศและค่าตัวชี้วัดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (INFORMATION TECHNOLOGY SKILLS) ของประเทศไทย ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕ โดย International Institute for Management Development (IMD)	๕๔
ตารางที่ ๒๔	คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ TOEFL iBT® ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔	๕๕
ตารางที่ ๒๕	คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ TOEFL PBT (The paper-based TOEFL test) ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔	๕๕
ตารางที่ ๒๖	คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ IELTS (International English Language Testing System) ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔	๕๖
ตารางที่ ๒๗	ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจาก สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ – ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค	๕๖
ตารางที่ ๒๘	ร้อยละของสถาบันอาชีวศึกษาที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจาก สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ – ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค	๕๗

	หน้า	
ตารางที่ ๒๙	ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจาก สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ – ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค	๕๗
ตารางที่ ๓๐	การศึกษาของครูที่สอนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๒ จากการสำรวจข้อมูลของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study)	๕๘
ตารางที่ ๓๑	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมและความมั่นใจในการสอนวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จากการสำรวจ ข้อมูลของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study)	๕๘
ตารางที่ ๓๒	อันดับและอัตราส่วนนักเรียนต่อครู ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	๕๙
ตารางที่ ๓๓	อัตราส่วนนักเรียนต่อประชากร ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔ จำแนกตามระดับ การศึกษา	๖๐
ตารางที่ ๓๔	อัตราการเข้าเรียนสุทธิ ปีการศึกษา ๒๕๕๐-๒๕๕๓ จำแนกตามระดับการศึกษา	๖๑
ตารางที่ ๓๕	อัตราการเข้าเรียนสุทธิ ปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำแนกตามระดับการศึกษาและภาค	๖๑
ตารางที่ ๓๖	อัตราการคงอยู่เฉลี่ย (ร้อยละ) ของนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา	๖๒
ตารางที่ ๓๗	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี ในปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ จำแนกตามภาค	๖๒
ตารางที่ ๓๘	อัตราการรู้หนังสือของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป และ ๑๕-๒๔ ปี ในปี ๒๕๕๒ ของประเทศในเอเชีย	๖๓
ตารางที่ ๓๙	ร้อยละของกำลังแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ที่จบมัธยมศึกษาขึ้นไป ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔	๖๓
ตารางที่ ๔๐	ร้อยละของผู้ทำงาน ปี ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ	๖๔
ตารางที่ ๔๑	จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ปี ๒๕๕๔	๖๔
ตารางที่ ๔๒	สัดส่วนของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภททอชีวศึกษา : สามัญศึกษา ปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔	๖๕

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกฎหมายแม่บทของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยฉบับแรก ซึ่งถือเป็นกรอบนโยบายพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย แผน ยุทธศาสตร์ของประเทศในการปฏิรูปการศึกษา นอกจากนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๕๙) ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว ๑๕ ปี ที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา แผนพัฒนาการอุดมศึกษา และแผนพัฒนาการศึกษาด้านการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมที่บูรณาการเข้ากับการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งแผนพัฒนาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีการปฏิรูปการศึกษาที่เชื่อมโยงสอดคล้องกันทั่วประเทศ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตได้เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีการปรับแก้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในปี ๒๕๔๕ มีการประกาศใช้แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๔ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ตลอดจนนโยบายรัฐบาล จึงมีการปรับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๕๙) ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ดังกล่าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓ มีมติเห็นชอบแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๘) และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าวต่อไป นอกจากนี้ ในช่วงที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พยายามดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาอย่างเต็มที่ แต่จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในช่วง ๙ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๕๑) หลายเรื่องประสบความสำเร็จ หลายเรื่องต้องเร่งแก้ไขพัฒนา จึงมีการจัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๘) และข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน รวมทั้งทุกภาคส่วน ในการดำเนินการพัฒนาการศึกษาตามบทบาทความรับผิดชอบให้บรรลุตามเป้าหมาย และเพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติฯ และข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมาย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อประเมินความก้าวหน้าและผลสำเร็จของการดำเนินงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติฯ ทั้งในระดับภาพรวมและระดับปฏิบัติมากน้อยเพียงใด มีปัจจัยอะไรบ้างที่กระทบต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานนโยบายระดับประเทศ มีภารกิจหลักประการหนึ่งคือ การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาในภาพรวมของประเทศ พร้อมทั้งรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาในภาพรวม ตามแผนการศึกษาแห่งชาติฯ และข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาฯ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และผลสำเร็จที่เกิดขึ้นในทุกระดับ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเชิงนโยบายในภาพรวม และชี้แนะแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อติดตามความก้าวหน้าการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาในภาพรวม ปี ๒๕๕๕ ตามแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) และข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) และจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาการศึกษาในภาพรวม

๓. ขอบเขตการดำเนินงาน

การติดตามความก้าวหน้าการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาครั้งนี้ เป็นการติดตามความก้าวหน้าการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษาในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) และข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) ส่วนผลของการพัฒนาการศึกษา เป็นผลที่เกิดขึ้นในช่วงปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นระยะเวลาในการดำเนินงานระยะแรกของแผนการศึกษาแห่งชาติฯ ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองฯ

๔. สาระสำคัญของแนวนโยบายด้านการศึกษา

๔.๑ แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ๓ ข้อ และแนวนโยบาย ๑๔ ข้อ โดยในแต่ละแนวนโยบายมีการกำหนดกรอบการดำเนินงานไว้ด้วย

วัตถุประสงค์ ๑ พัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา

แนวนโยบาย

- ๑.๑ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา
- ๑.๒ ปลุกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- ๑.๓ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ทุรกันดาร
- ๑.๔ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ
- ๑.๕ พัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก
- ๑.๖ ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

วัตถุประสงค์ ๒ สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

แนวนโยบาย

- ๒.๑ ส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคมทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- ๒.๒ ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษาและกีฬาเป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต

- ๒.๓ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม ทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้ และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

**วัตถุประสงค์ ๓ พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคม
คุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้**

แนวนโยบาย

- ๓.๑ พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และกาเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ๓.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา
- ๓.๔ ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓.๕ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของ การศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของ ประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

๔.๒ ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายหลัก ประเด็นสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา และแนวทางการปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งมาตรการดังนี้

วิสัยทัศน์

“คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ”

เป้าหมายหลัก

- ๑) คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย
- ๒) โอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้
- ๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม

ประเด็นสำคัญ

- ๑) พัฒนาคุณภาพคนไทย ให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา ริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิต สาธารณะ มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
- ๒) พัฒนาคุณภาพครู ให้เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครู
- ๓) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับ ให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ สำหรับการศึกษ และเรียนรู้ทั้งในระบบ โรงเรียน นอกระบบโรงเรียน และการศึกษิตตามอัธยาศัย

๔) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ โดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่ การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาค ส่วน และมีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

แนวทางการดำเนินงาน

ประเด็น ๑ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่

- ๑.๑ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้
- ๑.๒ ผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะและความรู้ ความสามารถ

ประเด็น ๒ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่

- ๒.๑ พัฒนาระบบผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- ๒.๒ พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- ๒.๓ การใช้ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ประเด็น ๓ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่

พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่

ประเด็น ๔ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

- ๔.๑ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา
- ๔.๒ พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม และมีระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ
- ๔.๓ พัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
- ๔.๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ให้มากขึ้น
 - ๔.๔.๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษาให้มากขึ้น
 - ๔.๔.๒ ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้เข้ามาร่วมจัดและสนับสนุนการจัดการศึกษามากขึ้น
- ๔.๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

๔.๓ ความสอดคล้องระหว่างแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๙) และ ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) เมื่อวิเคราะห์สาระสำคัญของกรอบการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแต่ละแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติฯ และมาตรการที่กำหนดไว้ในข้อเสนอ การปฏิรูปการศึกษาฯ พบว่ามีความสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงบางเรื่องที่แตกต่างกัน สรุปได้เป็นประเด็นหลัก ๑๘ ประเด็น ดังนี้

- ๑) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้
- ๒) การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

- ๓) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา
- ๔) การผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ
- ๕) การพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
- ๖) การผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- ๗) การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- ๘) การใช้ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- ๙) การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
- ๑๐) การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- ๑๑) การส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬา
- ๑๒) การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา
- ๑๓) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและเรียนรู้
- ๑๔) การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑๕) การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
- ๑๖) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษา
- ๑๗) การพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
- ๑๘) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา

ส่วนที่ ๒

สภาพการจัดการศึกษา

๑. ระบบการศึกษา โครงสร้างและระบบบริหารจัดการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดไว้ว่าการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ๑) ความมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ ๒) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา ๔) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครูฯ อย่างต่อเนื่อง ๕) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆมาใช้ในการจัดการศึกษา และ ๖) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

สำหรับการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้การจัดการศึกษามี ๓ ระบบ ได้แก่

๑.๑ การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน โดยการศึกษาในระบบมี ๒ ระดับ คือ

- ๑) การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ ปีก่อนอุดมศึกษา แบ่งเป็น
 - การศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุ ๓ - ๖ ปี
 - การศึกษาระดับประถมศึกษา โดยปกติใช้เวลาเรียน ๖ ปี
 - การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยปกติใช้เวลาเรียน ๓ ปี
 - การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยปกติใช้เวลาเรียน ๓ ปี แบ่งเป็นสองประเภทได้แก่
 - ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
 - ประเภททอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป

ทั้งนี้ กำหนดการศึกษาภาคบังคับไว้ ๙ ปี โดยให้เด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่ ๗ เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่ ๑๖ เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒. การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา

๑.๒ การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้อง มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

๑.๓ การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม หรือแหล่งความรู้อื่นๆ

ทั้งนี้ สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ และให้มีการ เทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจาก สถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพหรือจาก ประสบการณ์การทำงาน

สำหรับการบริหารจัดการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้การแบ่งส่วนราชการในส่วนกลาง มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ๑) สำนักงานปลัดกระทรวง ๒) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๓) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๔) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ๕) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ ๖) สำนักงานรัฐมนตรี โดยส่วนราชการ ๑) – ๕) มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน ส่วนการจัดระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษาให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดย คำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่น มีการออกกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการภายในแต่ละกรมเพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ บรรลุ เป้าหมายคือคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา ซึ่งปัจจุบันในระดับพื้นที่มีเขตพื้นที่การศึกษา (รวมประถม และมัธยม) ๑๘๕ เขตพื้นที่ และได้แยกเป็นเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ๔๒ เขตพื้นที่ ออกจากเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา

๒. หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทุกชั้น เรียนตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ โดยมีสาระสำคัญของหลักสูตร ดังนี้

วิสัยทัศน์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตาม ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็น ต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

๑) เพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนา เด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

๒) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

๓) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

๔) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการ เรียนรู้

๕) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๖) เป็นหลักสูตรการศึกษา สำหรับ การศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- ๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
- ๓) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
- ๔) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) มีวินัย
- ๔) ใฝ่เรียนรู้
- ๕) อยู่อย่างพอเพียง
- ๖) มุ่งมั่นในการทำงาน
- ๗) รักความเป็นไทย
- ๘) มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเองได้

มาตรฐานการเรียนรู้ ได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ โดยแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้จะเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก รวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ และรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝัง

และสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจนักเรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

๒) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้ได้ ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์หาวางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร และกิจกรรมชุมนุม ชมรม

๓) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัครเพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

ระดับการศึกษา จัดเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑) ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม โดยเน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

๒) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตน มีทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมี ความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖) การศึกษาระดับนี้เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำ และผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ

การจัดเวลาเรียน กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียน ดังนี้

๑) ระดับชั้นประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละไม่เกิน ๕ ชั่วโมง

๒) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่เกิน ๖ ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ ๔๐ ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชาเท่ากับ ๑ หน่วยกิต (นก.)

๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ ๔๐ ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชาเท่ากับ ๑ หน่วยกิต (นก.)

การจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือ อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

สื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภททั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

๑) ระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ว่างตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย

๒) ระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค รวมทั้งได้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

๓) การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการ

พัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาตามภาระความรับผิดชอบ ซึ่งสามารถดำเนินการด้วยการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๔) การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน

๑) การตัดสินผลการเรียน

๑.๑) ระดับประถมศึกษา ๑) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ๒) ต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดและผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ๓) ต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา และ ๔) ต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๑.๒) ระดับมัธยมศึกษา ๑) ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น ๆ ๒) ต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ๓) ต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา ๔) ต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๒) การให้ระดับผลการเรียน

๒.๑) ระดับประถมศึกษา การตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา สถานศึกษาสามารถให้ระดับผลการเรียนหรือระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละ และระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐาน ส่วนการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่าน สำหรับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่าน และไม่ผ่าน

๒.๒) ระดับมัธยมศึกษา การตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น ๘ ระดับ ส่วนการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่าน สำหรับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่าน และไม่ผ่าน

๓) เกณฑ์การจบการศึกษา กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษาเป็น ๓ ระดับ คือ

๓.๑) เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา ๑) ต้องเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ๒) มีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐานผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด ๓) มีผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด ๔) มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่าน

เกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด ๕) เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๓.๒) เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๑) ต้องเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่เกิน ๘๑ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๓ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด ๒) ต้องได้หน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๓ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๑๔ หน่วยกิต ๓) มีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด ๔) มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด ๕) เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๓.๓) เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑) ต้องเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๘๑ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๓๙ หน่วยกิต รายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด ๒) ต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๓๙ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต ๓) มีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด ๔) มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด ๕) เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

การบริหารจัดการหลักสูตร

๑) ระดับท้องถิ่น ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดในระดับชาติให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้และพัฒนาหลักสูตรในระดับสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยมีภารกิจสำคัญ คือ กำหนดเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับท้องถิ่น โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสิ่งที่มีความต้องการในระดับชาติ พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับท้องถิ่น รวมทั้งเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ผล ประเมินผล วิเคราะห์ และรายงานผลคุณภาพของผู้เรียน

๒) สถานศึกษา มีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล โดยในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่นๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

๓. จำนวนนักเรียน/นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

๓.๑ จำนวนนักเรียน/นักศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๕๔ มีนักเรียน/นักศึกษาในระบบ รวมทั้งสิ้น ๑๔,๙๐๗,๙๖๖ คน จำแนกเป็นระดับก่อนประถมศึกษา ๒.๘ ล้านคน ระดับประถมศึกษา ๕.๐ ล้านคน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๒.๖ ล้านคน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒.๑ ล้านคน และระดับอุดมศึกษา ๒.๔ ล้านคน โดยนักเรียน/นักศึกษาในระบบส่วนใหญ่

อยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวคือ ประมาณร้อยละ ๘๖.๔ ของจำนวนนักเรียน/นักศึกษาทั้งหมด ที่เหลือเป็นนักเรียน/นักศึกษาที่อยู่ภายใต้สังกัดหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงมหาดไทย สังกัดกรมการปกครอง ท้องถิ่น และ กทม. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน กระทรวงการท่องเที่ยวฯ กระทรวงวัฒนธรรม ฯลฯ รายละเอียดจำนวนนักเรียน/นักศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๑ จำนวนนักเรียน/นักศึกษาในระบบ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำแนกตามระดับและประเภทการศึกษา

ระดับการศึกษา	รวม	สังกัด	
		ศธ.	หน่วยงานอื่น
ก่อนประถมศึกษา	๒,๘๐๕,๕๓๗	๑,๖๓๙,๓๖๘ (๕๘.๔%)	๑,๑๖๖,๑๖๙
ประถมศึกษา	๔,๙๙๓,๐๒๙	๔,๔๕๙,๕๕๑ (๘๙.๓%)	๕๓๓,๔๗๘
มัธยมศึกษาต้น	๒,๖๒๔,๑๗๗	๒,๔๐๕,๑๗๙ (๙๑.๗%)	๒๑๘,๙๙๘
มัธยมศึกษาปลาย	๒,๐๙๑,๗๔๘	๒,๐๐๕,๙๔๖ (๙๕.๙%)	๘๕,๘๐๒
- สายสามัญ	๑,๓๕๒,๒๒๒	๑,๒๗๓,๙๙๗ (๙๔.๒%)	๗๘,๒๒๕
- สายอาชีพ	๗๓๙,๕๒๖	๗๓๑,๙๔๙ (๙๙.๐%)	๗,๕๗๗
อุดมศึกษา	๒,๓๙๓,๔๗๕	๒,๓๗๕,๐๔๗ (๙๗.๒%)	๑๘,๔๒๘
- อนุปริญญา	๓๕๑,๖๘๒	๓๕๑,๓๒๒ (๙๙.๙%)	๓๖๐
- ปริญญาตรี	๑,๘๒๕,๐๖๖	๑,๘๐๗,๑๙๙ (๙๙.๐%)	๑๗,๘๖๗
- สูงกว่าปริญญาตรี	๒๑๖,๗๒๗	๒๑๖,๕๒๖ (๙๙.๙%)	๒๐๑
รวมทั้งสิ้น	๑๔,๙๐๗,๙๖๖	๑๒,๘๘๕,๐๙๑ (๘๖.๔%)	๒,๐๒๒,๘๗๕

แหล่งที่มา: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๓.๒ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๕๓ มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รวมทั้งสิ้น ๘๒๘,๓๔๗ คน, ๗๑๘,๖๙๗ คน, ๓๒๐,๐๒๖ คน, และ ๑๗๗,๑๘๖ คน ตามลำดับ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๒ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามระดับ/ประเภทการศึกษา และสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๕๓

ระดับ	จำนวนผู้เรียน	จำนวนผู้สำเร็จ	อัตราการสำเร็จการศึกษา
ป.๖	๘๕๕,๗๑๕	๘๒๘,๓๔๗	๙๖.๘
ม.๓	๙๐๐,๑๙๙	๗๑๘,๖๙๗	๗๙.๘
ม.๖	๓๕๑,๒๕๐	๓๒๐,๐๒๖	๘๑.๘
ปวช. ๓	๒๓๖,๙๓๕	๑๗๗,๑๘๖	๗๔.๘

สำหรับระดับอุดมศึกษา มีผู้สำเร็จการศึกษาในทุกะดับและประเภทการศึกษารวมทั้งสิ้น ๓๗๑,๙๓๖ คน จำแนกเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา จำนวน ๑๒๒,๑๑๖ คน ปริญญาตรี ๒๐๗,๒๙๐ คน

ประกาศนียบัตรบัณฑิต ๗,๐๓๘ คน ปริญญาโท ๓๒,๕๕๕ คน ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ๙๗๑ คน และปริญญาเอก ๑,๙๒๖ คน

๔. จำนวนครู-อาจารย์

ปีการศึกษา ๒๕๕๔ มีครูรวมทั้งสิ้น ๗๔๒,๓๒๐ คน โดยเป็นผู้ที่จบต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๒,๗๗๔ คน จบปริญญาตรี จำนวน ๓๘๙,๗๑๔ คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน ๑,๒๒๙ คน ปริญญาโท จำนวน ๑๐๙,๗๓๔ คน ปริญญาเอก จำนวน ๑๘,๘๔๑ คน ไม่ระบุ จำนวน ๒๒๐,๐๒๘ คน ทั้งนี้ คิดเป็นผู้ที่จบปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ ๕๒.๕ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๓ จำนวนครู-อาจารย์ทั้งหมดที่สอนในสถานศึกษาของรับและเอกชน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๔

วุฒิการศึกษา	จำนวนครูทั้งหมด	สัดส่วนวุฒิการศึกษาของครู	สัดส่วนครูรัฐ : เอกชน
รวม	๗๔๒,๓๒๐	๑๐๐.๐	๗๙ : ๒๑
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒,๗๗๔	๐.๔	๔๒ : ๕๘
ปริญญาตรี	๓๘๙,๗๑๔	๕๒.๕	๙๕ : ๕
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	๑,๒๒๙	๐.๒	๔ : ๙๖
ปริญญาโท	๑๐๙,๗๓๔	๑๔.๘	๘๖ : ๑๔
ปริญญาเอก	๑๘,๘๔๑	๒.๕	๙๕ : ๕
ไม่ระบุ	๒๒๐,๐๒๘	๒๙.๖	๔๕ : ๕๕

๕. งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๕๕ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาเป็น ๔๔๕,๕๒๗.๕๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗ ของงบประมาณทั้งหมด และเป็นร้อยละ ๓.๘ ของ GDP เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒๑,๙๖๕.๕๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๒ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๔ ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายด้านศึกษากับงบประมาณทั้งหมด และกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปีงบประมาณ ๒๕๕๐-๒๕๕๕

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา	อัตราการเพิ่ม/ลด	งบประมาณรายจ่ายทั้งหมด	% งบฯ ด้านการศึกษาต่อของของประเทศ	% งบฯ ด้านการศึกษาต่อ GDP
๒๕๕๐	๓๕๕,๒๔๑.๑๐	๒๐.๒	๑,๕๖๖,๒๐๐.๐๐	๒๒.๗	๔.๒
๒๕๕๑	๓๖๔,๖๓๔.๒๐	๒.๖	๑,๖๖๐,๐๐๐.๐๐	๒๒.๐	๓.๙
๒๕๕๒	๔๑๙,๒๓๓.๒๐	๑๕.๐	๑,๙๕๑,๗๐๐.๐๐	๒๑.๕	๔.๗
๒๕๕๓	๓๗๙,๑๒๔.๘๐	- ๙.๖	๑,๗๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๒.๓	๓.๙
๒๕๕๔	๔๒๓,๕๖๒.๐๐	๑๑.๗	๒,๑๖๙,๙๖๗.๕๐	๑๙.๕	๓.๙
๒๕๕๕	๔๔๕,๕๒๗.๕๐	๕.๒	๒,๓๘๐,๐๐๐.๐๐	๑๘.๗	๓.๘

ส่วนที่ ๓

ความก้าวหน้าการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษา

การติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาการศึกษาตามครั้งนี้ เป็นการติดตามความก้าวหน้าการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) และข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) ซึ่งมีความก้าวหน้าการดำเนินงานและมีผลการดำเนินงานที่สำคัญๆ สรุปได้ดังนี้

๑. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้

๑.๑ การเตรียมความพร้อมให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ ๐ - ๕ ปี

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่งได้ดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ ๐ - ๕ ปี ก่อนที่จะเข้าเรียนชั้นประถมศึกษา อาทิ

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยมีโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด สพฐ. ที่จัดการศึกษาปฐมวัย จำนวน ๒๖,๙๗๔ โรงเรียน จัดโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย โครงการสัมมนาความเข้มแข็งทางวิชาการ รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการปฐมวัย พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมการวิจัยนวัตกรรมการจัดการศึกษาปฐมวัย อบรมหลักสูตรการสอนแบบมอนเตสซอรี ส่งผลให้ผลการประเมินตนเองตามระบบประกันคุณภาพภายในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และดีเยี่ยม จำนวน ๒๑,๕๐๕ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๗๒ และมีโรงเรียนเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จำนวน ๖,๐๑๔ โรงเรียน ได้รับการรับรอง จำนวน ๕,๘๔๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๑๗

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ได้ดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดูแลเด็กแก่ผู้ดำเนินกิจการที่เลี้ยงในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน และพ่อแม่ผู้ปกครองในพื้นที่ทั่วประเทศ จำนวน ๔,๕๑๕ คน

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) โดยคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ นอกจากนี้ ได้มีการศึกษาวิจัยองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย รวมทั้งจัดกิจกรรม/ให้ความรู้/ฝึกอบรม/เผยแพร่ความรู้ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้แก่ผู้บริหาร ครู อาจารย์และสถานศึกษา รวมทั้งพ่อแม่ ครู และผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอน

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนทุกแห่งด้วยการพัฒนาครูภาษาไทย ครูบรรจุใหม่ และครูที่สอนไม่ตรงวุฒิ และกำหนดให้มีการนำผลการพัฒนาผู้เรียนมาเป็นปัจจัยหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบให้แก่ครู นอกจากนี้ มีการจัดทำคำรับรองระดับสถานศึกษาเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการอ่านออกเสียง การเขียนภาษาไทย และการคิดคำนวณของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ดำเนินโครงการสูงเม่นโมเดล มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้สอดคล้องตามกลุ่มอาชีพและได้รับโอกาสเข้าสู่การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งฝึกอบรมและพัฒนาทักษะการสอนตามหลักสูตรใหม่ให้แก่ครูในโรงเรียนมัศึกษานำร่องที่เข้าร่วมพัฒนาหลักสูตร

- สำนักงานส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) จัดทำหนังสือเรียน คู่มือครู และแบบฝึกทักษะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (การออกแบบและเทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) จำนวน ๒๐ รายการ จัดทำหลักสูตรใหม่ หนังสือเรียน คู่มือครู สื่อประกอบหลักสูตร สำหรับเด็กเก่ง จำนวน ๔๕ รายการ ตลอดจนแปลหนังสือเรียนและคู่มือครู สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษ จำนวน ๑๕๔ รายการ

- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ทำการพัฒนาหลักสูตรทุกระดับให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของกระทรวงวัฒนธรรม และวิสัยทัศน์ของสถาบัน โดยพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรม การวัดประเมินผลระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับอุดมศึกษา สำหรับบุคคลที่มีความสามารถและศักยภาพพิเศษด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และทัศนศิลป์

- สำนักงานพระพุทธศาสนา จัดทำหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพื่อให้พระภิกษุ สามเณรได้ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

๑.๓ การยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษาพยายามดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานระดับหนึ่ง เช่น

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาการจัดการเรียนรู้จากผลการวิเคราะห์ทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA การรวบรวม Best Practice การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น จัดโครงการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และสื่อต้นแบบของกระทรวงศึกษาธิการ พัฒนาระบบการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา โครงการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

นอกจากนี้ สพฐ. ยังมีนโยบายเร่งรัดพัฒนาให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐาน โดยกำหนดเป็นจุดเน้นการพัฒนาตามกลยุทธ์ของ สพฐ. และมีดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้การบูรณาการการอ่านและการคิดเลขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ทุกคน โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ พัฒนาเครื่องมือวัดผล ประเมินผลตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน นักเรียนทุกชั้น ทุกระดับ โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และโครงการเพิ่มศักยภาพนักเรียน

- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สป.ศธ.) โดยสำนักงาน กศน. ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพครู พนักงานราชการ และบุคลากรทางการศึกษา กศน. เพื่อการขับเคลื่อนและจัดกระบวนการเรียนรู้สู่คุณภาพการจัดการศึกษา กศน. ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการจัดประชุมและอบรมครู พนักงานราชการ และบุคลากรทางการศึกษา กศน. จำนวน ๔๘๐ คน นอกจากนี้ สป.ศธ. ยังได้สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกหลายกิจกรรม เช่น จัดสรรเงินอุดหนุนโครงการพัฒนาผู้บริหาร ครู

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สถาบันศึกษาปอเนาะ และศูนย์การเรียนรู้ศาสนาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โครงการส่งเสริมการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบบูรณาการ โครงการสนับสนุนสื่อการเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีให้มีคุณภาพ และการพัฒนาครูสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

- สำนักงานการศึกษา กทม. ได้ดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๔๓๖ โรงเรียน ให้ได้คุณภาพมาตรฐานตามกรอบการประเมินคุณภาพภายใน SMART SCHOOL โดยส่งเสริมให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกันทั้งด้านสื่อการเรียนการสอน ครู แหล่งเรียนรู้ในรูปแบบเครือข่ายโรงเรียน Cluster School พัฒนาทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ อังกฤษ จีน อาหรับ สเปน ญี่ปุ่น รวมทั้งติดตามการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- สำนักงานส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่ผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โดยจัดเป็นทุน พสวท. จำนวน ๑,๕๓๑ ทุน (ในประเทศ จำนวน ๑,๓๒๒ คน และต่างประเทศ จำนวน ๒๐๙ ทุน) ทุนโอลิมปิก จำนวน ๒๑๙ ทุน และทุน สควค. จำนวน ๑,๐๖๔ คน นอกจากนี้ ได้ดำเนินการคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวน ๔,๔๔๔ คน จัดค่ายวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่ได้รับเหรียญรางวัล จำนวน ๔๒๐ คน จัดส่งสื่อการเรียนให้นักเรียนในโครงการฯ จำนวน ๘,๔๐๖ คน นอกจากนี้ มีการจัดกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตรงทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น จัดประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดค่ายวิทยาศาสตร์ภาคฤดูร้อน รวมทั้ง คัดเลือกนักเรียนและจัดส่งผู้แทนประเทศไทยไปเข้าแข่งขันคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์โอลิมปิกระหว่างประเทศ จำนวน ๒๓ คน ใน ๕ สาขาวิชา คือ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ ซึ่งได้รับรางวัลทั้งเหรียญทอง เหรียญเงิน และเหรียญทองแดง

๑.๔ การพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ดำเนินการสนับสนุนการทำงานในลักษณะเครือข่ายอุดมศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพ และขีดความสามารถของการอุดมศึกษาโดยรวม และลดช่องว่างคุณภาพมาตรฐานระหว่างสถาบันที่เข้มแข็งและอ่อนแอกว่า รวมทั้งการสนับสนุนเชื่อมโยงกับเครือข่ายทางวิชาการต่างๆ เชื่อมโยงกับภาคการผลิต ภาคเอกชน ชุมชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ด้วยการใช้องค์ความรู้และความเชี่ยวชาญที่หลากหลายในการพัฒนาศักยภาพในด้านผลิตภาพ (Productivity) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมประเทศชาติโดยรวม โดยดำเนินการพัฒนาเครือข่ายอุดมศึกษาระดับภูมิภาค ๙ เครือข่าย

๒. การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

การดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการอย่างหลากหลาย ทั้งการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรม และจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งความก้าวหน้าการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ มีดังต่อไปนี้

- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สป.ศธ.) ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ผ่านกระบวนการกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๖๑,๒๗๗ คน โดยมีโครงการ/

กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ โครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือเพื่อสันติภาพ โครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือเพื่อพัฒนาทักษะทางการจัดการค่ายลูกเสือ โครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กษัตริย์ โค้งการสนับสนุนการจัดการฝึกอบรมลูกเสือในสวนกลางและส่วนภูมิภาค โครงการฝึกอบรมพนักงานวิทยุสื่อสาร “เสมารักษ์” กระทรวงศึกษาธิการ โครงการค่ายทักษะทางการลูกเสือเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย โครงการส่งเสริมเยาวชนลูกเสือมีระเบียบวินัยในสังคม โครงการส่งเสริมเยาวชนลูกเสือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ โครงการสร้างสรรค์คุณธรรม จริยธรรมด้วยกิจกรรมลูกเสือ โครงการการอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ เนตรนารี โครงการค่ายเยาวชนคนรุ่นใหม่ใจคุณธรรม โครงการ Happy Family Rally ๒๐๑๒ โครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือระดับผู้นำและลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้ขั้นสูง (A.T.C.) จำนวน ๓ รุ่น โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน นักศึกษาโรงเรียนเอกชน (สุภาพบุรุษอาชีพ สช.)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ความรู้ จัดการความรู้ เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมการนำคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง เช่น จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ความรู้ จัดการความรู้ แก่ศึกษานิเทศก์ เพื่อนำสู่หลักสูตรสถานศึกษา การบูรณาการกับกิจกรรมอื่นในโรงเรียน เช่น กิจกรรมของโรงเรียนวิถีพุทธ การจัดทำโครงการคุณธรรม การจัดการค่ายคุณธรรม กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมพัฒนานักเรียน กิจกรรมของนักเรียนปฐมวัย เป็นต้น พร้อมทั้งจัดทำทำเนียบข้อมูลเพื่อการพัฒนาเครือข่ายด้านคุณธรรม นอกจากนี้ ได้จัดมหกรรมนำเสนอการนำคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง โดยเฉพาะหลักการเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูผู้บริหารโรงเรียน เจ้าหน้าที่ทุกระดับ มีการประกวด คัดเลือก ยกย่องให้รางวัลและประชาสัมพันธ์ รวมทั้งมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานและประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลการดำเนินงานหลักๆ ดังนี้

- นักเรียนประมาณ ๖๐๐ คน ได้เรียนรู้ พัฒนาต่อยอดการทำงานโครงการคุณธรรม ในค่ายพัฒนาโครงการคุณธรรม เยาวชนไทยทำดี ถวายในหลวงภูมิภาค ๗ ค่าย
- นักเรียนประมาณ ๓๐๐ คน ได้เรียนรู้ พัฒนาต่อยอดการทำงานโครงการคุณธรรม ในค่ายพัฒนาโครงการคุณธรรม เยาวชนไทยทำดี ถวายในหลวง สุดยอดระดับประเทศ
- โรงเรียนวิถีพุทธ เน้นจิตอาสา และโรงเรียนเครือข่าย ประมาณ ๓๐๐ โรงเรียน ได้แลกเปลี่ยนการดำเนินการ โดยจัดกิจกรรมเรียนรู้ ๖ จุด
- ครู นักเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัด สพฐ. ทั้ง ๓๐,๐๐๐ โรงเรียนได้แรงบันดาลใจ ได้รับความรู้จากการดำเนินงานด้านการปลูกฝังคุณธรรม โดยศึกษาจากวารสารรู้ต้นและเบิกบาน ๒ ฉบับ พิมพ์ละ ๓๒,๕๐๐ เล่ม
- ครู ผู้บริหาร โรงเรียนวิถีพุทธ ประมาณ ๔๐๐ คน ได้เรียนรู้แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ในหลักสูตรอริยะสร้างได้ในโรงเรียนวิถีพุทธ จากเสถียรธรรมสถาน
- ครู ผู้บริหารโรงเรียนประมาณ ๔๐๐ คน ได้เรียนรู้ และพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครู
- นักเรียน และครู ประมาณ ๓๐๐ คน ได้เรียนรู้วิชาการ และการปลูกฝังคุณธรรมการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้น สารคดี มิวสิควิดีโอ ละครความดี จากมหาวิทยาลัยรังสิต
- โรงเรียนวิถีพุทธ จำนวน ๑๐๐ โรงเรียน ได้แลกเปลี่ยนแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การส่งเสริมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ดำเนินการพัฒนาคุณธรรมให้แก่ผู้บริหาร ครู บุคลากรอาชีวศึกษา นักเรียน นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หน่วยงานภาครัฐและ ภาคประชาสังคม โดยการบรรพชาอุปสมบท จำนวน ๙๙ รูป และฝึกปฏิบัติธรรมจำนวน ๑๐๐ คน เพื่อรับ ความรู้ในหลักธรรมและธรรมวินัย ทำให้สามารถพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาสังคมชุมชน ที่ก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเอง การประพฤติหน้าที่ราชการในอนาคตและต่อสังคมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งนำความรู้และ ประสบการณ์ไปบูรณาการการบริหารจัดการอาชีวศึกษาและพัฒนาการเรียนการสอนอาชีวศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ได้พัฒนาสื่อการเรียนการสอนคุณธรรมจริยธรรมที่สามารถใช้ในการบูรณาการ การเรียนการสอนอาชีวศึกษา จำนวน ๒ ชุด

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จัดกิจกรรม/โครงการที่มุ่งเน้นการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา และจัดกระบวนการเรียนรู้และต้นแบบการเรียนการสอนและการ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งคัดเลือกนิสิต/นักศึกษาระดับอุดมศึกษา จาก ๕ ภูมิภาคทั่วประเทศที่มีผลงานโดดเด่นทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรมเข้ารับรางวัลพระราชทาน

- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จัดกิจกรรมเสริมสร้างความมีระเบียบวินัย จิตสาธารณะ การทำงาน เป็นกลุ่ม คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม วิถีประชาธิปไตย นอกจากนี้ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ไทย ค่านิยม และความภูมิใจในความเป็นไทย เช่น จัดกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ คุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ในงานรัฐพิธี ราชพิธี และงานของหน่วยงานต่างๆ

- สำนักการศึกษา กทม. ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่สอดคล้องกับการป้องกันและแก้ปัญหา คอร์รัปชันด้วยโครงการโตไปไม่โกง มีการพัฒนาหลักสูตรโตไปไม่โกง จัดอบรมครูผู้สอน และอบรมครู ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการสื่อสาร และถ่ายทอดแนวคิดเรื่อง คุณธรรมและจริยธรรมเพื่อต่อต้านคอร์รัปชัน และปลูกฝังประสบการณ์ ค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีงามในการ ต่อต้านคอร์รัปชันให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ดำเนินโครงการสร้างสำนักพลเมือง (Project Citizen) เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองให้แก่ครู ผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มี การอบรมและให้นำไปขยายผลในสถานศึกษาของตนอย่างน้อย ๑ ห้องเรียนใน ๑ ภาคการศึกษา มีสถานศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๙ โรงเรียน จาก ๔ ภูมิภาค หลังจากอบรมแล้ว ครู ผู้บริหารสามารถถ่ายทอด กระบวนการ ๖ ขั้นตอนของการทำนโยบายสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการร่วมแก้ไขปัญหาของสังคมส่วนรวมด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการผลักดัน เป็นนโยบายสาธารณะต่อไป

๓. การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา

๓.๑ การจัดให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี โดยไม่ เก็บค่าใช้จ่าย

- สป.ศธ. มีโครงการเรียนต่ออย่างมีคุณภาพตั้งแต่อนุบาลจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยสนับสนุน ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ และภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๕) ได้รับงบประมาณตาม พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๗๖,๐๕๐,๓๕๔,๐๐๐ บาท เพื่อ จัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนจำนวน ๑๑,๖๖๔,๑๗๐ คน จำแนกเป็นรายการ ดังนี้

- ค่าเล่าเรียนอุดหนุนรายหัว ๕๐,๕๔๗,๑๓๗,๘๐๐ บาท

- ค่าหนังสือเรียน ๙,๓๙๖,๓๓๐,๕๐๐ บาท
- ค่าอุปกรณ์การเรียน ๔,๐๓๒,๒๔๖,๘๐๐ บาท
- ค่าเครื่องแบบนักเรียน ๔,๕๒๕,๑๖๕,๗๐๐ บาท
- ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ๗,๕๔๙,๔๗๓,๒๐๐ บาท

ทั้งนี้ ในส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่นักเรียนและนักศึกษาของโรงเรียนเอกชน จำนวน ๒,๒๓๙,๕๐๐ คน และใช้งบประมาณไป ๑๗,๘๘๕,๐๕๐,๐๐๐ บาท และสำนักงาน กศน. ได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ผู้เรียน จำนวน ๒,๕๒๘,๙๒๘ คน โดยแบ่งเป็น ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๔ จำนวน ๑,๒๔๓,๒๖๘ คน และภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๕ จำนวน ๑,๒๘๕,๖๖๐ คน และใช้งบประมาณไป ๒,๐๙๐,๐๐๓,๙๖๐ บาท

นอกจากนี้ ในส่วนของค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ปรับค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เท่ากับการจัดการศึกษาในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยได้ปรับเพิ่มค่าใช้จ่ายต่อหัว ในส่วนของระดับประถมศึกษาจากเดิม ๑,๑๐๐ บาท เป็น ๑,๙๐๐ บาท (เพิ่มขึ้น ๘๐๐ บาท) และในส่วนของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้ปรับเพิ่มขึ้นจากเดิม ๔,๒๔๐ บาท เป็น ๕,๕๐๐ บาท (เพิ่มขึ้น ๑,๒๖๐ บาท) ส่วนค่าใช้จ่ายต่อหัวในส่วนของระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ยอดค่าใช้จ่ายต่อหัวคงเดิม

- สกอ. สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัด จำนวน ๑,๓๗๕ คน

- สอศ. สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการตามแผนงานสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เป็นค่าจัดการเรียนการสอน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่าหนังสือเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไปฝึกงานต่างภาค ต่างจังหวัด เนื่องจากสถานประกอบการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้เลิกกิจการไปมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ จึงต้องส่งนักเรียน นักศึกษาไปฝึกงานต่างภาค ต่างจังหวัด เพื่อได้ฝึกครุภัณฑ์ที่ทันสมัย สัมผัสกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และเรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งปี ๒๕๕๔ ที่ผ่านมามีนักเรียน นักศึกษาไปฝึกงานที่สถานประกอบการในกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน ๓๕๗ คน ภาคใต้ตอนบน จำนวน ๔๓๓ คน ภาคใต้ตอนล่างนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๖๓๖ คน รวม ๑,๔๒๖ คน

๓.๒ การพัฒนาระบบการศึกษาและเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น หลากหลาย และมีระบบเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

- สป.ศธ. ได้พัฒนาการประเมินเทียบระดับการศึกษาและการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้จบชั้น ม. ๖ ภายใน ๘ เดือน ด้วยการเทียบระดับการศึกษา มีการเพิ่มจำนวนสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษาจากเดิม ๑๒๘ แห่ง เป็น ๔๗๐ แห่ง และเพิ่มจำนวนครั้งในการเทียบระดับการศึกษาจากเดิม ๑ ครั้ง/ปี เป็น ๔ ครั้ง/ปี รวมถึงมีการจัดอบรมผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการดำเนินงานเทียบระดับการศึกษา กว่า ๑,๐๖๖ คน และจัดทำเอกสารคู่มือดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษา คู่มือคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา และคู่มือผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษา เพื่อเผยแพร่ให้กับ

สถานศึกษาที่ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษา รวมทั้งสิ้น ๓,๖๐๐ แห่ง ส่วนการยกระดับการศึกษาประชาชนให้ จบ ม.๖ อย่างมีคุณภาพ นั้น ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานยกระดับการศึกษาประชาชน จบ ม.๖ อย่างมีคุณภาพ และจัดทำต้นฉบับร่างคู่มือการดำเนินงาน มาตรฐานการประเมิน ต้นฉบับสื่อประกอบการ เรียน ผังข้อสอบการประเมินยกระดับการศึกษาประชาชน จบ ม.๖ อย่างมีคุณภาพ (Blueprint) และเกณฑ์ การให้คะแนนภาคทฤษฎีและภาคประสบการณ์ของ ๑๐ รายวิชา รวมทั้งจัดทำร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินเทียบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.

สำหรับการดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ได้จัดประชุมการเทียบโอนผลการ เรียนจากความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเกษตรกร พนักงานรักษาความปลอดภัย หมอนวดแผน โบราณ และมีอาชีพเข้ารับจ้าง

- สอศ. ได้ดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยจัดการสอนแบบ คู่ขนาน (สอนอาชีพคู่กับเรียนศาสนา) เพื่อจัดการศึกษาวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ให้แก่นักเรียนที่กำลังเรียนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม จำนวน ๑,๒๙๘ คน ให้ได้มีโอกาสเรียนวิชาชีพควบคู่กันไปจนสำเร็จการศึกษา โดยภาคเข้าเรียน ศาสนา ภาคบ่ายเรียนวิชาชีพ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องและตรงตามความต้องการของ นักศึกษาและผู้ปกครอง นอกจากนี้ ยังมีสถานศึกษาอาชีวศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ แห่ง จัดฝึกอบรม วิชาชีพและเรียนรู้การเป็นผู้ประกอบการให้แก่ประชาชนที่ไม่มีงานทำ ผู้ถูกเลิกจ้าง ผู้กำลังอยู่ในข่ายเลิกจ้าง ผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ และประชาชนที่สนใจทั่วไป ไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ คน เพื่อนำความรู้ไป ประกอบอาชีพ เพิ่มรายได้ให้แก่ตนเอง และเกิดการร่วมกลุ่มสร้างและพัฒนาอาชีพ นำไปสู่การสร้างองค์กร ธุรกิจขนาดย่อมในชุมชน

๓.๓ ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

- สป.ศธ. โดยสำนักงาน กศน. ดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ (การศึกษาต่อเนื่อง) จำนวน ๕ หลักสูตร จัดการศึกษาทางไกล รวมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประเภทการศึกษาต่อเนื่องทั้ง ระบบออฟไลน์ (เรียนรู้ด้วยการเรียนทางไกล) และระบบออนไลน์ (เรียนรู้แบบ e-Learning และ e-book) นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบ เช่น โครงการประเมินผล การศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน โครงการพัฒนาตำราเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โครงการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ทั้งนี้ มีผู้ลงทะเบียนเรียนการศึกษานอกระบบ ทุกหลักสูตรและกิจกรรม (การศึกษาต่อเนื่อง) จำนวน ๕๒๑,๒๐๐ คน ซึ่งนับเป็นประมาณ ๑ ใน ๓ ของ เป้าหมายที่กำหนดไว้ (๑,๖๙๕,๒๑๕ คน)

ส่วนการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย มีผู้รับบริการการศึกษานอกระบบทุกกิจกรรม จำนวน ๔,๑๘๘,๔๙๕ คน ซึ่งนับเป็นประมาณ ๑ ใน ๓ ของเป้าหมายที่กำหนดไว้ (๙,๘๐๐,๐๐๐ คน) โดยให้บริการ ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดเคลื่อนที่ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จำนวน ๑๕ แห่ง อุทยานวิทยาศาสตร์ จำนวน ๑ แห่ง รวมถึงการเผยแพร่รายการ สื่อมัลติมีเดีย และเทคโนโลยีทางการศึกษาทางสถานีวิทยุศึกษา สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) และเครือข่ายสากล Internet จำนวน ๕ website รวมทั้งจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน โดยใช้ กศน.ตำบล/แขวง และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทั่วประเทศเป็น ศูนย์กลางการจัดกิจกรรมและให้บริการชุมชน นอกจากนี้ ยังมีการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยสำหรับผู้สูงอายุ จำนวนทั้งสิ้น ๓๘๒,๖๘๙ คน ประกอบด้วย การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๔,๙๙๕ คน การศึกษาต่อเนื่อง จำนวน ๑๙๑,๗๘๙ คน และการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๑๖๕,๙๐๕ คน เพื่อให้

ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนา เกิดการเรียนรู้ในสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้ สำนักงาน กศน. ได้สนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยดำเนินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาพาสันติสุข ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมการใช้ภาษาไทย มลายูถิ่น มลายูกลาง และภาษาอื่นๆ ตามความสนใจ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๖,๕๒๐ คน จัดทำโครงการเปิดโลกเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุในสังคมพหุวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียนและมัสยิด ซึ่งมีผู้สูงอายุให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๓,๕๘๔ คน

- สอศ. ได้จัดตั้งกลุ่มอาชีพให้เยาวชนสันติสุข จชต มีการฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรระยะสั้นให้แก่เยาวชนสันติสุข กลุ่มของมูลนิธิสุข-แก้ว แก้วแดง ซึ่งทางมูลนิธิได้จัดกลุ่มเยาวชนเป้าหมายไว้จำนวน ๔๓ กลุ่ม ให้ดำเนินการฝึกอบรมอาชีพและจัดตั้งกลุ่มอาชีพ มีการพัฒนาและจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพในอำเภอที่ห่างไกลเพื่อเพิ่มโอกาสให้แก่ประชาชนและเยาวชนที่อยู่ในอำเภอห่างไกล และบริเวณชายแดนที่มีความประสงค์จะเรียนสายอาชีพ แต่ไม่มีสถานศึกษาอาชีพศึกษาในพื้นที่ได้เข้าถึงการศึกษาสายอาชีพ โดยปี ๒๕๕๓-๒๕๕๔ มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพในพื้นที่ห่างไกลและแนวตะเข็บชายแดนใต้ ๑๗ ศูนย์ และปี ๒๕๕๕ จัดตั้งเพิ่มอีก ๕ ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพ ประจำอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา ศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพ ประจำอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพ ประจำอำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพ ประจำอำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส และศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพ ประจำอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เพื่อปรับวิธีการให้บริการวิชาชีพเข้าถึงชุมชน โดยสอนในระดับ ปวช. และฝึกอาชีพระยะสั้นตามความต้องการของชุมชน นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กลุ่มเยาวชนนอกระบบโรงเรียน ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบและกลุ่มเป้าหมายพิเศษอื่นๆ โดยฝึกอาชีพให้แก่เด็กและเยาวชนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน กลุ่มสตรี เยาวชนในสถานพินิจ ผู้ได้รับผลกระทบ ตามความสนใจของผู้เรียนจำนวน ๒,๑๐๐ คน และจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่แก่นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและสถาบันศึกษาปอเนาะ ตามความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งจัดตั้งกลุ่มอาชีพในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและสถาบันศึกษาปอเนาะ เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ให้มีความชำนาญ และเชี่ยวชาญ เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มได้อย่างถาวร ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ จัดตั้งกลุ่มอาชีพในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำนวน ๑๐๕ แห่ง และสถาบันศึกษาปอเนาะ จำนวน ๘๘ แห่ง

- สกศ. ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มโอกาสและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เกษตรกรไทย ประชาชนในชนบท เด็กออทิสติก และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์กรณีศึกษาประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) และญี่ปุ่น

๓.๔ การจัดสรรทุนการศึกษาและสวัสดิการสังคม

- สป.ศธ. ได้ดำเนินโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน เพื่อให้เด็กนักเรียนที่เรียนดี มีความประพฤติดี มีโอกาสรับทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทแรก(first degree) ของหลักสูตรในต่างประเทศ ตามสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับทุนและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย รวมทั้งเป็นการเพิ่มศักยภาพของเด็กไทยให้มีความรู้ในระดับอุดมศึกษา สามารถพัฒนาตนเองและท้องถิ่น ตลอดจนยกระดับความสามารถในการประกอบอาชีพ อันจะนำไปสู่การเจริญเติบโตทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ปัจจุบันการดำเนินการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน มีจำนวน ๓ รุ่น ได้แก่

- นักเรียนทุนรุ่นที่ ๑ และรุ่นที่ ๒ โดยได้ดำเนินการรุ่นที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๔๗ มีผู้รับทุนจำนวน ๙๒๑ คน และรุ่นที่ ๒ เมื่อปี ๒๕๔๙ มีผู้รับทุน จำนวน ๙๑๕ คน รวม ๑,๘๓๖ คน ปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษา

แล้วทั้ง ๒ รุ่น จำนวน ๑,๒๐๕ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕) จำแนกเป็น รุ่นที่ ๑ จำนวน ๗๒๓ คน (ในประเทศไทย จำนวน ๒๖๖ คน และต่างประเทศจำนวน ๔๕๗ คน) และกำลังศึกษาในประเทศไทย จำนวน ๗๔ คน และต่างประเทศจำนวน ๗๔ คน

- นักเรียนทุนในรุ่นที่ ๓ กำหนดเป้าหมายนักเรียนทุน จำนวน ๙๒๘ คน ซึ่งมีผู้ได้รับทุนรัฐบาลรวมทั้งสิ้น ๖๙๒ คน และผู้เข้าร่วมโครงการประเภททุนส่วนตัว จำนวน ๙๒ คน

- สกอ. มีการสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียน นิสิต และนักศึกษา จำนวน ๖,๕๑๕ คน จำแนกเป็น ทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี จำนวน ๑,๐๔๕ คน ทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในประเทศ (ทุนอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้) จำนวน ๑,๘๗๗ คน และทุนการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา จำนวน ๓,๕๙๓ คน

- สอศ. มีการจัดสรรมีทุนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕ ให้แก่นักเรียนกลุ่มพิเศษของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนต่อสายอาชีพในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวน ๘๙๘ ทุน

- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ พม. ได้มีการดำเนินงานในหลายลักษณะ อาทิ

๑) ให้บริการด้านการศึกษาแก่เด็กที่ประสบปัญหาทางสังคม เช่น ถูกทอดทิ้ง กำพร้า ยากจน พ่อแม่เลี้ยงดูไม่เหมาะสม ฯลฯ จำนวน ๗,๒๙๐ คน แบ่งเป็น ๒ รูปแบบ คือ

- การศึกษาสามัญภายในสถานสงเคราะห์ จำนวน ๒ แห่ง คือ สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี จำนวน ๘๓ คน และสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กกระยอง จำนวน ๑๙๘ คน แบ่งเป็นจัดการศึกษาภาคบังคับตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ จัดชั้นเรียนพิเศษแก่เด็กที่มีแนวโน้มปัญญาต่ำ และจัดฝึกวิชาชีพระยะสั้นตามความสนใจ

- การศึกษาภายนอกสถานสงเคราะห์ทางสายสามัญและสายอาชีพ ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงอุดมศึกษา จำนวน ๒๙ แห่ง

๒) ฝึกทักษะการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนให้แก่เด็กในสถานสงเคราะห์ โดยนำเด็กไปเลี้ยงดูในพื้นที่ชุมชนของนิคมสร้างตนเอง จำนวน ๕๗ คน

๓) เด็กและคนพิการรวม ๖๖๔ ราย ได้รับโอกาสเข้าถึงสวัสดิการสังคมด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในและนอกระบบ โดย

- สถานสงเคราะห์เด็กพิการและทุพพลภาพปากเกร็ด (บ้านนนทภูมิ) จัดให้เด็กพิการในความอุปการะ จำนวน ๑๔๓ รายที่พิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว การได้ยิน การมองเห็น สติปัญญาและการเรียนรู้ และพิการซ้ำซ้อน ได้เข้ารับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปีในสถาบันทั้งภายในสถานสงเคราะห์ และภายในสถานสงเคราะห์ ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช. ในปี ๒๕๕๕ โดยศึกษาที่โรงเรียนพระประชาบดีภายในสถานสงเคราะห์ ๖๙ ราย โรงเรียนเฉพาะเด็กพิการ/โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (ระดับมัธยมและอาชีวศึกษา) ๖๖ ราย และการศึกษานอกโรงเรียน ๘ ราย

- สถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพพระประแดง จัดให้คนพิการในความอุปการะ จำนวน ๖๐ ราย ที่พิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว และประสงค์จะเรียนหนังสือ ได้รับการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) จำนวน ๖๐ ราย

- สถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญาชาย (บ้านราชวดีชาย) จัดให้เด็กพิการในความอุปการะ จำนวน ๓๕ ราย ที่พิการทางสมองและปัญญา เข้าเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนพระประชาบดีภายในสถานสงเคราะห์ ๒๓ ราย โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ๕ ราย และโรงเรียนเฉพาะเด็กพิการ ๗ ราย

- สถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญาหึง (บ้านราชวดีหญิง) จัดให้เด็กพิการในความอุปการะ จำนวน ๖๘ ราย ที่พิการทางสมองและปัญญา เข้าเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนพระประชาบดีภายในสถานสงเคราะห์ ๑๒ ราย โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ๓ ราย และโรงเรียนเฉพาเด็กพิการ ๕๕ ราย

- ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ๘ แห่ง (พระประแดง จ.สมุทรปราการ /จ.ขอนแก่น /บ้านทองพูนเผ่าพันธ์ จ.อุบลฯ /หยาดฝน จ.เชียงใหม่ /จ.นครศรีธรรมราช /จ.หนองคาย /จ.ลพบุรี /จ.อุบลราชธานี) จัดให้คนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ ศึกษาวิชาสามัญในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของระบบการศึกษานอกโรงเรียน รวม ๓๕๘ คน

๔) จัดให้เด็กและเยาวชนจากทั่วประเทศที่เป็นเด็กและเยาวชนกำพร้า อาศัยอยู่ในครอบครัวยากจน หรือสภาพครอบครัวยากลำบาก จำนวน ๔๒๐ คน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ตามระบบโรงเรียน โดยบูรณาการร่วมกับโรงเรียนด้านมะขามเตี้ยวิทยาคม เป็นผู้จัดการเรียนการสอน รวมทั้งการอบรมความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพไปพร้อม ๆ กัน นอกจากนี้ จัดให้ได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรมควบคู่กันไป ด้วยการถือปฏิบัติอุโบสถศีลในทุกวันพระ โดยเด็กที่เข้าร่วมโครงการจะต้องพักอาศัยอยู่ในสถาบันเพาะกล้าคุณธรรม จ.กาญจนบุรี ตลอดจนจบการศึกษา

๔. การผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ

๔.๑ การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อม และการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

- สอศ. ทำการพัฒนาเครือข่ายอาชีพศึกษา (ระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด) โดยนำศิษย์เก่าอาชีพศึกษามาเป็นเครือข่ายอาชีพศึกษา ทำหน้าที่ประสานงานกับชุมชนประชาชน เพื่อสนับสนุนงานด้านมวลชนสัมพันธ์และเพิ่มโอกาสการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในการเพิ่มผู้เรียนสายอาชีพและฝึกอาชีพให้ประชาชน และเพื่อสร้างความเข้าใจในภารกิจของสถานศึกษาอาชีพศึกษากับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๒๑๗ คน

๔.๒ การพัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework) และจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ โดย

- สกศ. ได้ยกร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework) ซึ่งเป็นกลไกในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

- สกอ. ทำการพัฒนาเกณฑ์/กรอบมาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา รวมทั้งมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ จำนวน ๔ สาขาวิชา

- สอศ. ได้จัดทำกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพระดับสาขาวิชา ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ กรอบคุณวุฒิ จำนวน ๒๘ สาขาวิชา เพื่อเผยแพร่แก่สถาบันการศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันการศึกษาให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน เป็นไปตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรและกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพระดับสาขาวิชา และสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพตามกลุ่มอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์

๔.๓ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ และหลักสูตรฐานวิชาชีพต่อยอดจากการศึกษาภาคบังคับ

- สอศ. ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

- สป.ศธ. ดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยใช้สถานศึกษา กศน.และกศน.ตำบลหรือแขวง เป็นฐานการจัดกิจกรรมให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่บริการ มีการจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับกระทรวง และระดับจังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ จำนวน ๒ คณะ พัฒนาหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ๕ กลุ่มอาชีพ จำนวน ๒ ชุด และหลักสูตร OTOP Mini MBA จำนวน ๑ หลักสูตร ๔ สาขาวิชา พัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ๕ กลุ่มอาชีพ คือ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ การอำนวยการและอาชีพเฉพาะทาง จำนวน ๒ ชุด และหลักสูตร OTOP Mini MBA จำนวน ๑ หลักสูตร ๔ สาขาวิชา แล้วพิมพ์เผยแพร่ ตลอดจนดำเนินการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้ารับการอบรมตามแนวใหม่ จัดกิจกรรมเปิดตัวโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (OTOP Mini MBA) เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ อิมแพ็ค เมืองทองธานี

- สอศ. ดำเนินการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เด็กเรียนรู้การเป็นผู้ประกอบการ และจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่ในสถานศึกษา ๔๑๕ แห่ง ศูนย์บ่มเพาะแบบบูรณาการสหวิชาชีพ (Integrated Multi-Occupational for Entrepreneurs Incubator : IMOEI) ในสถานศึกษานำร่อง ๑๕ แห่ง เพื่อให้ นักเรียนนักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในการทำธุรกิจในรูปแบบวิสาหกิจ และมีศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการ โดยแต่ละแห่งจะสร้างนักเรียน ๑๐ คน เพื่อเป็นต้นแบบ และสร้างเครือข่ายของแหล่งทุนต่าง ๆ

นอกจากนี้ ยังดำเนินการสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนระดับ ปวช. สำหรับผู้ที่ จบ ม.๓ ที่ทำงานและมีประสบการณ์การทำงานในสาขาที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๓ ปี โดยมีการเตรียมการจัดทำโครงสร้างชุดการเรียนวิชาชีพ ระดับ ปวช. จำนวน ๓๒ สาขาวิชา โครงสร้างชุดการเรียนวิชาพื้นฐานประยุกต์ ระดับ ปวช. จำนวน ๖ รายวิชา และร่างแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนระดับ ปวช. สำหรับผู้ที่ทำงาน มีการเตรียมการจัดตั้งศูนย์ทดสอบความรู้และประสบการณ์งานอาชีพ และออกข้อสอบสำหรับทดสอบความรู้และเทียบโอนประสบการณ์งานอาชีพวิชาพื้นฐานประยุกต์ และวิชาชีพ

๔.๔ การขยายการศึกษาระบบทวิภาคี สหกิจศึกษา และการฝึกงาน และการส่งเสริมการทำงานระหว่างเรียน

- สกอ. มีการส่งเสริมการพัฒนาสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๖,๐๔๘ คน สถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๘ สถาบัน และสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๒,๙๖๒ แห่ง รวมทั้งได้ริเริ่มดำเนินการศึกษาแนวคิดในการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) มีการจัดประชุมคณะทำงานฯ เพื่อพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตสำหรับประเทศไทย และจัดทำระบบธนาคารหน่วยกิต จำนวน ๑ ระบบ

๕. การพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

หน่วยงานต่างๆ มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดย

- สป.ศธ. โดย กศน. ได้พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง โดยปรับเกณฑ์การพิจารณาการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และตัวบ่งชี้ของมาตรฐาน กศน.อำเภอใหม่ มีการพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์ระดับคุณภาพ ข้อเสนอแนะวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและแหล่งข้อมูล ของมาตรฐาน กศน.อำเภอ จำนวน ๖ มาตรฐาน ๒๖ ตัวบ่งชี้

- สกอ. ทำการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยพัฒนาเกณฑ์/กรอบมาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา รวมทั้งมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิฯ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา จำนวน ๔ สาขาวิชา ส่งเสริม

ให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพด้วยการจัดประชุมเครือข่าย ๙ เครือข่าย นอกจากนี้

- สำนักงานการศึกษา กทม. ได้ดำเนินโครงการประเมินคุณภาพโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อติดตาม ตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน รวมทั้งกระตุ้นให้โรงเรียนพัฒนาการบริหาร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับตัวชี้วัด เกณฑ์ วิธีการประเมิน และเครื่องมือ จัดทำต้นฉบับคู่มือการประเมินฯ สำหรับโรงเรียน และสำหรับคณะกรรมการประเมินฯ ประชุมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับตัวชี้วัดคุณภาพ เกณฑ์ และเครื่องมือประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ๒ รุ่น ให้แก่ผู้บริหารการศึกษาและคณะกรรมการประเมินคุณภาพมาตรฐาน และได้ดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครครบทั้ง ๔๓๖ โรงเรียน พร้อมทั้งจัดทำสรุปและรายงานผลการประเมินให้แก่โรงเรียน สำนักงานเขต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. การผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

๖.๑ การปรับระบบการผลิต การคัดสรร ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ให้สามารถดึงดูดคนเก่งและคนดี มีใจรักในวิชาชีพมาเป็นครู

- สป.ศธ. ได้ทำการปรับปรุงค่าตอบแทนข้าราชการครูและเจ้าหน้าที่ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ ที่เห็นชอบกฎ ก.พ.ว่าด้วยเรื่องการรับเงินเดือนข้าราชการ พ.ศ. เพื่อปรับโครงสร้างเงินเดือนข้าราชการ ๑.๕ หมื่นบาทต่อเดือน โดยดำเนินการจัดทำบัญชีอัตราเงินเดือนสำหรับคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. รับรอง เพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นการปรับอัตราเงินเดือนแรกบรรจุตามนโยบายรัฐบาล โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ จัดทำร่างบัญชีเงินเพิ่มตามคุณวุฒิสำหรับผู้ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ (ปรับเงินเดือนชดเชยผู้ได้รับผลกระทบ) รวมทั้งจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดอัตราเงินเดือนสำหรับคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. รับรอง เพื่อการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๖.๒ การวางแผนการผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ

- สกอ. ดำเนินโครงการผลิตครูมืออาชีพ เพื่อผลิตครูในสาขาและพื้นที่ที่ขาดแคลนและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดทำเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการผลิตครูมืออาชีพ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ รูปแบบประกันการมีงานทำ กรณีนิสิต/นักศึกษาครูระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๕ ปี ที่ศึกษาชั้นปีที่ ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ ดำเนินการประสาน สพฐ. และ สอศ. ขอแผนรองรับนักศึกษาทุนโครงการผลิตครูมืออาชีพ และคัดเลือกนิสิต/นักศึกษาครูหลักสูตร ๕ ปีที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ ๕ เข้าร่วมโครงการตามสาขาที่เป็นความต้องการของ สพฐ. และ สอศ. โดยมีเป้าหมายการคัดเลือกจำนวน ๑,๕๖๖ คน (สพฐ. จำนวน ๑,๔๗๒ คน และ สอศ.จำนวน ๙๔ คน) ขณะนี้อยู่ระหว่างการประกาศรับสมัครนิสิต/นักศึกษาเข้าร่วมโครงการ มีการดำเนินงานสนับสนุนทุนผลิตและพัฒนาอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา โดยจัดทำเกณฑ์และดำเนินการคัดเลือกผู้เข้ารับทุนการศึกษา จัดสรรทุนปริญญาเอก จำนวน ๑,๓๕๖ ทุน จัดสรรทุนวิจัย จำนวน ๗๓๓ ทุน จัดสรรทุนเสริมสร้างสมรรถนะด้านวิชาชีพและสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ จำนวน ๓๓๔ ทุน

- กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) ดำเนินการผลิตครูครูทายาท (ครู ปท ๑) จำนวน ๑ รุ่น (รุ่นที่ ๑๐) ๘๐ คนโดยรับสมัครบุคคลภายนอกซึ่งเป็นศิษย์เก่าโรงเรียน ตชด. ที่จบการศึกษาชั้น ม.๖

หรือเทียบเท่าขึ้นไป เพื่อแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่เป็นครูสอนในโรงเรียน ตชด. ขณะนี้ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกอยู่ระหว่างเข้ารับการอบรมเตรียมความพร้อมการเป็นครู ในระยะเวลา ๑ ปี

๖.๓ การส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตครูให้มีความเป็นเลิศในการผลิตและพัฒนาครูโดยเน้นการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับวิชาชีพครู รวมทั้งการจัดให้มีระบบประกันและรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครูและสถาบันผลิตครู

- ครูสภาได้ทำการรับรองปริญญาทางการศึกษา (หลักสูตร ๕ ปี) และประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพของสถาบันต่าง ๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ รวม ๓๘ หลักสูตร รับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพโดยการเทียบโอน ๑๑,๘๐๙ คน และออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ๔๙,๕๐๐ ราย ต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ๒๔,๑๘๕ ราย

- สกศ. ได้ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อส่งเสริมความพร้อมและความเข้มแข็งของสถาบันผลิตครู นำร่องการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ จำนวน ๔ สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อออกแบบหลักสูตรการผลิตครูและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน การทดลองใช้หลักสูตร และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการผลิตครู สำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

๗. การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

๗.๑ การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ

หน่วยงานต้นสังกัดได้ดำเนินการเพื่อพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดทั้งลักษณะที่ดำเนินการเองและสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนา อาทิ

- สป.ศธ. ดำเนินการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อการพัฒนาผลงานทางวิชาการ พัฒนานักบริหารการศึกษาและครูผู้สอนก่อนดำรงตำแหน่ง/วิทยฐานะที่สูงขึ้น การพัฒนานักบริหารระดับสูง และพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาหลักสูตรเฉพาะสาขา รวมทั้งสิ้น ๒,๓๗๖ คน นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเอกชนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและการศึกษานานาชาติ ด้วยการให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครู/ผู้สอน นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาเอกชน จำนวน ๕,๐๐๐ โรงเรียน มีศูนย์อาเซียน สช. จำนวน ๑ ศูนย์ และโรงเรียนเครือข่ายนำร่องในการขับเคลื่อนการปรับตัวสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน ๑๙ โรงเรียน

- สพฐ. ดำเนินการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นจำนวน ๔๑๗,๘๘๙ คน

- ครูสภา ดำเนินการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวน ๑,๒๘๙ คน และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของวิชาชีพให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา โดยครูสภาเขตพื้นที่การศึกษา ๑๘๕ เขต จำนวน ๑๐,๕๖๘ คน

- สสวท. ดำเนินการจัดทำหลักสูตร และอบรมครู โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

๑) กลุ่มครูผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี โดยร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สพฐ. มหาวิทยาลัยแม่ข่ายแต่ละภูมิภาค มูลนิธิ สอวน. และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น อบรมครูผู้มีความสามารถพิเศษฯ จำนวน ๒,๓๑๗ คน และพัฒนาศักยภาพครูเพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง จำนวน ๖๑๖ คน

๒) กลุ่มครูที่ผ่านการประเมินสมรรถนะ (กลุ่มระดับสูง กลุ่มระดับกลาง และกลุ่มระดับพื้นฐาน) โดยพัฒนาและอบรมครูที่ผ่านการประเมินสมรรถนะ ได้แก่ การพัฒนาและอบรมครูกลุ่มระดับสูง (Master Teacher) ครูกลุ่มระดับกลาง และครูกลุ่มระดับพื้นฐานในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๓,๗๕๔ คน รวมทั้งอบรมทางไกลผ่านครูผู้นำ ศูนย์การอบรมครู ETV จำนวน ๑,๖๖๔ ศูนย์ทั่วประเทศ มีครูผ่านการอบรม ๔๐,๐๐๐ คน รวมทั้งวิจัยและพัฒนาหลักสูตรอบรมครู โดยความร่วมมือกับมูลนิธิคีนันแห่งเอเชียในการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการอบรมครูกลุ่มระดับพื้นฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานใน ๗ จังหวัดนาร่อง ๑๔ เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๑,๔๐๐ คน

๓) กลุ่มครูที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้แก่ โรงเรียนท้องถิ่นทุรกันดาร โรงเรียนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) โรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียนชาวไทยภูเขา โรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการพัฒนาครูปฐมวัยโครงการ “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย” จำนวน ๑,๙๘๓ คน

- สำนักการศึกษา กทม. ดำเนินการให้ข้าราชการครูทุกคน จำนวน ๑๕,๔๘๙ คน เข้ารับการอบรมอย่างน้อย ๑ หลักสูตร และพัฒนาข้าราชการครูก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสายงานการบริหารและแต่งตั้งเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน ๘๖ คน

- ตชด. ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากร โดยดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏในพื้นที่จัดอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการสอนให้แก่ครู ร.ร.ตชด. ทุกคน ปีละ ๑ ครั้งทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา จำนวนประมาณ ๑,๔๓๑ คน สสวท.จัดอบรมครูผู้ดูแลเด็กและครูอนุบาล จำนวน ๒๑๐ คน สสท. จัดอบรมครูใหญ่และผู้นิเทศงานทุกคนเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ร.ร.ตชด.ให้สูงขึ้น รวมทั้งร่วมดำเนินการกับสสวท.และมหาวิทยาลัยรามคำแหงในการให้การสนับสนุนทุนการศึกษาต่อเนื่องแก่ครู ร.ร.ตชด.เป็นประจำทุกปี โดยปี ๕๕ มีทุนปริญญาตรี ๖ คน ปริญญาโท ๘ คน ปริญญาเอก ๒ คน

๗.๒ พัฒนาการครูสอนไม่ตรงวุฒิ รวมทั้งจัดระบบการพัฒนาครูโรงเรียนขนาดเล็กในลักษณะของเครือข่ายความร่วมมือ

- สกศ. ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพครูและผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพ เป็นการวิจัยหารูปแบบที่เหมาะสม แสวงหาวิธีการใหม่ๆ ในการพัฒนาครูที่มีลักษณะเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมีระยะเวลาทำงาน ๓ ระยะ

ระยะที่ ๑ สร้างรูปแบบ ศึกษาบริบท องค์ความรู้ ยกร่างรูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาฯ เตรียมการวางแผนเพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครู

ระยะที่ ๒ ทดลองใช้รูปแบบ นำรูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานไปทดลองใช้ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เก็บข้อมูลผลการดำเนินงาน สรุปผลการดำเนินงาน

ระยะที่ ๓ ขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่าย ประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนเครือข่าย สรุปบทเรียน จัดทำแนวทางเพื่อนำเสนอและเผยแพร่ ขยายผลรูปแบบการพัฒนาครูในวงกว้าง และติดตามประเมินผลในวงกว้าง

โดยปีงบประมาณ ๒๕๕๕ เป็นการดำเนินงานระยะที่ ๒ มีการจัดประชุมคณะนักวิจัยและโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการดำเนินงานทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูฯ จัดประชุมปฏิบัติการสร้างเครื่องมือประเมินผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูฯ ดำเนินการทดลองรูปแบบการพัฒนาครูฯตามแผนงานและกิจกรรมที่กำหนด จัดประชุมนำเสนอผลการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูฯ และผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะที่ ๑

๘. การใช้ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

- สป.ศธ. โดยสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ จำนวน ๒ หลักเกณฑ์ ดังนี้

๑) หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ (ว๑๗/๒๕๕๒) ซึ่งมีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายื่นคำขอรับการประเมินเพื่อให้มีและเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์ฯ จำนวน ๔๙๓ ราย อนุมัติ ๔๐ ราย

๒) หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์มีวิทยฐานะหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ (ว๕/๒๕๕๔) ซึ่งมีผู้ได้รับการเสนอชื่อที่ผ่านการคัดเลือกจากต้นสังกัดแล้ว ๔๕๗ ราย และ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเพื่อพิจารณา กลั่นกรอง ตรวจสอบ และวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกและพิจารณาคำร้องคัดค้าน ได้พิจารณาแล้ว มีผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ฯ จำนวน ๓๘๑ ราย และไม่มีคุณสมบัติ จำนวน ๗๖ ราย

- ตชด. ผลิตและรักษาบุคลากรครูโรงเรียน ตชด. ที่มีคุณภาพมีความรู้ความสามารถให้มีโอกาสก้าวหน้าในชีวิตหน้าที่การงานและอยู่พัฒนางานด้านการศึกษาของโรงเรียน ตชด. สืบไป โดยการเสนอขออนุมัติอัตราครูโรงเรียน ตชด. ให้มียศและตำแหน่งที่สูงขึ้น และในเดือน มี.ค. ๒๕๕๕ มีการอนุมัติกรอบและเพิ่มตำแหน่งครู ตชด. อีก ๔๗๐ ตำแหน่งคือ ครู (ปท๑) จำนวน ๑๘๕ อัตราครู (สบ๑)-ครู (สบ๒) จำนวน ๒๖๑ อัตรา และครู(สบ๓) จำนวน ๒๔ อัตรา โดยการเข้าสู่ตำแหน่งด้วยวิธีการประเมิน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างเตรียมการจัดประเมินเพื่อเข้าสู่ตำแหน่ง

๙. การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

- สพฐ. มีการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล จำนวน ๕๐๐ โรงเรียน เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล บริหารจัดการด้วยคุณภาพ และพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก โดยมุ่งหวังที่จะให้โรงเรียนได้พัฒนาต่อยอดคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งนี้ การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ โดยสนับสนุนการปรับห้องเรียนให้ได้มาตรฐานและทันสมัยในการใช้เทคโนโลยี (e-Classroom) นอกเหนือไปจากกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพกระบวนการจัด การเรียนรู้และการบริหารจัดการ การเตรียมการเป็นประชาคมอาเซียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำเสนอผลงานวิชาการ นอกจากนี้ ดำเนินโครงการโรงเรียนคุณภาพระดับตำบล โดยในปี ๒๕๕๕ มีโรงเรียนคุณภาพระดับตำบลในทุกอำเภอทั่วประเทศ จำนวน ๘๖๗ แห่ง และมีการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้นโดยกำหนดยุทธศาสตร์และวิธีการดำเนินงานที่หลากหลายทั้งการเลิกและรวมโรงเรียน โดยรวมบางชั้น รวมช่วงชั้น และรวมทั้งโรงเรียน รวมถึงพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการ ส่งเสริมการจัดการศึกษารูปแบบพิเศษเฉพาะพื้นที่ที่ไม่สามารถยุบรวมโรงเรียนได้

และประสานชุมชนในการถ่ายโอนโรงเรียนขนาดเล็กให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนให้เข้ามารับผิดชอบรวมทั้งด้านบุคลากร

- สำนักการศึกษา กทม. ดำเนินการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทั้ง ๔๓๖ โรงเรียน ให้ได้คุณภาพเป็นที่ยอมรับ โดยพัฒนาอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริม และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งพัฒนาด้านกายภาพของโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนต้นแบบคุณภาพมาตรฐาน

- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จัดสรรงบประมาณเพื่อให้โรงเรียนได้พัฒนาอาคารเรียนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จำนวน ๑๔๑ โรง

๑๐. การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้

๑๐.๑ การพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ อุทยานการเรียนรู้ค่ายลูกเสือ เนตรนารี ค่ายเยาวชน และแหล่งเรียนรู้อื่นในรูปแบบที่หลากหลายและมีชีวิตและกระจายอย่างทั่วถึง โดย

- สป.ศธ. ได้พัฒนาค่ายลูกเสือให้เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยพัฒนากิจกรรมภายในค่ายลูกเสือและพัฒนาเพื่อเพิ่มความพร้อมพื้นฐานเกี่ยวกับที่พัก ห้องน้ำ ห้องส้วม พื้นที่จัดกิจกรรมและระบบสาธารณูปโภค จำนวน ๖ ค่าย ได้แก่ ค่ายลูกเสือจังหวัดนครพนม ค่ายลูกเสือจังหวัดสกลนคร ค่ายลูกเสือจังหวัดลำปาง ค่ายหลวงบ้านไร่ จังหวัดราชบุรี ค่ายลูกเสือจังหวัดขอนแก่น ค่ายลูกเสือรักษานุประดิษฐ์ จังหวัดตรัง นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินงานของ กศน. ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยพัฒนาห้องสมุดทั่วประเทศ ๘๕๕ แห่ง กศน.ตำบล ๗,๔๐๓ แห่ง รวมทั้งจัดให้มีมุมอาเซียนในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ๑,๓๔๐ แห่ง และศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จำนวน ๑๕ แห่ง อุทยานวิทยาศาสตร์ จำนวน ๑ แห่ง มีการจัดหาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเชื่อมโยงความรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องสมุดประชาชน ตลอดจนสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ จัดทำหลักสูตรการพัฒนาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงาน ห้องสมุดประชาชนสำหรับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชนทั่วประเทศ พัฒนาการให้บริการในห้องสมุดประชาชนด้วยระบบ ICT พัฒนาเว็บไซต์ของห้องสมุดประชาชน และพัฒนาโปรแกรมบริการงาน ห้องสมุดประชาชน (PLS V.๕) รวมถึงจัดกิจกรรมเรือห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับให้บริการประชาชนที่อาศัยอยู่ริมน้ำในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี และพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งจัดรถห้องสมุดเคลื่อนที่ให้บริการประชาชนในพื้นที่ห่างไกลหรือการคมนาคมไม่สะดวก

- สพฐ. จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์/ราชประชานุเคราะห์ จำนวน ๕๐ โรงๆ ละ ๒๑๐,๐๐๐ บาทในการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ และศูนย์การเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชนใกล้เคียง รวมทั้งจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล ๑๘ ศูนย์ เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาเหมือนกับอยู่ที่โรงเรียน และได้รับการศึกษาตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด มีการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล จัดหา/ผลิตอุปกรณ์ให้ศูนย์การเรียนรู้ ๑๘ ศูนย์ และขยายให้ครบตามจำนวนที่ตั้งไว้ ๖๒ ศูนย์

- สอศ. เตรียมการจัดตั้งศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนใน ๑,๗๐๐ อบต. เพื่อปฏิบัติการใน ๓ ภารกิจหลัก ได้แก่ ๑) ด้านการซ่อมเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ให้คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้และ

ยกระดับช่างชุมชน ๒) ด้านการพัฒนาสุขอนามัยพื้นฐาน ๓) พัฒนานวัตกรรมต่อยอดเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ชุมชน ทั้งนี้ จะส่งผลให้ประชาชนได้รับความรู้และทักษะในการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงเครื่องมืออุปกรณ์การประกอบอาชีพ และเครื่องใช้ในครัวเรือน ช่างชุมชนได้รับการยกระดับฝีมือช่างชุมชนและพัฒนาทักษะอาชีพ การซ่อมบำรุงและเสริมสร้างประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการ และมีการพัฒนาสุขอนามัยพื้นฐานและสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน อย่างน้อย ๑ รายการ นอกจากนี้ ทำให้สถานศึกษามีแหล่งฝึกปฏิบัติงานจริงในการพัฒนาทักษะแก่นักศึกษา

- สำนักการศึกษา กทม. ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายตามความต้องการของหลักสูตร จุดเน้นของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และนักเรียน พัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งวิชาการที่ทันสมัย และมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยการใช้ระบบ E - library

- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้จัดตั้งศูนย์รักษาศิลป์ เพื่อเป็นห้องสมุดเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรม ให้บริการในรูปแบบเอกสาร และดิจิทัล

- สสวท. ร่วมมือกับโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานในท้องถิ่นในภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานเอกชน สนับสนุนงบประมาณและสื่อ อุปกรณ์ทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีให้แก่โรงเรียน ๕ แห่งเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การเรียนการสอน วิทยาศาสตร์ และเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในโรงเรียนตามแนวทาง สสวท. สำหรับให้ครู นักเรียนและโรงเรียน เข้าไปศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเองตลอดเวลา นอกจากนี้ ยังสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ที่เน้นวิทยาศาสตร์ ของ กศน. จำนวน ๔ แห่ง

๑๐.๒ การส่งเสริมการรู้หนังสือและนิสัยรักการอ่าน

- สพฐ. ได้ทำการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้มีมาตรฐานและเป็นไปตามนโยบายห้องสมุด ๓ ดี พัฒนาห้องสมุดมีชีวิตต้นแบบในโรงเรียน โดยร่วมมือกับสำนักอุทยานการเรียนรู้ (TK park) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) จัดให้มีโครงการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตต้นแบบในสถานศึกษาขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพของชุมชน มีการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแนวคิดและแนวทางการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิต จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่ผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ และนักเรียนยุวบรรณารักษ์ รวมทั้งจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนหนังสือและสื่อการเรียนรู้ให้แก่โรงเรียนในโครงการ ปี ๒๕๕๕ มีห้องสมุดมีชีวิตต้นแบบในโรงเรียน ๑๙๓ โรงเรียนครอบคลุมทุกจังหวัด ทุกเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้ มีการพัฒนาห้องสมุดต้นแบบในลักษณะห้องสมุด ๓ ดีในทุกเขตพื้นที่การศึกษา และพัฒนาห้องสมุด ๓ ดีในโรงเรียนดีประจำตำบล ๑๘๒ โรงเรียน

นอกจากนี้ สพฐ. ได้พัฒนาระบบห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อให้เป็นห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการส่งเสริมการอ่านต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนนำไปประยุกต์ใช้ เช่น ผลการปฏิบัติที่ดี และประสบผลสำเร็จในการพัฒนาห้องสมุด จัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์สำหรับส่งเสริมการอ่าน หนังสือดีเด่น หนังสือเรื่องสนุกกับนิสัยรักการอ่าน มีการจัดอบรมการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ ให้แก่ศึกษานิเทศก์ ครูบรรณารักษ์ต้นแบบ และยุวบรรณารักษ์ นิเทศก์ผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ ร่วมกับมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก จัดค่ายศิลปะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จัดค่ายค้นหาสุดยอดนักอ่าน และจัดค่ายนักเรียนผู้อ่านสร้างสรรค์ยอดนักคิด เนรมิตกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายด้านการส่งเสริมการอ่านโดยจัดทำ Facebook fan page ชื่อ Let' s Read OBEC และชื่อ OBEC Library Automation System เพื่อเผยแพร่ข่าวสารและสร้างเครือข่าย รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งพัฒนาระบบและสารสนเทศทางการศึกษาโดยพัฒนาเว็บไซต์สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา <http://academic.obec.go.th/>

web/home เพื่อเป็นช่องทางเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการ หลักสูตร สื่อการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ต่อการพัฒนา
 การศึกษา นอกจากนี้ จัดทำวารสารวิชาการ ปีละ ๔ ฉบับ เผยแพร่แก่ศึกษานิเทศก์ โรงเรียนหน่วยงานต่างๆ
 และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ และจัดทำหนังสือวันเด็กแห่งชาติ จัดสรรงบส่งเสริมให้นักเรียน ครู ผู้บริหารและผู้มี
 ส่วนเกี่ยวข้องมีนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทั้งใน
 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับโรงเรียน จัดการประกวดหนังสือเล่มเล็กในงานศิลปหัตถกรรมแห่งชาติ
 และร่วมจัดนิทรรศการในวันจัดหนังสือเด็กแห่งชาติ “หนังสือสร้างคนสร้างชาติ”

๑๑. การส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬา

๑๑.๑ ส่งเสริมการสร้างสรรคความรู้ใหม่ๆ ทั้งจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และฐานความรู้ด้าน นวัตกรรม ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

- สบ.ศธ. ดำเนินการพัฒนาการบริหารการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม
 พัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
 พอเพียงไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน และสถานศึกษา ซึ่งมีกิจกรรมหลัก ๓ กิจกรรม และมีผู้เข้าร่วม จำนวน
 ทั้งสิ้น ๑,๗๘๑ คน คือ กิจกรรมที่ ๑ การอบรมเชิงปฏิบัติการการติดตามประเมินผลสถานศึกษาพอเพียง
 จำนวน ๖ รุ่น ใน ๔ ภูมิภาค มีผู้เข้าร่วม จำนวนทั้งสิ้น ๑,๓๘๐ คน กิจกรรมที่ ๒ จัดประชุมสัมมนาพัฒนา
 หน่วยการเรียนรู้ มีครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น ๓๕ คน ได้ร่วมพัฒนาปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง
 คุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 ให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง ชัดเจน กิจกรรมที่ ๓ การอบรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่าง
 พอเพียง แก่ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในและนอกสังกัด รวม
 ประมาณ ๓๖๖ คน

- สพฐ. จัดกิจกรรมงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่
 การศึกษา ระดับภาคและระดับประเทศ เพื่อพัฒนานักเรียนในด้านทักษะทางวิชาการ วิชาชีพ ดนตรี นาฏศิลป์
 และศิลปะ เห็นคุณค่า เกิดความภูมิใจในความเป็นไทย รักและหวงแหนในมรดกวัฒนธรรมของไทย ใช้เวลาว่าง
 ให้เกิดประโยชน์ และเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติด

- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สนับสนุนค่าใช้จ่ายโครงการวิจัยทางการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม
 ๒๕ เรื่อง และจัดการแสดงนิทรรศการแสดงผลงานสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์เพื่อ
 เผยแพร่นวัตกรรม ผลงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมสู่สาธารณชน

๑๑.๒ ส่งเสริมและผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษา นันทนาการ และกีฬา และภูมิปัญญา

- สพฐ. จัดกิจกรรมกีฬาภายใต้ชื่อ “สปฐ.เกมส์” อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ นักเรียนทุกโรงเรียนมีส่วน
 ร่วมในกิจกรรมด้านกีฬา

- สกอ. พัฒนาความเป็นเลิศด้านกีฬาให้กับนิสิตนักศึกษา โดยนิสิตนักศึกษาที่มีความสามารถ
 พิเศษด้านกีฬา จำนวน ๑๐๐ คน ได้รับการพัฒนาจนถึงระดับชาติ และบุคลากรด้านกีฬาของสถาบันการศึกษา
 จำนวน ๕๐ คน ได้รับการพัฒนาอย่างเข้มข้น นอกจากนี้ ส่งเสริมกีฬาและพลานามัยในสถาบันอุดมศึกษา โดย
 จัดสรรงบประมาณสนับสนุน จัดการแข่งขันกีฬา เข้าร่วมประชุมสหพันธ์กีฬามหาวิทยาลัย จัดส่งนักกีฬาเข้า
 ร่วมการแข่งขันกีฬาในประเทศต่างๆ

- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี ๔๗๐ คน ปริญญาโท ๔๐ คนที่มีความรู้ความสามารถด้านศิลปวัฒนธรรมเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์และทัศนศิลป์ เพื่อทำหน้าที่ศิลปิน ครูศิลปะ และนักวิชาการศิลปะ และจัดอบรมระยะสั้นด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์และทัศนศิลป์ ๑๘ โครงการ รวมทั้งจัดงานลานศิลปวัฒนธรรม นิทรรศการทางวิชาการ และการแสดง มหกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรม ๔ ภาค

- สำนักการศึกษา กทม. พัฒนาคู่มือสอนศิลปะให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร และความต้องการจำเป็นของนักเรียน และจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน กทม. ๒๐ ชนิดกีฬา จัดการแข่งขัน ๓ ระดับ คือ ระดับเขต ระดับกลุ่ม และระดับ กทม. ทำให้ได้นักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับชาติปีละไม่ต่ำกว่า ๖๐๐ คน

๑๑.๓ ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกและเผยแพร่ ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- สป.ศธ. จัดงานฉลองเนื่องในโอกาสที่จารีกวัตโพธิ์ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งโลกในระดับนานาชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ ธ.ค. ๒๕๕๔ - ๒ ม.ค. ๒๕๕๕ เพื่อเผยแพร่คุณค่าและองค์ความรู้ในจารีกวัตโพธิ์ แก่เยาวชน ประชาชนชาวไทย และชาวต่างประเทศทั่วโลก รวมทั้งกระตุ้นการอนุรักษ์ การทำทะเบียน การศึกษา และเผยแพร่จารีกวัตโพธิ์ เอกสาร หนังสือ จดหมายเหตุ ทุกรูปแบบในวงกว้างอย่างยั่งยืน รวมทั้งมีการเผยแพร่กิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การสาธิตการทำอาหารและขนมไทย การประดิษฐ์ของชำร่วยหรือของตกแต่งแบบไทยๆ นอกจากนี้ จัดให้มีการประชุมหารือและจัดสัมมนาเครือข่ายระดับชาติด้านการอนุรักษ์และเผยแพร่ เอกสารภูมิปัญญาไทยทุกปี เพื่อสร้างความเข้าใจและการปฏิบัติตามแผนงานความทรงจำแห่งโลกของยูเนสโก และสร้างความตระหนักในคุณค่าของมรดกภูมิปัญญาไทย และเห็นความจำเป็นในการอนุรักษ์

๑๒. การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

๑๒.๑ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย และบุคลากรวิชาชีพ ทางด้านการวิจัย

- สกอ. สนับสนุนทุนการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ (ทุนเรียนดีวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย) ระยะที่ ๒ ในระดับปริญญาตรี-โท-เอก ต่อเนื่อง รุ่นปีการศึกษา ๒๕๕๒-๒๕๕๔ จำนวน ๗๕๒ คน ระดับปริญญาโท-เอก ต่อเนื่อง รุ่นปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔ จำนวน ๑๘๕ คน ระดับปริญญาเอก รุ่นปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔ จำนวน ๕๙ คน ระดับปริญญาโท-เอก ต่อเนื่อง รุ่นปีการศึกษา ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒ ที่เปลี่ยนระดับการศึกษาเป็นปริญญาเอก จำนวน ๖๗ คน นอกจากนี้ พัฒนากำลังคนด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ทุนเรียนดีมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย) ได้ดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๒ - ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ โดยการประกาศรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อรับทุนโครงการฯ รวม ๓ ครั้ง และคัดเลือกนักเรียนทุน ๒ ครั้ง ได้นักเรียนทุนรวม ๓๕๕ คน

นอกจากนี้ พัฒนาทรัพยากรบุคคลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคคลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีอยู่แล้วทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งของประเทศไทยและประเทศในภูมิภาค และเพิ่มจำนวนบุคลากรระดับสูงด้านพิชวิทยาส่งแวดล้อมและการบริหารจัดการสารเคมี โดยรับนักศึกษาใหม่ ระดับปริญญาโท-เอก จำนวน ๗ คน สรรหาบุคลากรชั้นนำระดับนานาชาติรับเชิญเป็นอาจารย์/ผู้บรรยายพิเศษ จำนวน ๑๕ คน จัดการสัมมนา/บรรยายพิเศษ และสัมมนาระดับผู้บริหาร/การประชุมความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ จัดประชุมวิทยาศาสตร์นานาชาติ วิชาการในประเทศ/นานาชาติ และประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดการฝึกอบรมในประเทศ/ภูมิภาค จัดทำจุลสารราย ๓ เดือน และให้บริการฐานข้อมูลด้านสารเคมี

- สพฐ. ส่งเสริมครุภัณฑ์วิจัยจากการรวมกลุ่มการทำวิจัยชุดโครงการ โดยอยู่ระหว่างดำเนินงานวิจัยทุน สพฐ. ชุดโครงการวิทยาศาสตร์ ๒ ชุด วิจัยเดี่ยว ๓ เรื่อง และจัดทำเว็บไซต์การสร้างวัฒนธรรมวิจัยในโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้งานวิจัย

- สำนักการศึกษา กทม. พัฒนาคุณภาพการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครูกรุงเทพมหานคร โดยมีการนิเทศให้คำปรึกษา ติดตามการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน และสนับสนุนทุนวิจัยด้านเทคโนโลยีด้านการศึกษากว่า ๑๐ ทุน ทุนๆ ละ ๒๕,๐๐๐ บาท แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและบุคลากรทั่วไป

๑๒.๒ สร้างแรงจูงใจในการประดิษฐ์คิดค้น

- สกอ. สนับสนุนสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ โดยวิทยาลัยชุมชนพิจิตร จัดให้นักเรียนแสดงผลงานสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ของนักเรียนหลักสูตร ปวช. ผ่านการจัดโครงการแสดงผลงานมหกรรมวิชาการ รวม ๗๐ ชิ้นงาน และวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี จัดทำโครงการรถประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง ประเภท รถประดิษฐ์ และประเภทรถตลาด ตู้อบสมุนไพร ระบบน้ำหยดพลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้ไฟฟ้าและโซลาเซลล์

๑๒.๓ ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

- สกอ. สนับสนุนและพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ ๙ แห่ง ภายใต้สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สบว.) เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยศูนย์ความเป็นเลิศดำเนินการผลิตผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ ๑,๘๖๘ ชิ้นงาน และระดับนานาชาติ ๔,๗๐๖ ชิ้นงาน ผลิตอนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตรจำนวน ๑๕๘ ชิ้นงาน พัฒนานักวิจัยระดับหลังปริญญาเอก ๗๕ คน พัฒนาศึกษาบัณฑิตปริญญาเอก ๒,๒๑๖ คน และระดับปริญญาโท ๗,๖๘๔ คน ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ๘๕๔ คน และระดับปริญญาโท ๔,๙๐๕ คน โครงการวิจัยร่วมกับภาครัฐ ภาคการผลิตและบริการ ๑,๓๖๐ โครงการ ถ่ายทอดเทคโนโลยี ผูกอบรวม และประชุมวิชาการ ๑,๗๙๙ ครั้ง พัฒนาโครงการระบบคาดการณ์และระบบเตือนภัย ๒๙ โครงการ และให้บริการวิเคราะห์ตรวจสอบรับรองมาตรฐาน และบริการให้คำปรึกษาแนะนำ ๒๔,๕๗๓ ครั้ง

นอกจากนี้ จัดตั้งคลังชีววัตถุและวิจัยมะเร็งตับและท่อน้ำดี ในกิจกรรมวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ดำเนินการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ทั้งโครงการวิจัยพื้นฐาน โครงการวิจัยเพื่อการประยุกต์ใช้ และโครงการวิจัยในโครงการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุครบ ๘๔ พรรษา โดยปี ๒๕๕๕ มีโครงการวิจัยต่อเนื่องรวมทั้งสิ้น ๓๓ โครงการ โครงการวิจัยเริ่มดำเนินการใหม่ ๕ โครงการ ตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารวิทยาศาสตร์นานาชาติ รวม ๔๓ เรื่อง มีคลังเก็บชีววัตถุของผู้ป่วยมะเร็ง ๑ คลัง และรับนักศึกษาเพื่อเข้าร่วมในโครงการผลิตนักวิทยาศาสตร์เฉลิมพระเกียรติฯ รวม ๒๐ คน

๑๒.๔ จัดให้มีกลไกและงบประมาณสนับสนุน เพื่อการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยร่วมมือกับสถานประกอบการ

- สกอ. จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (UBI) เพื่อส่งเสริมให้นำผลงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไปเชื่อมต่อกับโลกธุรกิจ มุ่งเพาะบ่มนิสิต นักศึกษา นักวิชาการ ศิษย์เก่า คณาจารย์ ตลอดจนผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัวให้มีความรู้และความคิดสร้างสรรค์ มาแปลงเป็นทรัพยากรการผลิตในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ สู่วิสาหกิจไทย ในขณะที่พัฒนาศักยภาพในการบริหารงานและประกอบการจากภูมิปัญญาของตนเองในเวลาเดียวกัน โดยสถาบันอุดมศึกษาได้จัดตั้งหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ (UBI) แล้วจำนวน ๕๖ แห่ง เกิดผู้ประกอบการที่มีสถานะเป็น Startup Company และยังคงรับการบ่มเพาะธุรกิจอีก ๑๐๔ ราย และมีผู้ประกอบการที่ผ่านการประเมินศักยภาพเป็น Spin off Company จำนวน ๕๑ ราย

๑๒.๕ ส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาและการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ

- สกอ. สนับสนุนทุนส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ และสนับสนุนทุนพัฒนาศักยภาพในการทำวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ มีผู้รับทุนส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๕) จำนวน ๑,๔๗๒ ทุน ทุนการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ๘๙๕ ทุน และทุนพัฒนาศักยภาพในการทำวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ จำนวน ๒๗๐ ทุน นอกจากนี้ จัดทำระบบฐานข้อมูลประเมินศักยภาพผลงานวิจัย จัดทำคู่มือระบบประเมินศักยภาพผลงานวิจัยและฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้ระบบประเมินศักยภาพผลงานวิจัย

๑๓. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและเรียนรู้

๑๓.๑ การส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน หนังสือและตำราเรียนที่มีคุณภาพ

- สสวท. ได้ทำการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ดิจิทัลวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีที่หลากหลาย ทันสมัย และเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของประเทศไทยในรูปแบบต่างๆ เช่น Learning Object, e-Book, Web-based Training, ScilInfoNet ทักษะศึกษาเสมือน การทดลองเสมือนจริง สื่อสามมิติ คลิปการทดลอง ภาพถ่าย บทความและข้อมูลความรู้บนเว็บไซต์ พจนานุกรมศัพท์วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีฉบับอิเล็กทรอนิกส์ และวีดีทัศน์ จำนวน ๗๐๐ รายการ

๑๓.๒ กระจายโอกาสการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมวลชนทุกรูปแบบ

- สป.ศธ. สนับสนุนเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (One Tablet PC per Child) ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของโรงเรียนเอกชนจำนวน ๑๘๓,๓๔๐ คน และครูที่สอนชั้น ป.๑ จำนวน ๕,๕๐๐ คน และจัดการอบรมวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา ให้แก่ครูโรงเรียนเอกชน

- สพฐ. จัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์พกพาจำนวน ๔๐๐,๐๐๐ เครื่องให้แก่อำเภอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน ๑๘๓ แห่ง โดยจัดสรรให้ร้อยละ ๕๐ ของนักเรียนภายในเขตเพื่อดำเนินการแจกจ่ายให้นักเรียนใช้ในการเรียน มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทุกโรงเรียนในสังกัดเพื่อการรายงานข้อมูลทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจากข้อมูลการรายงานทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า มีนักเรียนทั้งหมดในสังกัด สพฐ. ได้เรียนคอมพิวเตอร์ในห้องเรียนร้อยละ ๙๒.๑๘ เรียนในห้องกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร้อยละ ๒.๘๖ และเรียนในห้องสมุด ร้อยละ ๔.๙๖ จำแนกตามเวลาในการให้บริการของสถานศึกษา พบว่า มีนักเรียนร้อยละ ๘๓.๘๔ ได้เรียนในคาบเรียน ร้อยละ ๙.๕๑ เรียนช่วงก่อนหรือหลังเวลาเรียน และมีร้อยละ ๖.๖๕ ได้เรียนในช่วงพักกลางวันเพิ่มเติม นอกจากนี้ ได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายทางการศึกษากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน บริการสารสนเทศ ICT ๔๐ ชั่วโมง/ปี/คน ให้แก่สถานศึกษาทุกแห่งเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

จากการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามกลยุทธ์ของ สพฐ. พบว่า มีเขตพื้นที่การศึกษาที่มีนักเรียนร้อยละ ๑๐๐ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับดีมากและระดับดีเยี่ยม จำนวน ๔๗ เขต คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๙ ซึ่งจากการวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงานพบว่ามีส่วนสำคัญ คือ

- กำหนดเป็นนโยบาย จุดเน้น ตัวชี้วัด ประชุมชี้แจง สร้างความตระหนักให้มีความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหาร กิจกรรมที่หลากหลายร่วมกัน

- ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น การจัด KM การจัดทำโครงการ

- การนิเทศติดตาม ช่วยเหลือ ดำเนินการติดตามตรวจสอบการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายประกอบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน แนะนำในการใช้อุปกรณ์และการจัดการเรียนการสอน
- เขตพื้นที่มีฐานข้อมูลระบบ ICT ระดับโรงเรียน
- เขตพื้นที่มีศูนย์สื่อและศูนย์ซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ ให้บริการสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ
- สนับสนุน จัดสรร/จัดหาคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้โรงเรียน เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทั้งภาครัฐเอกชน และท้องถิ่น
- เขตพื้นที่มีศูนย์สื่อและศูนย์ซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ ให้บริการสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ
- อบรม พัฒนาครู/ผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องการบริหารจัดการ ICT มีการจัดห้องปฏิบัติการ ICT ให้ครู จัดทำแผนการเรียนรู้โดยใช้ ICT จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการประกวดแข่งขันทักษะด้าน ICT พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการใช้ ICT
- ครู/บุคลากรมีทักษะ เชี่ยวชาญ และตรงสาขา ในการใช้ การสอนเทคโนโลยี สารสนเทศ
- สกอ. สนับสนุนมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (TCU) เพื่อให้บริการการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) แก่ประชาชน ทุกระดับ ทุกอาชีพ ผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (Inter-University Network : UniNet) โดยมีการจัดการศึกษาทางไกลผ่านระบบ TCU-LMS จำนวน ๒๒ สถาบัน จัดทำสาระการเรียนรู้ที่เปิดให้บริการ จำนวน ๗๑๖ เนื้อหา ปัจจุบันมีผู้เข้าใช้บริการบทเรียนแล้วโดยสะสมตั้งแต่เริ่มเปิดบริการ จำนวน ๔,๒๑๘,๙๔๓ ครั้ง และมีผู้ใช้บริการที่ลงทะเบียนเป็นสมาชิกแล้ว จำนวน ๑๕๔,๕๓๑ คน นอกจากนี้ มีการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ โดยการเปิดรายวิชาระดับปริญญา และประกาศนียบัตรที่เปิดให้บริการ รวมเป็น ๗๑๖ รายวิชา
- กทม. จัดเช่าระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับใช้เป็นห้องเรียนคอมพิวเตอร์ให้แก่โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครครบทุกแห่ง

๑๓.๓ การพัฒนาเครือข่ายและเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

- สป.ศธ. ดำเนินการให้บริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแก่หน่วยงานและสถานศึกษา จำนวน ๓๕,๔๑๐ แห่ง มีการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้กับหน่วยงานและสถานศึกษา รวมถึงปรับเปลี่ยนสื่อในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีการกำหนดรหัสมาตรฐานของข้อมูลกลางให้หน่วยงานที่จัดการศึกษาไปใช้ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งมีระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ส่วน กศน. ดำเนินการจัดหาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้แก่ กศน.ตำบล สำหรับให้บริการทุกกลุ่มเป้าหมายโดยดำเนินการภายใต้โครงการ MOENet ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และกำหนดให้อินเทอร์เน็ตมีความเร็วไม่น้อยกว่า ๑ Mbps ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วประมาณ ๑,๓๐๐ แห่งด้วยการใช้สื่อ ADSL หรือจานดาวเทียม
- สกอ. ได้ขยายโครงข่ายสายเคเบิลใยแก้วนำแสงเชื่อมโยงสถาบันการศึกษาเพิ่มเติมอีกจำนวน ๗,๐๐๐ แห่งเพื่อสามารถให้บริการแก่สถาบันการศึกษาทั้งระบบทุกระดับอย่างเพียงพอและทั่วถึง
- สำนักงานพระพุทธศาสนา ส่งเสริมให้โรงเรียน ๒๘๕ แห่ง มีเว็บไซต์และใช้ Internet เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้อย่างกว้างไกล โดยเข้าร่วมโครงการ Moe - Net กับกระทรวงศึกษาธิการ

๑๔. การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา

- สกศ. จัดทำยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๑) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการกระจายอำนาจและหน้าที่ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และเสริมสร้างความเข้มแข็งและเตรียมความพร้อมให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

และประสิทธิภาพ โดยขณะนี้อยู่ระหว่างนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา นอกจากนี้ จะมีการดำเนินโครงการนำร่องโรงเรียนนิติบุคคล จำนวน ๕๘ แห่ง ในปีการศึกษา ๒๕๕๖ เพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และสามารถระดมทรัพยากรต่าง ๆ จากชุมชน ภาคเอกชน เข้ามาร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนได้

๑๕. การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยดำเนินการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ อปท. ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙-๒๕๕๕ รวมทั้งสิ้น ๔๖๕ โรงเรียน นอกจากนี้ มีการจัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่ อปท. ซึ่งได้ดำเนินการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในการถ่ายโอนสถานศึกษาให้แก่ผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และกลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการที่ตรงกัน และรับทราบปัญหาอุปสรรค เพื่อจะได้นำมาทบทวนการกระจายอำนาจด้านการศึกษาต่อไป

๑๖. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษา

๑๖.๑ สนับสนุนการศึกษาทางเลือก และการจัดตั้งศูนย์การเรียนต่างๆ

- สกศ. เร่งดำเนินการให้มีการออกกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องรวม ๕ ฉบับ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิขององค์กรวิชาชีพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ.๒๕๕๔ กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ.๒๕๕๔ กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๕๘ กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของครอบครัวในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ.๒๕๕๗ และกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ.๒๕๕๗

๑๖.๒ ส่งเสริมการจัดการศึกษาและเรียนรู้ของสถาบันศาสนาและสถาบันทางสังคม

- สำนักพระพุทธศาสนา ส่งเสริมให้วัดจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการและเพิ่มเติมสาระ/วิชาตามที่คณะสงฆ์กำหนด เพื่อเสริมสร้างภูมิรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมให้แก่พระภิกษุ สามเณร รวมทั้งสิ้น ๔๑๐ โรงเรียน มีการพัฒนาหลักสูตร อบรมพัฒนาบุคลากร อุดหนุนการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน ห้องสมุดแหล่งเรียนรู้ ให้ทุนการศึกษาแก่ผู้เรียน และอุดหนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ ส่งเสริมให้วัดจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของคณะสงฆ์ (หลักสูตรนักระธรรม - บาลี) อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ โดยอบรมพัฒนาบุคลากร ๕,๖๑๔ รูป แบ่งเป็นพระปริยัตินิเทศก์ ๖๑๔ รูป ครูแผนกธรรม ๓,๕๐๐ รูป และครูแผนกบาลี ๑,๕๐๐ รูป สนับสนุนสื่อประกอบการเรียนการสอน สนับสนุนทุนการศึกษา และอุดหนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดการศึกษาเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่วัดที่จัดการศึกษา

๑๗. การพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

๑๗.๑ พัฒนาระบบการติดตามประเมินผลประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา

- สกศ. ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยศึกษารูปแบบ/วิธีการ/ระบบข้อมูลสารสนเทศของรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จากเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัด

ประชุมปรึกษาหารือผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการเก็บข้อมูลในเชิงลึก กำหนดตัวแปรในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง สกศ. และเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง ๒๑ เขต ด้วยการแต่งตั้งคณะทำงานวิจัยฯ ร่วมและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๑๗.๒ พัฒนาระบบการจัดสรรทุนการศึกษาทั้งทุนให้เปล่า และทุนกู้ยืม

- สกศ. โดยคณะอนุกรรมการได้อนุมัติการจัดสรรจำนวนรายและวงเงินสำหรับผู้กู้ยืมรายใหม่ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕ แก่นักเรียน/นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จนถึงระดับปริญญาตรี โดยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑๗ ราย เป็นเงิน ๒๕๘,๔๐๐ บาท ระดับ ปวช. ๖๖๘ ราย เป็นเงิน ๒๒,๓๑๑,๒๐๐ บาท ระดับ ปวท./ปวส. ๒,๕๗๕ ราย เป็นเงิน ๑๐๘,๖๖๕,๐๐๐ บาท ระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี ๖๘,๑๗๘ ราย เป็นเงิน ๓,๘๑๙,๕๙๖,๖๒๕ บาท

๑๘. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา

๑๘.๑ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการศึกษา และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ผู้เรียน ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาระหว่างประเทศ

- สป.ศธ. จัดทำบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาและการฝึกอบรมระหว่างไทยและออสเตรเลีย รูปแบบความร่วมมือมี ๕ รูปแบบ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านการศึกษาระหว่างกัน การร่วมกันวางแผนและการปฏิบัติตามแผนเพื่อจัดกิจกรรมหรือโครงการทางด้านการศึกษา การอำนวยความสะดวกในการเป็นหน่วยเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดความร่วมมือด้านการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาระหว่างกัน และการทำความเข้าใจร่วมกันด้านการศึกษาระหว่างของทั้งสองประเทศ โดยบันทึกความเข้าใจดังกล่าวได้ระบุสาขาของความร่วมมือไว้ ๑๓ สาขา อาทิ การศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษา การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา การวางแผนยุทธศาสตร์การศึกษา การฝึกอบรมครูและการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรที่เชื่อมระหว่างการเรียนรู้และการทำงาน การศึกษาพิเศษ การศึกษาทางไกล การเรียนการสอนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การเทียบคุณวุฒิ การแลกเปลี่ยนนักเรียน/นักศึกษา/ครู และบุคลากรทางการศึกษา การจัดการด้านการศึกษา นอกจากนี้ยังเข้าร่วมในการประชุมระหว่างประเทศ เช่น

- การประชุมร่วมกับเอเปคเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างสมาชิกเขตเศรษฐกิจเอเปคในด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ในสาขาต่างๆ และลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างสมาชิกเขตเศรษฐกิจในทุกๆ ด้าน โดยร่วมประชุมหารือความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในเขตเศรษฐกิจเอเปค ๒๑ เขต โดย หัวข้อหลักของการประชุมในครั้งนี้ คือ “Future Challenges and Educational Responses: Fostering Global, Innovative, and Cooperative Education” นอกจากการจัดประชุมดังกล่าว มีกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ การจัดนิทรรศการ การจัดชั้นเรียน อนาคตสำหรับการประชุม AEMM ครั้งที่ ๕ การสัมมนาในระดับโลก โครงการแลกเปลี่ยน ALCoB (APEC Learning Community Builders) การเยี่ยมชมโรงเรียนและวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิกเอเปค

- การประชุมคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเอเปค (HRDWG) ครั้งที่ ๓๔ และการประชุมเครือข่ายการศึกษา ครั้งที่ ๒๘ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการศึกษาของเอเปค ประกอบด้วย การรับทราบข้อริเริ่มของสหพันธรัฐรัสเซียเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาด้านคณิตศาสตร์ และการจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยเอเปคภายใต้เครือข่าย UniNet การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างไทยและญี่ปุ่นเรื่อง Emergency Preparedness Education : Learning from Experience, Science of Disasters, and Preparing for the Future, Using the Method of Lesson Study ความร่วมมือ

โครงการด้านการอาชีวศึกษาและคุณภาพการอุดมศึกษา โครงการด้านเทคโนโลยีข่าวสารและการคมนาคม โครงการด้านการศึกษาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม ทั้งนี้ ในส่วนของประเทศไทย ได้เสนอโครงการที่ดำเนินการร่วมกับประเทศญี่ปุ่นและดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ได้แก่ โครงการ Innovation on Problem Solving Based Mathematics Textbooks and E-textbooks

- การประชุมสมัชชานานาชาติด้านเทคนิคและการศึกษาสายอาชีพและฝึกอบรม ครั้งที่ ๓ (Third International Congress on Technical and Vocational Education and Training: TVET) ในหัวข้อ “Building Skills for Work and Life” ณ นครเชียงใหม่ สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อหารือในประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนา TVET ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน TVET ระหว่าง ปี ๒๕๕๓ – ๒๕๕๘ ที่เน้นแนวทางในการปรับเปลี่ยนและการขยายตัวในเรื่องของ TVET เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนวัยหนุ่มสาวและวัยผู้ใหญ่ทุกคนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อการดำเนินอาชีพและการดำรงชีวิต โดยผู้เข้าร่วมประชุมจากกลุ่มประเทศทั่วโลกจำนวนกว่า ๑๒๐ ประเทศ ประกอบด้วย ผู้แทนประเทศสมาชิกของยูเนสโกจากกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงการคลัง และกระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานภาคเอกชน พนักงานองค์กร เยาวชน และองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ รวมประมาณ ๘๐๐ คน และผู้แทนระดับรัฐมนตรีมากกว่า ๔๐ คน

- การประชุมวิชาการ เรื่อง Development Policy Options with special reference to education and health in Myanmar ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติ นครเนปิดอว์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เพื่อหารือเกี่ยวกับมาตรการในการปฏิรูปนโยบายที่สำคัญเพื่อเร่งพัฒนาการเติบโตทางเศรษฐกิจและส่งเสริมการพัฒนามนุษย์และแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติในการพัฒนานโยบายการศึกษาและการพัฒนาสุขภาพ รวมทั้งการพัฒนาชุมชน โดยมีผู้เชี่ยวชาญ/ผู้แทนจากภาครัฐบาลทั้งในประเทศและต่างประเทศ ภาคเอกชน องค์กรประชาสังคม ซึ่งรวมถึงองค์กรที่มีใช้ภาครัฐ สื่อ นักวิชาการ คณะทูตในพม่า หน่วยงานช่วยเหลือระดับทวิภาคี สถาบันการเงินระหว่างประเทศ และหน่วยงานภายใต้สหประชาชาติ ประมาณ ๒๕๐ คน

นอกจากนี้ ได้จัดการฝึกอบรมนานาชาติว่าด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : แนวปฏิบัติสู่การเกษตรแบบยั่งยืน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการประยุกต์ใช้ในการประกอบธุรกิจ (International Workshop on the Philosophy of Sufficiency Economy: Sustainable Farming, Resource Conservation, and Business Application) ณ มหาวิทยาลัยสยาม กรุงเทพฯ ให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐด้านการเกษตร ผู้นำชุมชน เกษตรกร และผู้ประกอบการรุ่นใหม่จากประเทศกัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม และบรูไน ดารุสซาลาม ประเทศละ ๔ คน รวมทั้งหมด ๒๐ คน รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย (SEAMEO RIHED) โดยดำเนินกิจกรรมทางวิชาการร่วมกับศูนย์ SEAMEO RIHED จำนวน ๔ กิจกรรม/โครงการ ได้แก่

- สนับสนุนงบประมาณจัดงานและเข้าร่วมนำเสนอ Country paper ในการสัมมนาระดับภูมิภาค เรื่อง การจัดการมหาวิทยาลัยวิจัยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Regional Seminar on University Research Management in Southeast Asian Countries) ณ เมืองมันตะเลย์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า

- ร่วมดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมาเลเซีย-อินโดนีเซียและไทย ภายใต้ชื่อโครงการ The M-I-T (Malaysia-Indonesia-Thailand) Student Mobility Programmed

- ร่วมดำเนินโครงการรางวัลความเป็นสากลด้านการเคลื่อนย้ายนักศึกษา (Internationalization Award - inward) จัดขึ้นภายใต้โครงการ The M-I-T Student Mobility Programmed เพื่อเป็นเครื่องมือ

ในการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิเทศสัมพันธ์ให้มีความเป็นสากลเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายนักศึกษา

- เป็นเจ้าภาพร่วมจัดการประชุม The ๖th Meeting of Directors General/Secretary General/ Commissioner of Higher Education in Southeast Asia เพื่อปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและติดตามความก้าวหน้าและกำหนดทิศทางความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการบูรณาการการอุดมศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- เจริญความร่วมมือต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งการส่งนักเรียน นักศึกษาไปฝึกงานในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลก เช่น โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสาธารณรัฐอินโดนีเซียเพื่อพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษารองรับการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน โครงการเจรจาความร่วมมือในการพัฒนาการอาชีวศึกษาเพื่อสนับสนุนการฝึกงานในต่างประเทศ ณ ประเทศญี่ปุ่น โครงการความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาด้านอุตสาหกรรมเกษตรกรรม ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ โครงการยูทูบอาสาชีวศึกษาอาเซียน (AEC Vocational Ambassador) ภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากับกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และโครงการความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กับ British Council เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษสำหรับ ครู และบุคลากรอาชีวศึกษา และโครงการพัฒนาผู้บริหารอาชีวศึกษา ร่วมกับ Liverpool John Moores University

- สพฐ. ดำเนินโครงการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนการสอน วิทยาศาสตร์ระหว่างประเทศร่วมกับ State University of New York at Cortland ประเทศสหรัฐอเมริกา ในระหว่างวันที่ ๑๐-๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ และมีนักศึกษาและคณาจารย์ชาวอเมริกันจาก Suny Cortland จำนวน ๗ คน เดินทางมายังประเทศไทย เพื่อทำการสอนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการสอน วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ และทำกิจกรรมร่วมกับครูและนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยเป็นระยะเวลา ๒ สัปดาห์ นอกจากนี้ มีการสร้างเครือข่ายกับประเทศญี่ปุ่นเพื่อพัฒนานักเรียนและครูในการพัฒนาการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

- สกอ. มีการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอุดมศึกษาระหว่างประเทศ โดยดำเนินโครงการต่างๆ คือ โครงการให้นักวิชาชีพอไทยในต่างประเทศกลับมาร่วมพัฒนาอุดมศึกษาไทย โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทยกับอาเซียน และโครงการแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาไทย มีการ แลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมาเลเซีย อินโดนีเซีย และไทย โดยมีมหาวิทยาลัยไทยที่เข้าร่วมการแลกเปลี่ยนนักศึกษา ๖ แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ ๑๗๘ คน เป็นนักศึกษาไทยไปเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๘๑ คน และนักศึกษามาเลเซียและอินโดนีเซียมาเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๙๗ คน

นอกจากนี้ ได้สนับสนุนเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน เพื่อแลกเปลี่ยนทางวิชาการ (Academic Exchange) เสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ตรงให้แก่เยาวชน นิสิต นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยสมาชิกผ่านโครงการ AUN Internship Programme รวมทั้งเกิดความร่วมมือทางด้านงานวิจัย Collaborative Research ซึ่งเป็นการสร้างและพัฒนาระบบการถ่ายโอนหน่วยกิต โดยจำนวนโครงการ และกิจกรรมทางวิชาการที่กำลังดำเนินการอยู่ เป็นจำนวนกว่า ๔๐ โครงการในแต่ละปี ที่ดำเนินการทั้งในภูมิภาคอาเซียนและนอกภูมิภาคอาเซียน และดำเนินการร่วมกับมหาวิทยาลัยสมาชิกทั้ง ๒๖ แห่งในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ มีจำนวนนักศึกษาที่มีการแลกเปลี่ยนและมีการเคลื่อนย้ายทั้งในภูมิภาคอาเซียน และประเทศคู่เจรจา ประเทศ

อาเซียนบวกสาม ได้แก่ จีน เกาหลี ญี่ปุ่น จำนวนทุน กว่า ๒๐๐ ทุน ที่มหาวิทยาลัยสมาชิกได้จัดสรรให้กับนิสิต นักศึกษาภายใต้เครือข่ายเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายแลกเปลี่ยนนักศึกษาตามนโยบายของผู้นำแต่ละประเทศ

๑๘.๒ การส่งเสริมการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ควบคู่กับการเรียนการสอนภาษาสากลเป็นภาษาที่สอง และสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาที่สาม

- สพฐ. พัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สองในด้านต่าง ๆ (จีน ญี่ปุ่น เกาหลี ฝรั่งเศส เยอรมัน รัสเซีย) ดังนี้

- การพัฒนาระบบบริหารจัดการโดยตั้งศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทั่วประเทศ จำนวน ๑๐๕ ศูนย์ (๑๐ ภาษา)

- จัดอบรมความรู้ทางภาษาแก่ครูที่มีวุฒิและไม่มีวุฒिवิชาเอกทางภาษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ ครูภาษาจีน ๕๐๐ คน/ญี่ปุ่น ๒๐๐ คน เกาหลี ๕๐ คน /เยอรมัน ๕๐ คน และฝรั่งเศส ๑๒๐ คน)

- จัดหาครูเจ้าของภาษามาสอนในโรงเรียน ได้แก่ ครูจีน ๖๐๐ คน ครูเกาหลี ๓๖ คน

- จัดหาทุนสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาจีน ญี่ปุ่นและเกาหลี ไปศึกษาและอบรมภาษาระยะสั้น/ระยะยาว ณ ประเทศเจ้าของภาษา

- จัดทำหลักสูตรภาษาจีน ๓ หลักสูตร ได้แก่ ป.๑-ม.๖/ม.๑-๖ และม.๔-๖) รวมทั้งหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น เกาหลี เยอรมัน (ม.๔-๖) และกำลังดำเนินการ จัดทำหลักสูตรภาษาประเทศอาเซียน

- ผลิต/ส่งเสริม/พัฒนาสื่อการเรียนการสอนร่วมกับประเทศเจ้าของภาษา โดยจัดทำหนังสือเรียนภาษาจีน ชุดสัมพันธ์ภาษาจีน และภาษาจีนสร้างสรรค์ร่วมกับ Hanban จำนวน ๓ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร ป.๑-ป.๖ หลักสูตร ม.๑-๓/และหลักสูตร ม.๔-๖ ปี รวมทั้งติดตั้งสื่อ Interactive ชุดสัมพันธ์ภาษาจีน ในโรงเรียนที่มีความพร้อม รวม ๒๓ โรงเรียน

- จัดทุนสำหรับบัณฑิตวิชาเอกภาษาจีน จำนวน ๓๐๐ คน เพื่อผลิตและพัฒนาเป็นครูสอนภาษาในโรงเรียน

- ส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการ โดยจัดการแข่งขันทักษะภาษาและค่ายภาษาและวัฒนธรรมในระดับนานาชาติ

- สกอ. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถาบันอุดมศึกษา โดยการพัฒนาสื่อและตำรา และพัฒนาอาจารย์ผู้สอน จำนวน ๑ ชุด ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน ให้แก่นักศึกษา อาจารย์และบุคลากร โดยดำเนินงานโครงการต่างๆ คือ

- โครงการวิจัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับการทำงานในประชาคมอาเซียน จำนวน ๖ โครงการ

- โครงการวิจัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน ๑๐ โครงการ

- โครงการจัดทำหลักสูตรร่วมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน ๘ โครงการ

- โครงการกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศเพื่อนบ้านให้แก่นักศึกษาและอาจารย์ จำนวน ๒๙ โครงการ

- สอศ. สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาจำนวน ๓๒ แห่ง ซึ่งเปิดสอนหลักสูตร English Program จำนวน ๕ แห่ง และ Mini English Program จำนวน ๒๗ แห่ง โดยมีการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษของผู้บริหาร ครูและบุคลากรอาชีวศึกษา นอกจากนี้ มีการพัฒนาสื่อการเรียน, หลักสูตร และแผนการสอน

ส่วนที่ ๔

ผลการพัฒนาการศึกษา

การดำเนินการพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๙) ที่มุ่งเน้นพัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา รวมถึงข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๑) ซึ่งมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา คือ ปี ๒๕๕๒-๒๕๕๔ ซึ่งเป็นระยะแรกของการดำเนินงานตามแผน มีผลการดำเนินงานพัฒนาการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นแก่เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ ในด้าน ๑) คุณภาพการศึกษา ๒) โอกาสทางการศึกษา และ ๓) การมีงานทำ สรุปได้ดังนี้

๑. คุณภาพการศึกษา

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๑.๑.๑ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่เป็นที่น่าพอใจมากนัก ดังจะเห็นได้จาก ผลการทดสอบ O-NET ใน ๘ กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพฯ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ส่วนใหญ่ยังมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละระดับการศึกษาพบดังนี้

● **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖** ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ระหว่าง ๓๗.๑๒ – ๕๘.๑๗ โดยมี ๗ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีพัฒนาการสูงกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา (มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มอยู่ระหว่าง ๐.๐๒ – ๑๘.๙) และมีเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าปีที่ผ่านมาเพียงเล็กน้อย เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ กรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนวิชาสังคมศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพฯ ภาคกลางมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๕ คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ชั้น ป.๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ – ๒๕๕๔ จำแนกตามกลุ่มสาระและภาค

วิชา	ปี กศ.	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	อ/ท	ใต้
ภาษาไทย	๒๕๕๒	๓๘.๕๘	๔๑.๖๐	๓๘.๗๒	๓๘.๔๓	๓๘.๑๖	๓๗.๖๓
	๒๕๕๓	๓๑.๒๒	๓๔.๕๒	๓๑.๔๒	๒๙.๙๘	๓๑.๓๑	๓๐.๑๒
	๒๕๕๔	๕๐.๐๔	๕๓.๓๘	๕๐.๒๔	๔๘.๒๗	๕๐.๙๙	๔๗.๕๔
ภาษาอังกฤษ	๒๕๕๒	๓๑.๗๕	๓๙.๑๘	๓๑.๓๒	๒๙.๘๑	๓๑.๗๓	๓๐.๑๐
	๒๕๕๓	๒๐.๙๙	๒๖.๑๐	๑๙.๘๙	๑๘.๖๗	๒๒.๙๖	๑๘.๐๒
	๒๕๕๔	๓๘.๓๒	๔๓.๔๖	๓๗.๖๑	๓๕.๖๐	๔๐.๔๖	๓๔.๙๒
คณิตศาสตร์	๒๕๕๒	๓๕.๘๘	๔๑.๓๓	๓๖.๐๔	๓๔.๕๗	๓๕.๖๗	๓๔.๒๓
	๒๕๕๓	๓๔.๘๕	๓๙.๘๗	๓๕.๔๕	๓๓.๔๖	๓๔.๗๘	๓๒.๖๕
	๒๕๕๔	๕๒.๔๐	๕๖.๙๐	๕๒.๗๗	๕๐.๔๕	๕๓.๕๕	๔๘.๖๙

วิชา	ปี กศ.	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	อ/ห	ใต้
วิทยาศาสตร์	๒๕๕๒	๓๘.๖๗	๔๓.๗๕	๓๙.๓๒	๓๘.๐๓	๓๗.๘๐	๓๗.๑๙
	๒๕๕๓	๔๑.๕๖	๔๖.๗๗	๔๒.๐๒	๔๐.๕๕	๔๑.๒๒	๓๙.๖๕
	๒๕๕๔	๔๐.๘๒	๔๓.๐๗	๔๐.๔๒	๓๙.๔๑	๔๒.๒๕	๓๘.๕๒
สังคมศาสตร์	๒๕๕๒	๓๓.๙๐	๓๘.๓๕	๓๔.๗๑	๓๒.๖๓	๓๓.๑๑	๓๓.๐๗
	๒๕๕๓	๔๗.๐๗	๕๐.๖๙	๔๘.๒๕	๔๕.๗๘	๔๖.๗๔	๔๕.๒๗
	๒๕๕๔	๕๒.๒๒	๕๗.๐๖	๕๒.๙๐	๕๐.๕๒	๕๒.๕๙	๔๙.๒๓
สุขศึกษา	๒๕๕๒	๕๙.๒๘	๖๙.๕๖	๖๖.๐๗	๖๓.๘๓	๖๓.๔๒	๖๓.๗๓
	๒๕๕๓	๕๔.๓๑	๕๖.๓๐	๕๔.๐๗	๕๔.๑๘	๕๔.๕๔	๕๓.๑๘
	๒๕๕๔	๕๘.๘๗	๖๒.๖๔	๖๐.๐๓	๕๗.๘๔	๕๘.๘๗	๕๕.๘๓
ศิลปศึกษา	๒๕๕๒	๔๒.๔๙	๔๗.๓๗	๔๔.๐๗	๔๑.๖๓	๔๑.๔๘	๔๐.๑๘
	๒๕๕๓	๔๑.๑๐	๔๕.๑๖	๔๒.๒๔	๓๙.๙๖	๔๑.๐๓	๓๘.๓๓
	๒๕๕๔	๔๖.๗๕	๔๙.๖๘	๔๗.๖๖	๔๕.๔๓	๔๗.๓๓	๔๓.๗๒
การงานอาชีพฯ	๒๕๕๒	๕๑.๖๙	๕๕.๖๐	๕๒.๙๕	๕๐.๖๘	๕๐.๘๙	๕๐.๑๙
	๒๕๕๓	๕๒.๕๒	๕๗.๒๘	๕๓.๘๕	๕๒.๐๒	๕๑.๓๘	๕๐.๗๑
	๒๕๕๔	๕๕.๓๘	๖๐.๐๐	๕๖.๕๖	๕๓.๔๗	๕๕.๖๒	๕๒.๑๙

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.)

● **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓** ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ระหว่าง ๓๐.๑๓ – ๕๑.๑๖ โดยเกือบกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีพัฒนาการสูงกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา (มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มอยู่ระหว่าง ๐.๕๖ – ๑๕.๑) ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า ในทุกวิชา กรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และภาคใต้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน อาจสูงกว่าหรือต่ำกว่าสลับกันในแต่ละวิชา ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๖ คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ชั้น ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ – ๒๕๕๔ จำแนกตามกลุ่มสาระและภาค

วิชา	ปี กศ.	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	อ/ห	ใต้
ภาษาไทย	๒๕๕๒	๓๕.๓๕	๔๐.๓๖	๓๖.๕๑	๓๕.๒๗	๓๓.๕๑	๓๔.๒๙
	๒๕๕๓	๔๒.๘๐	๔๖.๕๑	๔๓.๒๙	๔๒.๘๙	๔๑.๗๔	๔๑.๖๙
	๒๕๕๔	๔๘.๒๑	๕๑.๖๙	๔๘.๓๘	๔๗.๘๓	๔๗.๘๒	๔๖.๙๘
ภาษาอังกฤษ	๒๕๕๒	๒๒.๕๔	๒๙.๗๖	๒๒.๒๒	๒๑.๖๕	๒๑.๘	๒๐.๙๒
	๒๕๕๓	๑๖.๑๙	๒๓.๗๑	๑๕.๙๖	๑๕.๓๕	๑๕.๑๖	๑๔.๗๗
	๒๕๕๔	๓๐.๓๔	๓๔.๖๘	๒๙.๗๔	๒๙.๓๙	๓๐.๖๓	๒๘.๙๕
คณิตศาสตร์	๒๕๕๒	๒๖.๐๕	๓๐.๔๓	๒๕.๘๑	๒๕.๕๙	๒๕.๕๘	๒๕.๑๐
	๒๕๕๓	๒๔.๑๘	๒๘.๗๖	๒๔.๒๙	๒๓.๙๙	๒๓.๔๖	๒๒.๗๐
	๒๕๕๔	๓๒.๑๓	๓๕.๒๙	๓๑.๖๑	๓๑.๓๙	๓๒.๕๕	๓๐.๘๑
วิทยาศาสตร์	๒๕๕๒	๒๙.๑๖	๓๒.๖๑	๒๙.๒๗	๒๙.๑๓	๒๘.๖๒	๒๗.๘๙
	๒๕๕๓	๒๙.๑๗	๓๒.๐๐	๒๙.๐๕	๒๙.๓๓	๒๘.๗๖	๒๘.๑๔
	๒๕๕๔	๓๒.๒๓	๓๕.๒๙	๓๑.๘๑	๓๑.๗๓	๓๒.๔๑	๓๑.๐๘

วิชา	ปี กศ.	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	อ/ห	ใต้
สังคมศาสตร์	๒๕๕๒	๓๙.๗๐	๔๒.๕๙	๔๐.๑๘	๓๙.๓๐	๓๙.๐๗	๓๘.๘๓
	๒๕๕๓	๔๐.๘๕	๔๖.๔๗	๔๒.๑๖	๔๐.๙๘	๓๘.๘๒	๓๙.๑๗
	๒๕๕๔	๔๒.๘๐	๔๖.๕๙	๔๒.๗๗	๔๑.๙๑	๔๒.๘๖	๔๑.๒๐
สุขศึกษา	๒๕๕๒	๕๖.๗๐	๖๐.๔๘	๕๗.๘๙	๕๖.๘๖	๕๕.๔๑	๕๔.๘๖
	๒๕๕๓	๗๑.๙๗	๗๕.๒๗	๗๓.๒๔	๗๒.๗๖	๗๐.๗๗	๖๙.๒๕
	๒๕๕๔	๕๑.๐๐	๕๒.๖๐	๕๑.๐๕	๕๑.๑๕	๕๑.๑๐	๔๙.๒๕
ศิลปศึกษา	๒๕๕๒	๓๒.๙๕	๓๕.๘๐	๓๔.๐๐	๓๒.๙	๓๑.๘๕	๓๑.๘๑
	๒๕๕๓	๒๘.๔๘	๒๙.๙๓	๒๘.๘๕	๒๘.๒๕	๒๘.๒๙	๒๗.๕๕
	๒๕๕๔	๔๓.๕๕	๔๖.๕๕	๔๔.๐๓	๔๒.๗๖	๔๓.๒๔	๔๒.๓๖
การงานอาชีพฯ	๒๕๕๒	๓๓.๘๖	๓๗.๘๔	๓๕.๑๘	๓๓.๖๕	๓๒.๑๘	๓๓.๐๒
	๒๕๕๓	๔๗.๐๗	๕๑.๗๕	๔๘.๓๙	๔๖.๖๔	๔๕.๓๘	๔๕.๙๕
	๒๕๕๔	๔๗.๔๒	๕๑.๔๐	๔๘.๔๔	๔๖.๖๑	๔๖.๗๑	๔๕.๕๕

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.)

● **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖** ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ระหว่าง ๒๑.๓๔ - ๔๙.๒๑ โดยมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีพัฒนาการสูงกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี (มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มอยู่ระหว่าง ๒.๕๙ - ๗.๗๔) เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา และการงานอาชีพฯ กรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนวิชาสังคมศาสตร์ ภาคใต้มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าภาคเหนือ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๗ คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ชั้น ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ จำแนกตามกลุ่มสาระและภาค

วิชา	ปี กศ.	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	อ/ห	ใต้
ภาษาไทย	๒๕๕๒	๔๖.๔๗	๕๔.๘๘	๔๘.๖๗	๔๖.๔๓	๔๒.๙๔	๔๔.๕๖
	๒๕๕๓	๔๒.๖๑	๕๐.๖๐	๔๔.๗๔	๔๒.๔๑	๓๙.๒๗	๔๐.๘๗
	๒๕๕๔	๔๑.๙๙	๔๘.๕๑	๔๓.๓๙	๔๑.๕๑	๓๙.๓๗	๔๑.๓๐
ภาษาอังกฤษ	๒๕๕๒	๒๓.๙๘	๓๔.๒๔	๒๔.๘๐	๒๓.๒๓	๒๐.๘๕	๒๒.๔๗
	๒๕๕๓	๑๙.๒๒	๓๐.๒๙	๒๐.๑๕	๑๘.๓๓	๑๕.๘๒	๑๗.๕๖
	๒๕๕๔	๒๑.๕๙	๓๑.๑๐	๒๒.๑๙	๒๐.๖๔	๑๘.๘๒	๒๐.๖๐
คณิตศาสตร์	๒๕๕๒	๒๘.๕๖	๓๗.๓๕	๒๙.๗๙	๒๘.๐๔	๒๕.๕๑	๒๗.๑๖
	๒๕๕๓	๑๔.๙๙	๒๓.๖๐	๑๕.๘๐	๑๔.๔๙	๑๒.๒๑	๑๓.๖๖
	๒๕๕๔	๒๒.๖๔	๓๑.๑๙	๒๓.๓๖	๒๒.๐๔	๑๙.๘๐	๒๑.๙๕
วิทยาศาสตร์	๒๕๕๒	๓๑.๐๓	๓๕.๖๕	๓๑.๖๔	๓๑.๐๔	๒๙.๔๒	๓๐.๐๖
	๒๕๕๓	๓๐.๙๐	๓๖.๒๖	๓๑.๘๔	๓๐.๙๘	๒๘.๘๑	๒๙.๘๐
	๒๕๕๔	๒๗.๙๐	๓๒.๒๙	๒๘.๔๓	๒๗.๗๙	๒๖.๒๙	๒๗.๔๒
สังคมศาสตร์	๒๕๕๒	๓๖.๐๐	๔๑.๔๘	๓๗.๐๓	๓๓.๗๘	๓๔.๘๙	๓๖.๐๙
	๒๕๕๓	๔๖.๕๑	๕๑.๑๗	๔๗.๔๐	๔๖.๖๕	๔๔.๖๔	๔๕.๔๑
	๒๕๕๔	๓๓.๓๙	๓๗.๕๔	๓๓.๗๖	๓๒.๙๓	๓๑.๘๗	๓๓.๖๕

วิชา	ปี กศ.	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	อ/ห	ใต้
สุขศึกษา	๒๕๕๒	๔๕.๓๗	๔๘.๒๔	๔๖.๕๗	๔๕.๕๒	๔๔.๑๕	๔๓.๘๓
	๒๕๕๓	๖๒.๘๖	๖๕.๘๑	๖๔.๒๐	๖๓.๐๗	๖๑.๕๙	๖๑.๑๒
	๒๕๕๔	๕๔.๗๕	๕๘.๐๑	๕๕.๙๐	๕๔.๖๗	๕๓.๓๔	๕๓.๖๕
ศิลปศึกษา	๒๕๕๒	๓๗.๗๕	๔๒.๐๘	๓๙.๔๘	๓๗.๙๑	๓๕.๗๙	๓๖.๐๔
	๒๕๕๓	๓๒.๖๒	๓๖.๓๘	๓๔.๑๐	๓๒.๗๖	๓๐.๘๕	๓๑.๒๘
	๒๕๕๔	๒๘.๕๙	๓๒.๘๐	๒๙.๕๙	๒๘.๒๕	๒๖.๘๙	๒๘.๐๗
การงานอาชีพฯ	๒๕๕๒	๓๒.๙๘	๓๖.๐๙	๓๔.๔๔	๓๓.๐๗	๓๑.๗๗	๓๐.๙๕
	๒๕๕๓	๔๓.๖๙	๔๙.๑๐	๔๖.๒๒	๔๓.๙๓	๔๑.๔๒	๔๐.๔๐
	๒๕๕๔	๔๘.๙๔	๕๓.๗๘	๕๑.๑๕	๔๘.๘๘	๔๖.๔๗	๔๗.๔๓

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.)

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาผลการทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT : General Aptitude Test) ของ สทศ. ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นการวัดศักยภาพการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยที่แยกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ วัดความสามารถในการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา และวัดความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ รวมทั้งผลการทดสอบความถนัดทางคณิตศาสตร์ (PAT๑) และความถนัดทางวิทยาศาสตร์ (PAT๒) พบว่า วิชาความถนัดทั่วไป (GAT) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๖.๐ ในปี ๒๕๕๒ เป็นร้อยละ ๔๗.๔ ในปี ๒๕๕๕ ส่วนวิชาความถนัดทางคณิตศาสตร์ (PAT๑) ลดลงค่อนข้างมากจากร้อยละ ๒๙.๔ ในปี ๒๕๕๒ เป็นร้อยละ ๑๕.๓ ในปี ๒๕๕๕ และวิชาความถนัดทางวิทยาศาสตร์ (PAT๒) ลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ ๓๐.๒ ในปี ๒๕๕๒ เป็นร้อยละ ๒๙.๔ ในปี ๒๕๕๕ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๘ คะแนนเฉลี่ยความถนัดทั่วไป (GAT : General Aptitude Test) คะแนนเฉลี่ยความถนัดทางคณิตศาสตร์ (PAT๑) และคะแนนเฉลี่ยความถนัดทางวิทยาศาสตร์ (PAT๒) จากการทดสอบของ สทศ. ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๕

ครั้งที่สอบ/ปี	คะแนนเฉลี่ย (คะแนนเต็ม ๓๐๐ คะแนน)		
	ความถนัดทั่วไป (GAT)	ความถนัดทางคณิตศาสตร์ (PAT๑)	ความถนัดทางวิทยาศาสตร์ (PAT๒)
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ มีนาคม ๒๕๕๒	๓๘.๐๙ (๒๖.๐)	๘๘.๓๔ (๒๙.๔)	๙๐.๔๗ (๓๐.๒)
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ มีนาคม ๒๕๕๓	๑๓๐.๘๒ (๔๓.๖)	๖๓.๙๗ (๒๑.๓)	๘๗.๑๗ (๒๙.๑)
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ มีนาคม ๒๕๕๔	๑๗๑.๘๙ (๕๗.๓)	๖๔.๒๒ (๒๑.๔)	๙๓.๗๕ (๓๑.๓)
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ มีนาคม ๒๕๕๕	๑๔๒.๐๖ (๔๗.๔)	๔๕.๗๕ (๑๕.๓)	๘๘.๒๗ (๒๙.๔)

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

หมายเหตุ : ตัวเลขใน () เทียบเป็นคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

● **การศึกษานอกระบบ** ผลทดสอบผู้ที่เรียนการศึกษานอกระบบ (N-NET) ของ สทศ. ในด้านทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน การประกอบอาชีพ ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ระหว่าง ๓๔.๒๒ - ๔๙.๑๔ ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ระหว่าง ๓๑.๐๘ - ๔๙.๘๖ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๙ คะแนนเฉลี่ยร้อยละด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET) ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำแนกตามสาระ

ชั้น	สาระ	ปีการศึกษา ๒๕๕๔
มัธยมศึกษาตอนต้น	ทักษะการเรียนรู้	๔๐.๖๐
	ความรู้พื้นฐาน	๓๔.๒๒
	การประกอบอาชีพ	๔๗.๑๒
	ทักษะการดำเนินชีวิต	๔๙.๑๔
	การพัฒนาสังคม	๔๐.๗๑
มัธยมศึกษาตอนปลาย	ทักษะการเรียนรู้	๔๒.๑๖
	ความรู้พื้นฐาน	๓๑.๐๘
	การประกอบอาชีพ	๔๘.๓๐
	ทักษะการดำเนินชีวิต	๔๙.๘๖
	การพัฒนาสังคม	๔๑.๓๘

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.)

นอกจากนี้ ในระดับนานาชาติ มีการทดสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก พบดังนี้

- **โครงการประเมินผลการศึกษาให้นักเรียนนานาชาติ หรือ PISA (Programme for International Student Assessment)** โดยองค์การความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) พบว่า ผลการประเมินด้านการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematics Literacy) และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ของนักเรียนไทยอายุ ๑๕ ปี มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (OECD) ทุกวิชา อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบคะแนนเฉลี่ย ในปี ๒๕๔๙ และปี ๒๕๕๒ พบว่าผลประเมินเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยคะแนนเฉลี่ยด้านการรู้เรื่องการอ่าน เพิ่มขึ้นจาก ๔๑๗ เป็น ๔๒๑ ส่วนคะแนนเฉลี่ยด้านการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เพิ่มขึ้นจาก ๔๑๗ เป็น ๔๑๙ และคะแนนเฉลี่ยด้านการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ เพิ่มขึ้นจาก ๔๒๑ เป็น ๔๒๕ โดยประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ ๔๐ กว่า จาก ๖๕ ประเทศ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๑๐ คะแนนเฉลี่ยด้านการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematics Literacy) และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ของนักเรียนอายุ ๑๕ ปี จาก การทดสอบของโครงการ PISA (Programme for International Student Assessment)

รายการ	ปี ค.ศ. ๒๐๐๐ (พ.ศ.๒๕๔๓) (๔๓ ประเทศ)			ปี ค.ศ.๒๐๐๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖) (๔๑ ประเทศ)			ปี ค.ศ.๒๐๐๖ (พ.ศ. ๒๕๔๙) (๕๗ ประเทศ)			ปี ค.ศ.๒๐๐๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒) (๖๕ ประเทศ)		
	การอ่าน	คณิต	วิทย์	การอ่าน	คณิต	วิทย์	การอ่าน	คณิต	วิทย์	การอ่าน	คณิต	วิทย์
คะแนนเฉลี่ยของไทย	๔๓๑	๔๓๒	๔๓๖	๔๒๐	๔๑๗	๔๒๙	๔๑๗	๔๑๗	๔๒๑	๔๒๑	๔๑๙	๔๒๕
คะแนนเฉลี่ย กลุ่มประเทศ OECD	๔๙๒	๔๙๘	๕๐๐	๔๙๔	๕๐๐	๕๐๐	๔๙๒	๔๙๗	๔๙๘	๔๙๓	๔๙๙	๕๐๑
อันดับของไทย (ช่วงของลำดับที่)	๔๑-๔๒	๔๓-๔๖	๔๔-๔๗	๓๕-๓๖	๓๔-๓๖	๓๔-๓๖	๔๑-๔๒	๔๓-๔๖	๔๔-๔๗	๔๗-๕๑	๔๘-๕๒	๔๗-๔๙

ที่มา : ผลการประเมิน PISA 2000, 2003, 2006 และ 2009, สสทท. ๒๕๕๔.

หมายเหตุ : ช่วงของลำดับที่ (range of rank) หมายถึง ลำดับที่ของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศทั้งหมด โดยกำหนดเป็นช่วงเนื่องจากมีประเทศที่ได้คะแนนใกล้เคียงกันซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ทำให้อันดับของประเทศไทยแสดงเป็นช่วง

• **โครงการ TIMSS** สสวท. ได้รายงานผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั้งด้านเนื้อหาวิชาและด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ในประเทศต่างๆ ๕๙ ประเทศ จากการทดสอบของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) ซึ่งสำหรับผลประเมินของประเทศไทยในปี ๒๕๕๔ พบดังนี้

➤ **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔** คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ เป็น ๔๕๘ คะแนน ส่วนคะแนนเฉลี่ยวิชาวิทยาศาสตร์เป็น ๔๗๒ (ค่ากลาง TIMSS เท่ากับ ๕๐๐ คะแนน) โดยประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๓๔ และ ๒๙ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักเรียนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทั้งสองวิชา (๕๑๐ และ ๕๓๑ คะแนน ตามลำดับ) และสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในวิชาคณิตศาสตร์ (๔๓๘ คะแนน) และภาคใต้ในวิชาวิทยาศาสตร์ (๔๔๖ คะแนน) ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๑๑ คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประเทศไทย ปี ๒๕๕๔ จากการทดสอบของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) จำแนกตามภาค

ภูมิภาค	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์
ทั่วประเทศ	๔๕๘	๔๗๒
ค่ากลาง TIMSS	๕๐๐	๕๐๐
อันดับของไทย	๓๔	๒๙
กรุงเทพมหานคร	๕๑๐	๕๓๑
ภาคตะวันออก	๔๘๗	๕๐๗
ภาคตะวันตก	๔๘๐	๕๐๕
ภาคเหนือตอนบน	๔๗๑	๔๘๘
ปริมณฑล	๔๖๙	๔๘๙
ภาคกลาง	๔๕๙	๔๗๗
ภาคเหนือตอนล่าง	๔๔๙	๔๖๕
ภาคใต้	๔๔๒	๔๔๖
ภาคอีสานตอนล่าง	๔๔๐	๔๔๙
ภาคอีสานตอนบน	๔๓๘	๔๔๘

แหล่งที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) บทสรุปผลการวิจัย TIMSS 2011 (ด้านนักเรียนและครูผู้สอน)

หมายเหตุ : ประเทศที่เข้าร่วมโครงการมี ๕๒ ประเทศ รวมกับรัฐที่เข้าร่วมเปรียบเทียบ ๗ รัฐ

➤ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒** พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ เป็น ๔๒๗ คะแนน ส่วนคะแนนเฉลี่ยวิชาวิทยาศาสตร์เป็น ๔๕๑ โดยประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๒๘ และ ๒๕ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า ภาคตะวันออก มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทั้งสองวิชา (๔๙๕ และ ๕๐๘ คะแนน ตามลำดับ) รองลงมาคือ ปริมณฑลและกรุงเทพมหานคร ส่วนภาคที่มีคะแนนต่ำสุดคือ ภาคกลางในวิชาคณิตศาสตร์ (๔๐๒ คะแนน) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนในวิชาวิทยาศาสตร์ (๔๓๐ คะแนน)

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับผลการประเมินเมื่อปี ๒๕๕๐ พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ลดลงจากเดิม ๑๔ และ ๒๐ คะแนนตามลำดับ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๑๒ คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ประเทศไทย ปี ๒๕๕๐ และปี ๒๕๕๔ จากการทดสอบของโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) จำแนกตามภาค

ภูมิภาค	คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์		
	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๔	ผลต่างของคะแนน	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๔	ผลต่างของคะแนน
ทั่วประเทศ	๔๔๑	๔๒๗	-๑๔	๔๗๑	๔๕๑	-๒๐
ค่ากลาง TIMSS	๕๐๐	๕๐๐		๕๐๐	๕๐๐	
อันดับของไทย	๒๙	๒๘		๒๒	๒๕	
กรุงเทพมหานคร	๔๘๔	๔๗๗	-๗	๕๐๙	๔๙๗	-๑๒
ปริมณฑล	๔๓๖	๔๘๑	+๔๕	๔๗๒	๕๐๖	+๓๔
ภาคกลาง	๔๑๖	๔๐๒	-๑๔	๔๕๔	๔๓๐	-๒๔
ภาคตะวันออก	๔๒๗	๔๙๕	+๖๘	๔๖๖	๕๐๘	+๔๒
ภาคตะวันตก	๔๖๐	๔๓๖	-๒๔	๔๘๙	๔๖๐	-๒๙
ภาคเหนือตอนบน	๔๘๓	๔๑๕	-๖๘	๔๖๒	๔๔๒	-๒๐
ภาคเหนือตอนล่าง	๔๑๙	๔๑๔	-๕	๕๑๐	๔๔๑	-๖๙
ภาคอีสานตอนบน	๔๒๔	๔๐๘	-๑๖	๔๔๘	๔๓๕	-๑๓
ภาคอีสานตอนล่าง	๔๓๒	๔๒๐	-๑๒	๔๕๓	๔๔๒	-๑๑
ภาคใต้	๔๖๐	๔๑๐	-๕๐	๔๗๙	๔๓๖	-๔๓

แหล่งที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) บทสรุปผลการวิจัย TIMSS 2011 (ด้านนักเรียนและครูผู้สอน)

หมายเหตุ : ประเทศที่เข้าร่วมโครงการมี ๔๕ ประเทศ รวมกับรัฐที่เข้าร่วมเปรียบเทียบ ๑๔ รัฐ

๑.๑.๒ ระดับอาชีวศึกษา

ผลจากการทดสอบด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับ ปวช. และ ปวส. ของ สทศ. ในสมรรถนะต่างๆ (ระดับ ปวช. คะแนนเต็มสมรรถนะละ ๑๕๐ คะแนน ระดับ ปวส. คะแนนเต็มสมรรถนะละ ๑๐๐ คะแนน) พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๕๔ คะแนนเฉลี่ยด้านอาชีวศึกษาระดับ ปวช. ในสมรรถนะพื้นฐานและการเรียนรู้ เป็น ๕๖.๒๓ สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ เป็น ๕๒.๕๑ ส่วนสมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาต่างๆ อยู่ระหว่าง ๔๔.๕๘ - ๗๙.๓๓ และในระดับ ปวส. สมรรถนะพื้นฐานประยุกต์ สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ มีคะแนนเฉลี่ย ๓๑.๓๘, ๓๕.๔๗ และ ๓๓.๖๗ ตามลำดับ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๑๓ คะแนนเฉลี่ยร้อยละด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับ ปวช. และ ปวส. ปีการศึกษา ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ จำแนกตามสมรรถนะด้านต่างๆ

สมรรถนะ	ปีการศึกษา	
	๒๕๕๓	๒๕๕๔
ระดับปวช. (คะแนนเต็มสมรรถนะละ ๑๕๐ คะแนน)		
สมรรถนะพื้นฐานและการเรียนรู้	๘๙.๔๔	๕๖.๒๓
สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้	๔๔.๗๑	

สมรรถนะ	ปีการศึกษา	
	๒๕๕๓	๒๕๕๔
สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ	๕๙.๓๒	๕๒.๕๑
สมรรถนะวิชาชีพอุตสาหกรรม	๒๓.๖๗	
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องมือกล		๕๘.๙๗
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาการก่อสร้าง		๕๕.๗๙
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขางานโยธา		๔๔.๕๘
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ		๕๕.๐๓
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาพาณิชยกรรม	๒๕.๒๗	๖๒.๗๐
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาศิลปกรรม	๑๙.๘๐	๖๓.๙๘
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาคหกรรม	๒๐.๘๘	
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	๓๔.๓	๗๙.๓๓
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย		๕๖.๒๘
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาเสริมสวย		๗๓.๑๕
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาเกษตรกรรม	๒๒.๖๐	๖๒.๒๙
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาประมง		๕๑.๕๔
ระดับปวส. (คะแนนเต็มสมรรถนะละ ๑๐๐ คะแนน)		
สมรรถนะพื้นฐานประยุกต์	-	๓๑.๓๘
สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้	-	๓๕.๔๗
สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ	-	๓๓.๖๗

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.)

๑.๒ คุณธรรม จริยธรรมของเด็กและเยาวชน

จากผลประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๓) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ร้อยละของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานการมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีร้อยละ ๙๔.๗๑ โดยสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีร้อยละสูงสุด (๙๗.๔) รองลงมาคือภาคใต้ (๙๕.๘) ภาคตะวันออก (๙๕.๔) ภาคเหนือ (๙๕.๒) ภาคตะวันตก (๙๕.๒) ส่วนภาคกลางมีร้อยละต่ำสุด (๘๙.๙) ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๑๔ ร้อยละของจำนวนสถานศึกษาที่มีผู้เรียนระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดีขึ้นไป ตามผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๓)

ภาค	ปี	๒๕๕๔	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	เฉลี่ย ๕ ปี
กลาง		๙๙.๒๖	๙๖.๘๐	๘๙.๖๖	๘๓.๗๙	๘๐.๑๒	๘๙.๙๒
ตะวันตก		๙๘.๙๒	๙๘.๘๔	๙๑.๐๖	๙๗.๖๙	๘๘.๔๓	๙๕.๑๕
ตะวันออก		๙๙.๕๘	๙๘.๔๑	๙๗.๘๗	๙๑.๙๐	๘๙.๓๖	๙๕.๔๒
ตะวันออกเฉียงเหนือ		๙๙.๕๒	๙๘.๔๓	๙๕.๗๑	๙๗.๕๘	๙๔.๗๑	๙๗.๓๕
ใต้		๙๘.๙๒	๙๙.๒๘	๙๕.๕๐	๙๖.๖๗	๘๘.๓๘	๙๕.๗๕
เหนือ		๙๘.๓๕	๙๗.๙๓	๙๓.๔๕	๙๕.๑๐	๙๑.๒๗	๙๕.๒๒
ค่าเฉลี่ยรวม		๙๙.๐๘	๙๘.๑๔	๙๓.๖๐	๙๓.๕๓	๘๙.๐๖	๙๔.๗๑

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

นอกจากนี้ จากข้อมูลจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในปี ๒๕๕๔ ในภาพรวมมีจำนวนลดลงจากปีที่ผ่านมา แต่เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่ไม่เคยได้รับการศึกษามีจำนวนลดลงค่อนข้างมาก ส่วนผู้ที่กำลังเรียนหรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นขึ้นไป กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๑๕ จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษา

หน่วย : คดี

ระดับการศึกษา	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
ไม่เคยได้รับการศึกษา	๒,๒๓๕	๑,๘๗๒	๒,๐๔๐	๑,๘๗๔	๑๓๓
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	-๔.๒	-๑๖.๒	๙.๐	-๘.๑	-๙๒.๙
ประถมศึกษา	๑๕,๓๕๐	๑๓,๖๗๓	๑๓,๗๙๕	๑๓,๐๕๑	๕,๐๔๐
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๕.๗	-๑๐.๙	๐.๙	-๕.๔	-๖๑.๔
มัธยมศึกษาตอนต้น	๒๐,๔๓๔	๑๘,๔๕๕	๑๘,๔๐๕	๑๗,๔๖๘	๑๙,๕๕๘
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๖.๔	-๙.๗	-๐.๓	-๕.๑	๑๒.๐
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือสูงกว่า	๑๐,๐๑๙	๙,๘๙๔	๙,๓๓๕	๘,๙๒๗	๑๐,๒๒๐
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๕.๒	-๑.๒	-๕.๖	-๔.๔	๑๔.๕
อื่นๆ	๓,๐๙๐	๓,๐๘๗	๒,๗๙๖	๒,๗๓๗	๙๘
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๑๖.๘	-๐.๑	-๙.๔	-๒.๑	-๙๖.๔
รวม	๕๑,๑๒๘	๔๖,๙๘๑	๔๖,๓๗๑	๔๔,๐๕๗	๓๕,๐๔๙
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๖.๐	-๘.๑	-๑.๓	-๕.๐	-๒๐.๔

แหล่งที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม. รายงานสถิติคดีประจำปี

จำนวนเด็กและเยาวชนเข้ารับการบำบัดยาเสพติด ยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี ๒๕๕๔ มีผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดที่มีอายุ ๑๗ ปีลงมา จำนวน ๒๔,๔๕๓ คน เพิ่มจากปีที่ผ่านมา ๒,๕๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗ ส่วนผู้เข้ารับการบำบัดที่มีอายุ ๒๔ ปีลงมา มีจำนวน ๙๘,๕๓๓ คน เพิ่มจากปีที่ผ่านมา ๒๒,๐๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๑๖ จำนวนเด็กและเยาวชนเข้ารับการบำบัดยาเสพติด ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔

ปี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
จำนวนผู้เข้ารับการบำบัดที่มีอายุ ๑๗ ปีลงมา	๘,๙๖๑	๑๕,๕๒๙	๑๙,๑๔๙	๒๑,๘๘๘	๒๔,๔๕๓
ร้อยละของผู้เข้ารับการบำบัดที่มีอายุ ๑๗ ปีลงมา	๑๒.๗๘	๑๓.๙๘	๑๓.๘๓	๑๔.๗๙	๑๒.๑๐
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๒๙.๙๔	๗๓.๓๐	๒๓.๓๑	๑๔.๓๐	๑๑.๗๒
จำนวนผู้เข้ารับการบำบัดที่มีอายุ ๒๔ ปีลงมา	๓๕,๖๕๙	๕๗,๗๘๘	๗๐,๓๓๙	๗๖,๔๕๓	๙๘,๕๓๓
ร้อยละของผู้เข้ารับการบำบัดที่มีอายุ ๒๔ ปีลงมา	๕๐.๘๖	๕๒.๐๔	๕๐.๗๙	๕๑.๖๗	๔๘.๗๔
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	๒๔.๕๘	๖๒.๐๖	๒๑.๗๒	๘.๖๙	๒๘.๘๘

แหล่งที่มา : ระบบรายงาน ระบบติดตาม และเฝ้าระวังปัญหาเสพติด. สำนักบริหารการสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (แบบ บสต.๓) (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)

หมายเหตุ : นับจำนวน ณ วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ของแต่ละปี

ส่วนการตั้งครุฑและคลอดบุตรของเด็กอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ซึ่งน่าจะถือว่าอยู่ในวัยที่ไม่พร้อมที่จะเป็นแม่ พบว่า ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) การตั้งครุฑของวัยรุ่นไทยอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี มีค่าสูงเกินเกณฑ์เฝ้าระวัง (ร้อยละของผู้หญิงอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ที่ตั้งครุฑต่อผู้หญิงทุกช่วงอายุที่ตั้งครุฑ ต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอด ทั้งในกลุ่มมารดาอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี และมารดาอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี โดยในภาพรวมของประเทศไทย ปี ๒๕๕๔ พบว่ามารดาอายุน้อยกว่า ๒๐ ปี ที่ตั้งครุฑและคลอดบุตร มีจำนวน ๑๑๔,๐๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓ ของมารดาทุกอายุ เพิ่มจากปีที่ผ่านมา ๘,๕๑๔ คน หรือร้อยละ ๘.๑ นอกจากนี้ มีมารดาอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ที่ตั้งครุฑและคลอดบุตร จำนวน ๓,๖๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๖ ของมารดาทุกอายุ โดยเพิ่มจากปีที่ผ่านมา ๒๗๐ คน หรือร้อยละ ๗.๙ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๑๗ จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี และต่ำกว่า ๒๐ ปี ที่ตั้งครุฑและคลอดบุตร ปี ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔

ปี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
จำนวนมารดาอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีที่ตั้งครุฑและคลอดบุตร	๓,๐๖๐	๓,๐๔๓	๓,๒๙๙	๓,๔๐๖	๓,๖๗๖
ร้อยละมารดาอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีที่ตั้งครุฑและคลอดบุตรต่อมารดาทุกอายุ	๐.๓๘	๐.๓๘	๐.๔๒	๐.๔๔	๐.๔๖
ร้อยละการเพิ่ม/ลดจากปีที่ผ่านมา	๕.๓	-๐.๖	๘.๔	๓.๒	๗.๙
จำนวนมารดาอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีที่ตั้งครุฑและคลอดบุตร	๑๐๘,๕๑๙	๙๕,๗๔๗	๑๐๖,๗๒๖	๑๐๕,๔๘๗	๑๑๔,๐๐๑
ร้อยละมารดาอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีที่ตั้งครุฑและคลอดบุตรต่อมารดาทุกอายุ*	๑๓.๓๗	๑๒.๐๑	๑๓.๕๕	๑๓.๗๖	๑๔.๓๒
ร้อยละการเพิ่ม/ลดจากปีที่ผ่านมา	๓.๗	-๑๑.๘	๑๑.๕	-๑.๒	๘.๑

แหล่งที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. របរបាយงานสภาวะการมีบุตรของวัยรุ่น

* เกณฑ์เฝ้าระวังสถานการณ์การตั้งครุฑของวัยรุ่น ตามมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก คือ ร้อยละของผู้หญิงอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ที่ตั้งครุฑต่อผู้หญิงทุกช่วงอายุที่ตั้งครุฑ ต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ เพื่อป้องกันระดับความรุนแรงของปัญหาดังกล่าว

๑.๓ ทักษะการเรียนรู้

๑.๓.๑ การคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์

จากผลประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ – ๒๕๕๓) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ มีร้อยละ ๕๘.๔๔ โดยสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีร้อยละสูงสุด (๘๕.๔) รองลงมาคือภาคใต้ (๖๖.๗) ภาคกลาง (๖๐.๙) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๕๗.๑) และภาคเหนือมีร้อยละต่ำสุด (๕๐.๗) ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๑๘ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
มาตรฐานที่ ๔ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามภาค

ภาค	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละของสถานศึกษา ที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมาก
ทั่วประเทศ (๓๓,๑๗๖ แห่ง)	๒.๗๐ (พอใช้)	๕๘.๔๔
กรุงเทพฯ (๙๖๙ แห่ง)	๓.๑๐ (ดี)	๘๕.๓๕
กลาง (๗,๐๙๙ แห่ง)	๒.๗๕ (ดี)	๖๐.๙๒
เหนือ (๗,๓๓๒ แห่ง)	๒.๖๑ (พอใช้)	๕๐.๗๔
ตะวันออกเฉียงเหนือ (๑๔,๐๔๖ แห่ง)	๒.๖๗ (พอใช้)	๕๗.๑๔
ใต้ (๓,๗๓๐ แห่ง)	๒.๘๐ (ดี)	๖๖.๗๓

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๑.๓.๒ การเฝ้าหาความรู้

จากผลประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า มาตรฐานการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง พบว่าสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมากในมาตรฐานนี้ มีร้อยละ ๗๙.๘ และ ๗๕.๓ ตามลำดับ โดยสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครมีร้อยละมากที่สุด (๙๓.๕ และ ๙๓.๐ ตามลำดับ) และสถานศึกษาในภาคเหนือมีร้อยละต่ำสุด (๗๕.๑ และ ๗๒.๗ ตามลำดับ) ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๑๙ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
มาตรฐานที่ ๖ การแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง
จำแนกตามภาค

ภาค	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละของสถานศึกษา ที่มีระดับคุณภาพดี/ดีมาก
ทั่วประเทศ	ปฐมวัย (๓๐,๓๗๔ แห่ง)	๓.๐๐ (ดี)	๗๙.๘๔
	ประถม-มัธยม (๓๓,๑๗๖ แห่ง)	๒.๙๒ (ดี)	๗๕.๓๑
กรุงเทพฯ	ปฐมวัย (๑,๐๔๙ แห่ง)	๓.๓๒ (ดี)	๙๓.๕๒
	ประถม-มัธยม (๙๖๙ แห่ง)	๓.๒๘ (ดี)	๙๒.๙๘
กลาง	ปฐมวัย (๖,๖๓๗ แห่ง)	๓.๑๐ (ดี)	๘๓.๔๙
	ประถม-มัธยม (๗,๐๙๙ แห่ง)	๒.๙๙ (ดี)	๗๙.๘๑
เหนือ	ปฐมวัย (๖,๖๗๔ แห่ง)	๒.๙๑ (ดี)	๗๕.๑๑
	ประถม-มัธยม (๗,๕๐๑ แห่ง)	๒.๘๖ (ดี)	๗๒.๗๒
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ปฐมวัย (๑๒,๖๘๑ แห่ง)	๒.๙๕ (ดี)	๗๘.๘๙
	ประถม-มัธยม (๑๔,๐๔๖ แห่ง)	๒.๘๖ (ดี)	๗๕.๗๗
ใต้	ปฐมวัย (๓,๓๓๓ แห่ง)	๓.๐๖ (ดี)	๘๑.๓๗
	ประถม-มัธยม (๓,๗๓๐ แห่ง)	๓.๐๑ (ดี)	๘๒.๑๒

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ส่วนการเฝ้าหาความรู้ด้วยการอ่านหนังสือของคนไทยอายุ ๖ ปี ขึ้นไป ในปี ๒๕๕๔ ใช้เวลาในการอ่านต่อวันเพียง ๓๕ นาที ซึ่งค่อนข้างน้อย โดยผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ใช้เวลาในการอ่านสูงสุด (๔๖ นาทีต่อวัน) รองลงมาคือภาคใต้ (๓๗ นาทีต่อวัน) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๓๓ นาทีต่อวัน) ภาคกลาง (๓๒ นาทีต่อวัน) ส่วนภาคเหนือใช้เวลาในการอ่านต่อวันต่ำสุด (๓๑ นาทีต่อวัน) ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๒๐ เวลาเฉลี่ยที่คนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ใช้ในการอ่านหนังสือต่อวัน จำแนกตามกลุ่มอายุ

	เวลาเฉลี่ยต่อวัน (นาที)	
	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๔
คนไทยอายุ ๖ ปี ขึ้นไป	๓๙	๓๕
วัยเด็ก (๖-๑๔ ปี)	๓๘	๓๙
วัยเยาวชน (๑๕-๒๔ ปี)	๔๖	๔๓
วัยทำงาน (๒๕-๕๙ ปี)	๓๗	๓๑
วัยสูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป)	๓๙	๓๒

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. ๒๕๕๔

หมายเหตุ : การอ่านหนังสือ หมายถึง การอ่านหนังสือทุกประเภทนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงาน รวมทั้งการอ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต ซีดี ฯลฯ ยกเว้น SMS หรือ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

ตารางที่ ๒๑ เวลาเฉลี่ยที่คนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ใช้ในการอ่านหนังสือต่อวัน ในปี ๒๕๕๔ จำแนกตามภาค

ภาค	เวลาเฉลี่ยต่อวัน (นาที)
ทั่วประเทศ	๓๕
กรุงเทพมหานคร	๔๖
กลาง	๓๒
เหนือ	๓๑
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๓
ใต้	๓๗

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. ๒๕๕๔

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าร้อยละของประชากรอายุ ๖ ปี ขึ้นไป ที่ใช้อินเทอร์เน็ต มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๕๔ มีใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ ๒๓.๗ โดยในกลุ่มเด็กที่มีอายุ ๖-๑๔ ปี และ ๑๕-๒๔ ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ ๓๘.๓ และ ๕๑.๙ ตามลำดับ ส่วนในปี ๒๕๕๕ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๖.๕ โดยในกลุ่มเด็กที่มีอายุ ๖-๑๔ ปี และ ๑๕-๒๔ ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๖.๕ และ ๕๔.๘ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ในปี ๒๕๕๕ กรุงเทพมหานครมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสูงสุด คือ ร้อยละ ๔๔.๔ รองลงมาคือภาคกลาง (๒๗.๕) ภาคใต้ (๒๕.๕) ภาคเหนือ (๒๕.๐) ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่ำสุด (๒๑.๕) ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๒๒ ร้อยละของประชากรอายุ ๖ ปี ขึ้นไป ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ในปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ จำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุ	ปี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
๖-๑๔ ปี		๑๙.๓	๒๓.๖	๒๙.๐	๓๕.๙	๓๘.๓
๑๕-๒๔ ปี		๓๙.๗	๔๔.๖	๔๗.๓	๕๐.๐	๕๑.๙
๒๕-๓๔ ปี		๑๕.๙	๑๙.๓	๒๑.๕	๒๔.๖	๒๖.๖
๓๕-๔๙ ปี		๘.๔	๑๐.๓	๑๑.๙	๑๓.๖	๑๔.๓
๕๐ ปีขึ้นไป		๒.๙	๓.๔	๔.๐	๔.๒	๕.๕
รวมอายุ ๖ ปีขึ้นไป		๑๕.๕	๑๘.๒	๒๐.๑	๒๒.๔	๒๓.๗

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สรุปรายข้อมูลเบื้องต้น สํารวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๕๔

นอกจากนี้ สถาบัน IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับของประเทศต่างๆ ด้านทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (INFORMATION TECHNOLOGY SKILLS) พบว่า ในปี ๒๕๕๔ และ ปี ๒๕๕๕ ประเทศไทยมีค่าตัวชี้วัดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เท่ากับ ๖.๔๑ และ ๕.๘๔ ตามลำดับ (คะแนนเต็ม ๑๐) อยู่ในอันดับที่ ๕๓ และ ๕๗ ตามลำดับ จาก ๕๙ ประเทศ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๒๓ อันดับของประเทศและค่าตัวชี้วัดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (INFORMATION TECHNOLOGY SKILLS) ของประเทศไทย ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕ โดย International Institute for Management Development (IMD)

ตัวชี้วัดสมรรถนะ	อันดับของประเทศ และค่าตัวชี้วัดสมรรถนะ				
	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕
ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (INFORMATION TECHNOLOGY SKILLS)	๔๙ (๖.๑๐)	๔๕ (๖.๓๖)	๕๒ (๖.๑๔)	๕๓ (๖.๔๑)	๕๗ (๕.๘๔)

แหล่งที่มา : IMD WORLD COMPETITIVENESS YEARBOOK 2007, 2008, 2009 และ 2010

หมายเหตุ :- จำนวนประเทศที่จัดอันดับปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕ เท่ากับ ๕๕, ๕๗, ๕๘, ๕๙ และ ๕๙ ประเทศตามลำดับ

- ตัวเลขบนวงเล็บคือ อันดับของประเทศ ส่วนตัวเลขในวงเล็บคือ ค่าตัวชี้วัดสมรรถนะซึ่งมีค่าเต็ม ๑๐ คะแนน

๑.๓.๓ ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของคนไทยยังมีข้อจำกัดอยู่บ้าง ซึ่งจากการทดสอบ O-NET ชั้น ป.๖, ม.๓ และ ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ มีเพียงร้อยละ ๓๘.๔, ๓๐.๕ และ ๒๑.๘ ตามลำดับ และคะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษ จากการทดสอบ TOEFL iBT[®] ซึ่งเป็นการสอบทางอินเทอร์เน็ต เพื่อวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพื้นเมือง (จัดเป็นภาษาต่างประเทศ) โดยมีการสอบวัดทักษะด้านการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียน สำหรับประเทศไทยมีค่าเฉลี่ย ๗๕ คะแนน จาก ๑๒๐ คะแนน ส่วนการทดสอบ TOEFL PBT (The paper-based TOEFL test) ซึ่งเป็นการสอบวัดความสามารถของนักศึกษานานาชาติในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษา

โดยมีการสอบวัดใน ๓ ด้าน คือ ๑) Listening Comprehension ๒) Structure and Written Expression และ ๓) Reading Comprehension สำหรับประเทศไทยมีค่าเฉลี่ย ๔๘๙ คะแนน ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๒๔ คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ TOEFL iBT[®] ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔

ปี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
คะแนนเฉลี่ยรวม	๗๒	๗๒	๗๔	๗๕	๗๕
การอ่าน Reading)	๑๗	๑๗	๑๘	๑๘	๑๘
การฟัง (Listening)	๑๘	๑๗	๑๘	๑๙	๑๙
การพูด Speaking)	๑๗	๑๘	๑๘	๑๘	๑๙
การเขียน (Writing)	๑๙	๑๙	๑๙	๒๐	๒๐

แหล่งที่มา : The TOEFL Test and Score Data Summary for TOEFL iBT[®] Tests and TOEFL[®] PBT Tests, January – December 2007, 2008, 2009, 2010 และ 2011

หมายเหตุ : เป็นการสอบทางอินเทอร์เน็ต เพื่อวัดภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพื้นเมือง (จัดเป็นภาษาต่างประเทศ) มีการสอบวัดทักษะด้านการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียน โดยคะแนนจะอยู่ระหว่าง ๐-๑๒๐ คะแนน

ตารางที่ ๒๕ คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ TOEFL PBT (The paper-based TOEFL test) ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔

ปี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
คะแนนเฉลี่ยรวม	๕๐๐	๕๐๐	๔๙๓	๔๘๖	๔๘๙

แหล่งที่มา : The TOEFL Test and Score Data Summary for TOEFL iBT[®] Tests and TOEFL[®] PBT Tests, January – December 2007, 2008, 2009, 2010 และ 2011

หมายเหตุ : เป็นการสอบวัดความสามารถของนักเรียนนานาชาติในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษา โดยคะแนนจะอยู่ระหว่าง ๓๐-๖๗๗ คะแนน มีการสอบวัดใน ๓ ด้าน คือ ๑) Listening Comprehension ๒) Structure and Written Expression และ ๓) Reading Comprehension

ส่วนคะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ IELTS (International English Language Testing System) ซึ่งเป็นการทดสอบภาษาอังกฤษระดับนานาชาติ เพื่อประเมินความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการสอบแบ่งเป็น ๙ ระดับ ตั้งแต่ระดับ ๑ (ต่ำสุด) ถึงระดับ ๙ (สูงสุด) พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้าน Academic ซึ่งเป็นการสอบวัดสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา ปี ๒๕๕๔ มีค่าเฉลี่ย ๕.๘ ส่วนคะแนนเฉลี่ยด้าน General Training ซึ่งเป็นการสอบวัดสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าเรียนมัธยมศึกษา ทำงาน หรือฝึกอบรมทั่วไป ปี ๒๕๕๔ มีค่าเฉลี่ย ๕.๕ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๒๖ คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย จากการทดสอบ IELTS (International English Language Testing System) ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔

	ปี	การอ่าน (Reading)	การฟัง (Listening)	การพูด (Speaking)	การเขียน (Writing)	คะแนนเฉลี่ยรวม (Overall)
Academic	๒๕๕๑	๕.๘๖	๕.๘๗	๕.๖๖	๕.๒๘	๕.๗๒
	๒๕๕๒	๕.๘๐	๕.๘๔	๕.๖๗	๕.๒๙	๕.๗๑
	๒๕๕๓	๕.๙๖	๕.๗๘	๕.๓๔	๕.๘๗	๕.๗๒
	๒๕๕๔	๕.๙๐	๕.๙๐	๕.๗๐	๕.๓๐	๕.๘๐
General Training	๒๕๕๑	๕.๑๕	๕.๓๒	๕.๕๒	๕.๐๙	๕.๓๒
	๒๕๕๒	๕.๑๙	๕.๔๑	๕.๕๓	๕.๑๕	๕.๓๙
	๒๕๕๓	๕.๕๒	๕.๔๓	๕.๒๐	๕.๑๘	๕.๕๖
	๒๕๕๔	๕.๒๐	๕.๖	๕.๖๐	๕.๓๐	๕.๕๐

แหล่งที่มา : www.ielts.org/researchers/analysis_of_test_data/

- หมายเหตุ : ๑) IELTS เป็นการทดสอบภาษาอังกฤษระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นตัวทดสอบที่ใช้ประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการสอบแบ่งเป็น ๙ ระดับ ตั้งแต่ระดับ ๑ (ต่ำสุด) ถึงระดับ ๙ (สูงสุด)
- ๒) Academic เป็นการสอบวัดสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา
- ๓) General Training เป็นการสอบวัดสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าเรียนมัธยมศึกษา ทำงาน หรือฝึกอบรมทั่วไป

๑.๔ คุณภาพของสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาคุณภาพของผู้จัดการศึกษา จากข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๓) ของ สมศ. พบว่า ในระดับก่อนประถมศึกษา มีสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ร้อยละ ๘๒.๕, ๘๒.๘, ๗๗.๕ และ ๘๑.๔ ตามลำดับ โดยยังมีสถานศึกษาแต่ละระดับที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานอยู่อีกส่วนหนึ่ง สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานร้อยละ ๑๗.๕ สถานศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ร้อยละ ๑๗.๒ สถาบันอาชีวศึกษา ร้อยละ ๑๔.๙ และสถาบันอุดมศึกษา ร้อยละ ๖.๓ เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ภาคที่มีสถานศึกษาแต่ละระดับที่ไม่ผ่านการรับรองมากที่สุด คือ สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และสถานศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ในภาคเหนือ ร้อยละ ๒๒.๙ และ ๒๑.๐๖ ตามลำดับ ส่วนสถาบันอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๑๙.๔ และสถาบันอุดมศึกษาในภาคกลาง ร้อยละ ๙.๐ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๒๗ ร้อยละของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจาก สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค

ภาค		ก่อนประถมศึกษา		ประถม-มัธยม	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ทั่วประเทศ	จำนวน	๒๕,๐๕๑	๕,๓๒๓	๒๗,๔๗๗	๕,๖๙๙
	ร้อยละ	๘๒.๔๘	๑๗.๕๒	๘๒.๘๒	๑๗.๑๘
กรุงเทพฯ	จำนวน	๙๗๐	๗๙	๙๑๐	๕๙
	ร้อยละ	๙๒.๔๗	๗.๕๓	๙๓.๙๑	๖.๐๙
กลาง	จำนวน	๕๕๔๘	๑๐๘๙	๕๘๒๕	๑๒๗๔
	ร้อยละ	๘๓.๕๙	๑๖.๔๑	๘๒.๐๕	๑๗.๙๕

ภาค		ก่อนประถมศึกษา		ประถม-มัธยม	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
เหนือ	จำนวน	๕๑๔๙	๑๕๒๕	๕๗๘๘	๑๕๔๔
	ร้อยละ	๗๗.๑๕	๒๒.๘๕	๗๘.๙๔	๒๑.๐๖
ตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	๑๐๗๒๕	๑๙๕๖	๑๑๙๑๙	๒๑๒๗
	ร้อยละ	๘๔.๕๘	๑๕.๔๒	๘๔.๘๖	๑๕.๑๔
ใต้	จำนวน	๒๖๕๙	๖๗๔	๓๐๓๕	๖๙๕
	ร้อยละ	๗๙.๗๘	๒๐.๒๒	๘๑.๓๗	๑๘.๖๓

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตารางที่ ๒๘ ร้อยละของสถาบันอาชีวศึกษาที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจาก สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ – ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค

ภาค		ไม่ตัดสิน	ไม่ผ่าน	รอพินิจ	ผ่าน	รวม
ทั่วประเทศ	จำนวน	๒๖	๑๒๑	๓๖	๖๒๙	๘๑๒
	ร้อยละ	๓.๒	๑๔.๙	๔.๔๓	๗๗.๕๖	๑๐๐
กรุงเทพฯ	จำนวน	๒	๒๑	๑๐	๗๕	๑๐๘
	ร้อยละ	๑.๘๕	๑๙.๔๔	๙.๒๖	๖๙.๔๔	๑๐๐
กลาง	จำนวน	๗	๓๗	๘	๑๗๐	๒๒๒
	ร้อยละ	๓.๑๕	๑๖.๖๗	๓.๖	๗๖.๕๘	๑๐๐
เหนือ	จำนวน	๗	๑๑	๑	๑๑๐	๑๒๙
	ร้อยละ	๕.๔๓	๘.๕๓	๐.๗๘	๘๕.๒๗	๑๐๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	๘	๓๐	๖	๑๘๒	๒๒๖
	ร้อยละ	๓.๕๔	๑๓.๒๗	๒.๖๕	๘๐.๕๓	๑๐๐
ใต้	จำนวน	๒	๒๒	๑๑	๙๒	๑๒๗
	ร้อยละ	๑.๕๗	๑๗.๓๒	๘.๖๖	๗๒.๔๔	๑๐๐

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตารางที่ ๒๙ ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่าน/ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจาก สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙ – ๒๕๕๓) จำแนกตามภาค

ภาค		ไม่ตัดสิน	ไม่ผ่าน	รอพินิจ	ผ่าน	รวม
ทั่วประเทศ	จำนวน	๘๐	๕๖	๓๑	๗๒๙	๘๙๖
	ร้อยละ	๘.๙๓	๖.๒๕	๓.๔๖	๘๑.๓๖	๑๐๐
กรุงเทพฯ	จำนวน	๖๓	๑๓	๑๓	๒๐๘	๒๙๗
	ร้อยละ	๒๑.๒๑	๔.๓๘	๔.๓๘	๗๐.๐๓	๑๐๐
กลาง	จำนวน	๕	๑๘	๘	๑๗๐	๒๐๑
	ร้อยละ	๒.๔๙	๘.๙๖	๓.๙๘	๘๔.๕๘	๑๐๐
เหนือ	จำนวน	-	๑๑	๖	๑๑๕	๑๓๒
	ร้อยละ	-	๘.๓๓	๔.๕๕	๘๗.๑๒	๑๐๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	๙	๖	๒	๑๔๕	๑๖๒
	ร้อยละ	๕.๕๖	๓.๗	๑.๒๓	๘๙.๕๑	๑๐๐
ใต้	จำนวน	๓	๘	๒	๙๑	๑๐๔
	ร้อยละ	๒.๘๘	๗.๖๙	๑.๙๒	๘๗.๕	๑๐๐

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๑.๕ คุณภาพของครู

TIMSS ได้เปรียบเทียบระดับการศึกษาของครุคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในประเทศต่างๆ ในปี ๒๕๕๔ พบว่า ครูไทยที่สอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ชั้น ป. ๔ และ ม. ๒ ที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีน้อยกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ ส่วนครูที่จบระดับปริญญาตรีมีสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ โดยในชั้น ป. ๔ มีครูที่สอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไม่ตรงวุฒิถึงร้อยละ ๑๙ และ ๓๓ ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (ร้อยละ ๑๐) ส่วนในชั้น ม. ๒ มีครูที่สอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไม่ตรงวุฒิร้อยละ ๑๗ และ ๒๑ ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติค่อนข้างมาก และจากการสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมและความมั่นใจในการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในชั้น ป.๔ และ ม.๒ พบว่า ครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีความพร้อมในการเตรียมการสอน และความมั่นใจในการสอน น้อยกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติค่อนข้างมาก ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๓๐ การศึกษาของครูที่สอนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จากการสำรวจข้อมูลของโครงการ TIMSS 2011 (Trends in International Mathematics and Science Study)

ระดับการศึกษา	อันดับที่	สูงกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ไม่ตรงวุฒิ
ป.๔					
ครุคณิตศาสตร์	๓๔	๑๑	๘๖	๒	๑๙
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ		๒๒	๕๗	๒๑	๑๐
ครุวิทยาศาสตร์	๒๙	๑๑	๘๖	๒	๓๓
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ		๒๓	๕๗	๒๑	๑๐
ม.๒					
ครุคณิตศาสตร์	๒๘	๑๖	๗๙	๔	๑๗
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ		๒๔	๖๓	๑๔	๑๒
ครุวิทยาศาสตร์	๒๕	๑๖	๘๒	๒	๒๑
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ		๒๗	๖๓	๑๐	๘

แหล่งที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) บทสรุปผลการวิจัย TIMSS 2011 (ด้านนักเรียนและครูผู้สอน)

หมายเหตุ : ประเทศที่เข้าร่วมโครงการชั้น ป.๔ มี ๕๒ ประเทศ รวมกับรัฐที่เข้าร่วมเปรียบเทียบ ๗ รัฐ
ชั้น ม.๒ มี ๔๕ ประเทศ รวมกับรัฐที่เข้าร่วมเปรียบเทียบ ๑๔ รัฐ

ตารางที่ ๓๑ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมและความมั่นใจในการสอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จากการสำรวจข้อมูลของโครงการ TIMSS 2011 (Trends in International Mathematics and Science Study)

	ความพร้อมในการเตรียมการสอน		ความมั่นใจในการสอน	
	ป.๔	ม.๒	ป.๔	ม.๒
วิชาคณิตศาสตร์	๕๐	๕๕	๔๗	๓๙
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ	๘๓	๘๔	๗๕	๗๖
วิชาวิทยาศาสตร์	๓๘	๕๓	๓๙	๔๒
ค่าเฉลี่ยนานาชาติ	๖๒	๗๒	๕๙	๗๓

แหล่งที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) บทสรุปผลการวิจัย TIMSS 2011 (ด้านนักเรียนและครูผู้สอน)

๑.๖ อัตราส่วนนักเรียนต่อครู

สถาบัน IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับตัวชี้วัดนักเรียนต่อครู จากประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมการจัดอันดับ ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๕๙ ประเทศ พบว่าอัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษาของไทยอยู่ที่อันดับ ๓๔ และระดับมัธยมศึกษาอยู่อันดับที่ ๕๔ โดยมีอัตราส่วนนักเรียนต่อครู เป็น ๑๖ : ๑ และ ๒๑ : ๑ ตามลำดับ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๓๒ อันดับและอัตราส่วนนักเรียนต่อครู ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

อัตราส่วนนักเรียนต่อครูประถมศึกษา			อัตราส่วนนักเรียนต่อครูมัธยมศึกษา		
ประเทศ	อัตรา	อันดับ	ประเทศ	อัตรา	อันดับ
สวีเดน	๙.๓๔	๑	โปรตุเกส	๗.๒๘	๑
มาเลเซีย	๑๓.๓๐	๒๐	ออสเตรเลีย	๑๒.๐๐	๓๐
นิวซีแลนด์	๑๔.๖๑	๒๔	ญี่ปุ่น	๑๒.๑๒	๓๑
ออสเตรเลีย	๑๕.๘๐	๓๐	อินโดนีเซีย	๑๒.๕๙	๓๕
ไทย	๑๕.๙๙	๓๔	มาเลเซีย	๑๓.๗	๓๙
อินโดนีเซีย	๑๖.๖๑	๓๘	นิวซีแลนด์	๑๔.๓๑	๔๒
จีน	๑๗.๘๘	๔๒	จีน	๑๕.๗๒	๔๕
ญี่ปุ่น	๑๘.๐๕	๔๓	สิงคโปร์	๑๖.๐๐	๔๖
สิงคโปร์	๒๐.๐๐	๔๘	เกาหลี	๑๗.๙๘	๕๓
เกาหลี	๒๒.๓	๕๐	ไทย	๒๑.๒๒	๕๔
อินเดีย	๓๓.๕๓	๕๗	อินเดีย	๒๘.๒๕	๕๘
ฟิลิปปินส์	๓๓.๖๗	๕๘	ฟิลิปปินส์	๓๕.๑๓	๕๙

แหล่งที่มา : IMD 2012

๒. โอกาสทางการศึกษา

๒.๑ อัตราการเข้าเรียน

คนไทยยังมีโอกาสได้เรียนรู้ไม่ครบทุกคน แต่มีแนวโน้มได้รับการศึกษามากขึ้น จากข้อมูลอัตราการเข้าเรียนพบว่า ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๔ มีเด็กและเยาวชนไทยเข้ารับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานร้อยละ ๘๖.๘ ของประชากรกลุ่มอายุ ๓-๑๗ ปี ซึ่งเพิ่มจากปีการศึกษา ๒๕๕๓ ร้อยละ ๐.๓ โดยในระดับก่อนประถมศึกษา มีผู้เข้ารับการศึกษาร้อยละ ๑๐๔.๓ ของประชากรกลุ่มอายุ ๓-๕ ปี (เกินร้อยละ ๑๐๐ เนื่องจากนับรวมเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งอาจมีอายุไม่ถึง ๓ ปี) ส่วนการศึกษาภาคบังคับซึ่งครอบคลุมระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีผู้เข้าเรียนร้อยละ ๘๗.๘ ของประชากรกลุ่มอายุ ๖-๑๔ ปี โดยระดับประถมศึกษา มีผู้เข้าเรียนร้อยละ ๘๕.๗ ของประชากรกลุ่มอายุ ๖-๑๑ ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีผู้เข้าเรียนร้อยละ ๙๒.๑ ของประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผู้เข้าเรียนร้อยละ ๖๘.๗ ของประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี นอกจากนี้ โอกาสของผู้เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาก็มีมากขึ้น โดยมีผู้เข้าเรียนสถาบันอุดมศึกษาจำกัดรับเพิ่มขึ้นทุกปี จากร้อยละ ๓๔.๕ ของประชากรกลุ่มอายุ ๑๘-๒๑ ปี ในปี ๒๕๕๑ เป็นร้อยละ ๓๘.๓ ในปี ๒๕๕๔ ดังข้อมูลในตาราง

เมื่อจำแนกโอกาสการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามระดับการศึกษา สรุปได้ดังนี้

๑) โอกาสในการได้รับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔) เด็กที่เข้าเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล ๓ ปี) เมื่อเทียบกับประชากรอายุ ๓-๕ ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๙๑.๙ ในปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นร้อยละ ๑๐๔.๓ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔

๒) โอกาสในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ

ในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔) อัตราการเข้าเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น) เมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๖ - ๑๔ ปี มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อจำแนกตามระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ อัตราการเข้าเรียนระดับประถมศึกษา เมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๖ - ๑๑ ปี ลดลงจากร้อยละ ๙๓.๘ ในปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นร้อยละ ๘๕.๗ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ ขณะที่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๙๑.๐ ในปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นร้อยละ ๙๒.๑ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ โดยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๕๑ ร้อยละ ๑.๑

๓) โอกาสในการได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในช่วง ๔ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔) อัตราการเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา เมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๑๕- ๑๗ ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔ โดยในปีการศึกษา ๒๕๕๔ อัตราการเข้าเรียนเท่ากับร้อยละ ๖๘.๗ เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๕๑ ร้อยละ ๖.๘

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่เรียนประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา พบว่าในปีการศึกษา ๒๕๕๔ มีจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายคิดเป็นสัดส่วนประเภทสามัญศึกษา : อาชีวศึกษา เท่ากับ ๖๕ :๓๕

ตารางที่ ๓๓ อัตราส่วนนักเรียนต่อประชากร ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	อายุ	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓-๑๗	๘๖.๑	๘๕.๓	๘๖.๓	๘๖.๘
การศึกษาภาคบังคับ	๖-๑๔	๙๒.๘	๙๐.๕	๘๙.๗	๘๗.๘
- ระดับก่อนประถมศึกษา*	๓-๕	๙๑.๙	๙๔.๔	๙๘.๑	๑๐๔.๓
- ระดับประถมศึกษา	๖-๑๑	๙๓.๘	๘๙.๒	๘๖.๘	๘๕.๗
- ระดับมัธยมศึกษา	๑๒-๑๗	๗๖.๑	๗๗.๔	๘๐.๔	๘๐.๐
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๑๒-๑๔	๙๑.๐	๙๒.๘	๙๕.๗	๙๒.๑
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๕-๑๗	๖๑.๙	๖๒.๙	๖๖.๓	๖๘.๗
- ประเภทสามัญ		๓๗.๙	๓๙.๒	๔๒.๐	๔๔.๔
- ประเภทอาชีวศึกษา		๒๔.๐	๒๓.๗	๒๔.๒	๒๔.๓
การศึกษาระดับอุดมศึกษา**	๑๘-๒๑	๓๔.๕	๓๔.๗	๓๖.๕	๓๘.๓
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๘-๑๙	๑๗.๗	๑๗.๙		
- ปริญญาตรี	๑๘-๒๑	๒๕.๖	๒๕.๗		

แหล่งที่มา : สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๔ สกศ.

* รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

** ไม่รวมนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาไม่จำกัดรับ การศึกษาเฉพาะทาง และการศึกษาของสงฆ์และคฤหัสถ์ และนักศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

หมายเหตุ : ข้อมูลจำนวนประชากรใช้จากการคาดประมาณประชากรของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาอัตราการเข้าเรียนสุทธิ จากรายงานผลการวิเคราะห์โอกาสการได้รับการศึกษา และคุณภาพการศึกษาของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๒-๒๕๕๓ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า ในปีการศึกษา ๒๕๕๓ อัตราการเข้าเรียนสุทธิในภาพรวมทั้งประเทศระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นร้อยละ ๕๘.๑, ๙๐.๑, ๗๖.๕ และ ๕๕.๖ ตามลำดับ โดยอัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับการศึกษาภาคบังคับเป็นร้อยละ ๙๓.๑ และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี เป็นร้อยละ ๘๘.๕ และเมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า กรุงเทพมหานครมีอัตราการเข้าเรียนสุทธิสูงสุดในทุกระดับการศึกษา โดยในระดับก่อนประถมศึกษา ภาคที่มีอัตราการเข้าเรียนสุทธิเรียงตามลำดับคือ กรุงเทพมหานคร (๗๓.๖) ภาคกลาง (๖๐.๒) ภาคเหนือ (๕๙.๕) ภาคใต้ (๕๔.๘) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๕๔.๒) และในระดับการศึกษาภาคบังคับ ภาคที่มีอัตราการเข้าเรียนสุทธิเรียงตามลำดับคือ กรุงเทพมหานคร (๙๕.๐) ภาคเหนือ (๙๓.๗) ภาคกลาง (๙๓.๔) ภาคใต้ (๙๓.๑) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๙๒.๗) ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคที่มีอัตราการเข้าเรียนสุทธิเรียงตามลำดับคือ กรุงเทพมหานคร (๗๐.๘) ภาคใต้ (๕๗.๘) ภาคเหนือ (๕๗.๑) ภาคกลาง (๕๕.๕) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๕๐.๕) ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๓๔ อัตราการเข้าเรียนสุทธิ ปีการศึกษา ๒๕๕๐-๒๕๕๓ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓
ก่อนประถมศึกษา	๕๓.๗	๕๙.๙	๕๗.๘	๕๘.๑
ประถมศึกษา	๙๐.๗	๘๖.๔	๘๘.๙	๙๐.๑
มัธยมศึกษาตอนต้น	๗๘.๕	๗๘.๕	๗๔.๗	๗๖.๕
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๒.๙	๕๖.๔	๕๕.๓	๕๕.๖
การศึกษาภาคบังคับ	๘๙.๗	๙๐.๓	๙๑.๖	๙๓.๑
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๘๙.๒	๘๒.๖	๘๗.๓	๘๘.๕

แหล่งที่มา : - รายงานการวิเคราะห์โอกาสและคุณภาพทางการศึกษาของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๐-๒๕๕๑ สกศ.

- รายงานการวิเคราะห์โอกาสและคุณภาพทางการศึกษาของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๒-๒๕๕๓ สกศ.

หมายเหตุ : ฐานข้อมูลจำนวนประชากร เป็นข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ ๓๕ อัตราการเข้าเรียนสุทธิ ปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำแนกตามระดับการศึกษาและภาค

ระดับการศึกษา/ภาค	กทม.	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
ก่อนประถมศึกษา	๗๓.๖๔	๖๐.๑๗	๕๙.๔๗	๕๔.๑๙	๕๔.๘๓
ประถมศึกษา	๙๑.๖๒	๙๐.๒๑	๙๐.๒๔	๘๙.๗๕	๘๙.๗๓
มัธยมศึกษาตอนต้น	๗๘.๐๑	๗๖.๗๑	๗๗.๓๐	๗๕.๕๗	๗๖.๖๔
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๗๐.๗๘	๕๕.๔๘	๕๗.๑๔	๕๐.๔๗	๕๗.๗๘
การศึกษาภาคบังคับ	๙๔.๙๘	๙๓.๔๐	๙๓.๖๘	๙๒.๖๗	๙๓.๐๕
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๗๘.๔๗	๗๔.๕๗	๗๓.๑๖	๗๒.๐๒	๗๗.๑๑

แหล่งที่มา : - รายงานการวิเคราะห์โอกาสและคุณภาพทางการศึกษาของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๐-๒๕๕๑ สกศ.

- รายงานการวิเคราะห์โอกาสและคุณภาพทางการศึกษาของประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๒-๒๕๕๓ สกศ.

๒.๒ อัตราการคงอยู่

อัตราการคงอยู่ของผู้เรียนในแต่ละปี พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ผู้เรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ ยังคงเรียนอยู่เฉลี่ยร้อยละ ๙๘.๐ ซึ่งน้อยกว่าปี ๒๕๕๓ โดยยังคงเรียนในระดับประถมศึกษาเฉลี่ยร้อยละ ๙๙.๐ และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเฉลี่ยร้อยละ ๙๕.๖ และจากข้อมูลของมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยพบว่า ผู้ที่เข้าเรียนประถมศึกษาปีที่ ๑ มีอัตราการคงอยู่ในสถานศึกษาจนถึงประถมศึกษาปีที่ ๖ มีร้อยละ ๘๙.๕ และลดลงเป็นร้อยละ ๘๕.๖, ๗๙.๖ และ ๖๘.๔ ในระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๑, ๓ และ ๔/ปวช.๑ ตามลำดับ จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖/ปวช. ๓ เหลือเพียงร้อยละ ๕๔.๘ ที่ยังคงเรียนอยู่ในสถานศึกษา ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๓๖ อัตราการคงอยู่เฉลี่ย (ร้อยละ) ของนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา

อัตราการคงอยู่เฉลี่ย	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
ภาคบังคับ ๙ ปี	๙๘.๕๔	๙๗.๙๐	๙๖.๙๐	๙๙.๐๐	๙๘.๐๓
ระดับประถมศึกษา	๙๙.๑๘	๙๘.๘๖	๙๗.๗๙	๙๙.๖๒	๙๘.๙๙
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๙๗.๔๗	๙๕.๙๑	๙๔.๘๖	๙๗.๖๘	๙๕.๕๗

แหล่งที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๒.๓ ปีการศึกษาเฉลี่ย

ระดับการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นในประชากรทุกช่วงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ โดยกลุ่มที่อยู่ในวัยแรงงาน คือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๕๙ ปี พบว่าปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก ๘.๗ ปี ในปีพ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น ๙.๑ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ หรืออาจกล่าวได้ว่าคนไทยวัยแรงงาน ในปี ๒๕๕๔ มีการศึกษาเฉลี่ยอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ในปี ๒๕๕๔ ปีการศึกษาเฉลี่ยของกรุงเทพมหานครสูงที่สุด (๑๑.๒ ปี) รองลงมาคือ ภาคกลางและภาคใต้ (๙.๑ ปี) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๘.๐ ปี) ส่วนภาคเหนือมีปีการศึกษาเฉลี่ยต่ำสุด (๘.๗ ปี) ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๓๗ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี ในปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ จำแนกตามภาค

ภาค	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
ทั่วประเทศ	๘.๘	๘.๙	๙.๐	๙.๑
กรุงเทพมหานคร	๑๑.๑	๑๑.๑	๑๑.๑	๑๑.๒
กลาง	๘.๘	๙.๐	๙.๐	๙.๑
เหนือ	๘.๓	๘.๔	8.5	๘.๗
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๘.๖	๘.๗	9.0	๙.๐
ใต้	๘.๘	๙.๐	9.2	๙.๑

แหล่งที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๒.๔ อัตราการรู้หนังสือ

อัตราการรู้หนังสือของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป พบว่าในปี ๒๕๕๒ อยู่ที่ร้อยละ ๙๓.๕ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกที่ร้อยละ ๘๓.๗ แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของยุโรปตะวันออกและอเมริกาเหนือที่ร้อยละ ๙๙.๐ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๓๘ อัตราการรู้หนังสือของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป และ ๑๕-๒๔ ปี ในปี ๒๕๕๒ ของประเทศ
ในเอเชีย

ประเทศ	อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	อายุ ๑๕-๒๔ ปี
ไทย	๙๓.๕	๙๘.๑
ทั่วโลก	๘๓.๗	๘๙.๓
แอฟริกา	๖๑.๙	๗๑.๒
อาหรับ	๗๒.๗	๘๗.๙
เอเชียและแปซิฟิก	๘๕.๒	๙๒.๗
ละตินอเมริกาและแคริบเบียน	๙๑.๑	๙๗.๐
ยุโรปตะวันออก	๙๗.๙	๙๙.๑
ยุโรปตะวันตกและอเมริกาใต้	๙๙.๐	๙๙.๗

แหล่งที่มา : Global Education Digest 2011, UIS.

หมายเหตุ : ข้อมูลของประเทศไทย ใช้ปี ๒๕๕๘

๓. การมีงานทำ

๓.๑ การศึกษาของแรงงาน

จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในปี ๒๕๕๔ กำลังแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ที่จบมัธยมศึกษาขึ้นไปมีร้อยละ ๔๖.๙ โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีแต่ในอัตราที่ไม่มากนัก ผู้ทำงานส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ ๓๐.๒ รองลงมาเป็นผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ ๒๒.๖ ระดับอุดมศึกษา ร้อยละ ๑๖.๘ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๑๖.๐ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๑๔.๑ ที่เหลือกระจายอยู่ในการศึกษาอื่น ๆ โดยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา ผู้มีงานทำส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษามากที่สุด แต่มีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ในขณะที่เดียวกันผู้มีงานทำที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๓๙ ร้อยละของกำลังแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ที่จบมัธยมศึกษาขึ้นไป ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔

ปี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๔.๗๘	๑๕.๒๙	๑๕.๔๘	๑๕.๗๕	๑๖.๐๔
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๒.๕๒	๑๒.๙๑	๑๓.๔๐	๑๓.๘๔	๑๔.๐๙
อุดมศึกษา	๑๔.๓๔	๑๔.๙๓	๑๕.๕๒	๑๕.๙๙	๑๖.๗๙
รวมมัธยมศึกษาขึ้นไป	๔๑.๖๔	๔๓.๑๒	๔๔.๔๐	๔๕.๕๙	๔๖.๙๒

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : ข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ๔ ไตรมาส จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร

ไตรมาส ๑-๔ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ ๔๐ ร้อยละของผู้ทำงาน ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา	๓๕.๔	๓๓.๙	๓๓.๐	๓๑.๔	๓๐.๒
ประถมศึกษา	๒๒.๘	๒๒.๘	๒๒.๖	๒๒.๙	๒๒.๖
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๔.๗	๑๕.๒	๑๕.๔	๑๕.๗	๑๖.๐
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๒.๕	๑๒.๙	๑๓.๓	๑๓.๘	๑๔.๑
อุดมศึกษา	๑๔.๒	๑๔.๘	๑๕.๔	๑๕.๙	๑๖.๘
อื่น ๆ	๐.๔	๐.๔	๐.๓	๐.๓	๐.๓

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๓.๒ อัตราการว่างงาน

จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในปี ๒๕๕๔ พบว่า จำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศมี ๒.๖๔๓ แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๗ เมื่อเปรียบเทียบกับภาวะการว่างงานเป็นรายภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนผู้ว่างงานมากที่สุด ๙ หมื่นคน หรือคิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๗ รองลงมาเป็นภาคกลาง ๖.๒ หมื่นคน หรือร้อยละ ๐.๗ ภาคเหนือ ๔.๓ หมื่นคน หรือร้อยละ ๐.๖ ภาคใต้ ๔.๑ หมื่นคน หรือคิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๘ และกรุงเทพมหานครน้อยที่สุด ๒.๘ หมื่นคน หรือร้อยละ ๐.๗ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พบว่า ผู้สำเร็จระดับอุดมศึกษามีอัตราการว่างงานสูงที่สุดร้อยละ ๒.๑ (๘.๙ หมื่นคน) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่ากันคือ ร้อยละ ๐.๙ (๕.๘ และ ๔.๗ หมื่นคนตามลำดับ ระดับประถมศึกษาร้อยละ ๐.๕ (๔.๖ หมื่นคน) ส่วนผู้ที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษาที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุดร้อยละ ๐.๒ (๒.๔ หมื่นคน) อย่างไรก็ตาม ภาวะการว่างงานของประชากรในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และลดลงมากอย่างเห็นได้ชัดในปี ๒๕๕๔ ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ ๔๑ จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ปี ๒๕๕๔

หน่วยต่อพันคน

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
รวมทั้งหมด	๕๐๘.๕	๕๒๒.๐	๕๓๒.๓	๕๐๒.๒	๒๖๔.๓
ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา	๖๔.๙	๕๙.๗	๖๑.๗	๕๐.๔	๒๔.๓
ประถมศึกษา	๑๐๐.๕	๑๐๓.๔	๑๐๙.๒	๖๗.๐	๔๖.๓
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๑๒.๔	๑๒๔.๒	๑๓๓.๕	๙๐.๖	๕๗.๙
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๙๐.๖	๙๕.๕	๑๐๕.๔	๗๑.๓	๔๗.๑
อุดมศึกษา	๑๓๘.๖	๑๓๘.๖	๑๖๑.๗	๑๓๒.๒	๘๘.๗
อื่น ๆ	๑.๖	๐.๖	๐.๘	๐.๖	๐.๑

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ปัจจุบันประเทศไทยยังคงผลิตแรงงานได้ไม่ตรงกับความต้องการของตลาด สถานประกอบการยังคงต้องการแรงงานที่ไม่ต้องใช้ทักษะสูงมาก ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น แต่สัดส่วนของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษายังคงน้อยกว่าประเภทสามัญศึกษาซึ่งมุ่งหวัง

เรียนต่อในระดับปริญญาตรี โดยในปี ๒๕๕๔ มีสัดส่วนเป็น ๓๕.๔ : ๖๔.๖ และผู้เรียนอาชีวศึกษามีแนวโน้ม
 น้อยลงทุกปี ดังข้อมูลในตาราง อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ว่างงานยังมีมากกว่าจำนวนที่ขาดแคลนมาก สะท้อนให้
 เห็นว่าถึงแม้จะมีระดับคุณวุฒิทางการศึกษาตามที่นายจ้างต้องการแล้ว แต่อาจยังมีคุณภาพหรือคุณลักษณะ
 อื่นๆ ที่ไม่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

ตารางที่ ๔๒ สัดส่วนของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา : สามัญศึกษา ปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔

ปี	อาชีวศึกษา : สามัญศึกษา
๒๕๔๙	๔๑.๒ : ๕๘.๘
๒๕๕๐	๓๙.๘ : ๖๐.๒
๒๕๕๑	๓๘.๘ : ๖๑.๒
๒๕๕๒	๓๗.๗ : ๖๒.๓
๒๕๕๓	๓๖.๖ : ๖๓.๔
๒๕๕๔	๓๕.๔ : ๖๔.๖

แหล่งที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ส่วนที่ ๕

ประเด็นการพัฒนาในระยะต่อไป

การดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษา ในภาพรวมปี ๒๕๕๕ ส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่ยังคงมีประเด็นที่จะต้องให้ความสำคัญบางประการที่ยังไม่ได้ดำเนินการ หรือการดำเนินงานมีแนวโน้มจะไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ คุณภาพการศึกษาที่ยังต่ำกว่าเป้าหมายและมีแนวโน้มลดลงโดยตลอด โอกาสทางการศึกษายังไม่เท่าเทียมกัน กำลังแรงงานที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ดังนั้นประเด็นการพัฒนาที่ควรให้ความสำคัญในระยะต่อไป ประกอบด้วย

๑. เร่งปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาทุกระดับ โดยสร้างความเข้มแข็งทั้งในด้านวิชาการและด้านทักษะความสามารถ เน้นส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ มีการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมกับมาตรฐานสากลบนความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ พัฒนาครู คณาจารย์ และมีครูดีอย่างเพียงพอ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาที่ด้อยคุณภาพ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา และการบริหารจัดการความรู้ เป็นสาระสำคัญในหลักสูตรและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมในทุกระดับและประเภทการศึกษา นอกจากนี้ สนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู ให้เป็นไปอย่างทั่วถึงทุกระดับและประเภทการศึกษา

๒. เร่งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา และสถาบันสังคมอื่น รวมทั้งสื่อต่างๆ ร่วมกันปลูกฝังและเสริมสร้างเด็กและเยาวชนให้มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามปัญหาเสพติดอย่างเข้มข้นจริงจัง พร้อมทั้งปลูกฝังค่านิยมให้เด็กและเยาวชนไทยห่างไกลยาเสพติด

๓. สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชากรทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาชั้นอุดมศึกษา โดยจัดให้มีรูปแบบการศึกษาที่หลากหลาย เข้าถึงและเหมาะสมกับกลุ่มคนทุกวัยทุกประเภท พร้อมทั้งบูรณาการระบบการส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดให้มีการเทียบโอนวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ เพื่อขยายโอกาสให้กว้างขวางและลดปัญหาคนออกจากระบบการศึกษา ปรับระบบการรับเข้าศึกษาและระบบการวัดผลที่เอื้อต่อคนทุกกลุ่มทุกวัย สนับสนุนการใช้สื่อต่างๆ อินเทอร์เน็ต การศึกษาทางไกล รวมทั้งการผลิตและพัฒนาเนื้อหาสาระผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมวลชนทุกรูปแบบไปสู่ผู้เรียนทุกระดับและประชาชนทุกเพศ วัย อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

๔. เร่งพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งเพิ่มผลิตภาพของแรงงานให้สูงขึ้น โดยกำหนดทิศทางการกำลังคนและสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตและพัฒนากำลังคนจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งสมาคมวิชาชีพ สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้กำลังคน สถาบันการศึกษา/ผู้ผลิต ในระดับพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา และเน้นการพัฒนาสมรรถนะควบคู่กับ

การให้ความรู้แก่กำลังแรงงาน และส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาเพื่อผลิตช่างเทคนิคที่ขาดแคลนในภาคการผลิตปัจจุบัน สร้างแรงจูงใจให้เห็นประโยชน์ของการศึกษาสายอาชีพ จัดหาแหล่งทุน แหล่งกัวยืมทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

๕. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนให้มากขึ้น รวมทั้งถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดให้มากขึ้น ปรับกฎ ระเบียบให้เอื้อและจูงใจต่อการเข้าร่วมจัดการศึกษาของภาคเอกชน เพิ่มจำนวนสถานศึกษาในระบบทวิภาคีและสหกิจศึกษา สนับสนุนให้ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการรายใหญ่จัดตั้งสถาบันการศึกษาของตนเอง

หน่วยงานที่ให้ข้อมูล
ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาตามแนวนโยบาย
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๓. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๕. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๖. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
๗. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
๘. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๙. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
๑๐. สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๑๑. สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๒. สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
๑๓. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๑๔. สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๑๕. สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
๑๖. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๗. กรุงเทพมหานคร
๑๘. กองบังคับการโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
๑๙. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๒๐. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
๒๑. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
๒๒. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๒๓. สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)
๒๔. โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

คณะผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา

นางสุรางค์ โพธิ์พฤษาวงศ์

นายชาญ ตันติธรรมถาวร

ที่ปรึกษาด้านประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา

ผู้ดำเนินการหลัก

นางเกื้อกุล ชั่งใจ

นางสาวสุวิมล เล็กสุขศรี

นางสาวทวีพร บุญวานิช

นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ

นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ

นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ

ผู้ร่วมดำเนินการ

นายดุสิต ทองสลวย

นางสาวอวยพร ประพทธิธรรม

นางสาวบรรณกรณ์ อมรพรสิน

นางสาวอุไรวรรณ พันธุ์สุจริต

นางสาวกนกวรรณ ศรีลาเลิศ

นางณิขมล ดวงมัลย์

นางสาวทัศนีย์ ชุ่มชื่นดี

นางสาวช่อบุญ จิรานุภาพ

นายจิรวีทย์ ไทภูวไพบูลย์

นายภูริต วาจาบัณฑิตย์

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา